

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ปริมาณการจัดกิจกรรม และประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ส่วนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ตามตารางที่ 1 ถึง ตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าความถี่และค่าร้อยละเกี่ยวกับรายละเอียดทั่วไปของครูภาษาไทย

	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	1	1.22
	หญิง	81	98.78

ตารางที่ 1 ค่าความถี่และค่าร้อยละเกี่ยวกับรายละเอียดทั่วไปของครูภาษาไทย (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
21-30 ปี	6	7.32
31-40 ปี	50	60.97
41-50 ปี	18	21.95
50 ปีขึ้นไป	8	9.76
3. วุฒิการศึกษา		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	4	4.88
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	71	86.58
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	7	8.54
4. สาขาวิชาที่สำเร็จ		
วิชาเอกภาษาไทย	72	87.80
วิชาโทภาษาไทย	6	7.32
วุฒิที่ไม่มีวิชาเอกหรือโท	2	2.44
สาขาวิชาอื่นๆ	2	2.44
5. จำนวนปีที่เคยสอนภาษาไทย		
ต่ำกว่า 1 ปี	-	-
1-5 ปี	1	1.22
6-10 ปี	28	34.15
11-20 ปี	42	51.22
20 ปีขึ้นไป	11	13.41

ตารางที่ 1 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับรายละเอียดทั่วไปของครูภาษาไทย (ต่อ)

	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6.	ระดับชั้นที่สอนในปัจจุบัน		
	มัธยมศึกษาปีที่ 1	19	23.17
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	21	25.61
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	23	28.05
	มัธยมต้นและมัธยมปลาย	13	15.85
	มัธยมปลาย	6	7.32
7.	จำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์		
	1 - 5 คาบ	4	4.88
	6 - 10 คาบ	1	1.22
	11 - 15 คาบ	20	24.39
	16 - 20 คาบ	56	68.29
	20 คาบขึ้นไป	1	1.22
8.	วิชาที่สอนนอกเหนือไปจากวิชาภาษาไทย		
	ภาษาอังกฤษ	-	-
	คณิตศาสตร์	1	1.22
	วิทยาศาสตร์	-	-
	สังคมศึกษา	-	-
	สอนเฉพาะวิชาภาษาไทย	71	86.58
	อื่นๆ (วิชาลูกเสือ ชุมนานาชาติ)	10	12.20
9.	วิชาในหมวดภาษาไทยที่สอน		
	วิชาบังคับ	60	73.17
	วิชาเลือก	3	3.66
	อื่นๆ (วิชาบังคับ และซ่อมเสริม)	1	1.22
	(วิชาบังคับ และวิชาเลือก)	18	21.95

ตารางที่ 1 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับรายละเอียดทั่วไปของครูภาษาไทย (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
10. ทักษะการใช้ภาษาไทยที่เน้นมากที่สุดในการสอน		
ทักษะการฟัง	29	35.36
ทักษะการพูด	26	31.37
ทักษะการอ่าน	35	42.68
ทักษะการเขียน	54	65.85
11. หน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอน		
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ	-	-
หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย	6	7.32
อาจารย์ประจำชั้น	30	36.58
อาจารย์แนะแนว	1	1.22
อาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุม	4	4.88
ช่วยงานห้องสมุดหรือบรรณารักษ์	4	4.88
อื่นๆ (อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุม)	17	20.73
(อาจารย์ประจำชั้นและหน้าที่อื่นๆ)	20	24.39

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า รายละเอียดเกี่ยวกับครูภาษาไทยเป็นดังนี้ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาไทย มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมาแล้ว 11 - 20 ปี ปัจจุบันสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม จำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์คือ 16 - 20 คาบ สอนเฉพาะวิชาภาษาไทย วิชาในหมวดภาษาไทยที่สอนคือวิชาบังคับ ทักษะการใช้ภาษาไทยที่เน้นมากที่สุดในการสอนคือทักษะการเขียน หน้าที่พิเศษที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนคือ เป็นอาจารย์ประจำชั้น

ตารางที่ 2 ค่าความถี่และค่าร้อยละแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	221	62.43
หญิง	133	37.57
2. อายุ		
10 - 12 ปี	27	7.63
13 - 15 ปี	306	86.44
16 - 18 ปี	21	5.93
3. อาชีพของบิดา		
รับราชการ	107	30.23
รับจ้าง	96	27.12
ค้าขาย	98	27.68
อื่นๆ (ลูกจ้าง)	13	3.67
(ประกอบอาชีพส่วนตัว)	5	1.41
(ทำงานรัฐวิสาหกิจ)	11	3.11
(เกษตรกรกรรม)	3	0.85
(อื่นๆ ไม่ระบุ)	21	5.93
4. อาชีพของมารดา		
รับราชการ	74	20.90
รับจ้าง	58	16.38
ค้าขาย	120	33.90
อื่นๆ (ลูกจ้าง)	4	1.13

ตารางที่ 2 ค่าความถี่และค่าร้อยละแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น (ต่อ)

	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
	(ประกอบอาชีพส่วนตัว)	5	1.41
	(เกษตรกรรม)	5	1.41
	(ทำงานรัฐวิสาหกิจ)	1	0.28
	(อื่นๆ)	87	24.58
5.	ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	58	16.38
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	129	36.44
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	167	47.18
6.	วิชาในกลุ่มภาษาไทยที่ชอบ		
	วรรณคดี	289	81.64
	การใช้ภาษา	36	10.17
	หลักภาษา	29	8.19
7.	ทักษะการใช้ภาษาไทยที่ชอบ		
	ทักษะการฟัง	184	51.98
	ทักษะการพูด	84	23.73
	ทักษะการอ่าน	104	29.38
	ทักษะการเขียน	44	12.43
8.	ระดับคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยในภาคการศึกษาที่ผ่านมา		
	3.00 - 4.00	216	61.02
	2.00 - 3.00	105	29.66
	1.00 - 2.00	33	9.32

ตารางที่ 2 ค่าความถี่และค่าร้อยละแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น (ต่อ)

	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
9.	ครอบครัวของนักเรียนนับถือศาสนา		
	พุทธ	351	99.15
	คริสต์	-	-
	อิสลาม	3	0.85
10.	นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทย		
	เป็นประจำ	38	10.73
	บางครั้ง	251	70.90
	ไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรม	40	11.30
	ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม	25	7.06
11.	กิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทยที่เคยเข้าร่วม		
	เป็นสมาชิกชุมนุมภาษาไทยของโรงเรียน	41	11.58
	ส่งงานเขียนเข้าร่วมประกวดเมื่อมีการจัดประกวดงานเขียน		
	ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	87	24.58
	ร่วมมือในการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับภาษาไทยภายในโรงเรียน	54	15.25
	เข้าชมนิทรรศการเกี่ยวกับภาษาไทยที่จัดขึ้นในโรงเรียน	236	66.67
	อื่นๆ	19	5.37

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนส่วนใหญ่
เป็นดังนี้ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 13-15 ปี อาชีพของบิดาคือรับราชการ อาชีพของ
มาราคือค้าขาย ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาในกลุ่มภาษาไทยที่ชอบ
คือวรรณคดี ทักษะทางการใช้ภาษาไทยที่ชอบคือทักษะการฟัง ระดับคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย

ในภาคการศึกษาที่ผ่านมาคือ 3.00-4.00 ครอบครัวยังของนักเรียนนับถือศาสนาพุทธ นักเรียน
เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทยเป็นบางครั้ง และกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทยที่นักเรียน
เคยเข้าร่วมคือ การเข้าชมนิทรรศการ เกี่ยวกับภาษาไทยที่จัดขึ้นในโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 คนคือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ปริมาณการจัดกิจกรรม และประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรม

ตารางที่ 3 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่าย ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	50	60.97	228	64.41
ไม่มี	8	9.76	8	2.26
มีบางกิจกรรม	24	29.27	77	21.75
ไม่ทราบ	-	-	41	11.58

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าทั้งครูและนักเรียนส่วนใหญ่ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ตารางที่ 4 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับบุคลากรที่กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฝ่ายวิชาการ	4	4.88	40	11.30
อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย	66	80.49	178	50.28
หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย	10	12.19	95	26.84
อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย และนักเรียน	6	7.32	33	9.32
อื่นๆ	4	4.88	8	2.26

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนคือ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมทักษะการ เขียนใน
โรงเรียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน	1	1.22	3	0.85
อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย	58	70.73	79	22.32
หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย	17	20.73	103	29.10
ฝ่ายวิชาการ	2	2.44	42	11.86
ไม่ทราบ	2	2.44	127	35.87
อื่นๆ	2	2.44	-	-

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการ เขียนคืออาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย รองลงมาคือหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ส่วนนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าใคร เป็นผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการ เขียน รองลงมาคือหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม
การสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาที่จะนำไปใช้ เป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนและ ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	58	70.73	219	61.86
2. ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนให้ดียิ่งขึ้น	39	47.56	86	24.29
3. ให้นักเรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องและซ่อมเสริม ทักษะการเขียนของนักเรียน	35	42.68	77	21.75
4. ให้นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำสื่อสารในการ เขียนได้อย่างถูกต้องทั้งการสะกดคำ การ ผูกประโยค และการแบ่งวรรคตอน	45	54.88	142	40.11
5. ให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการเขียนได้ อย่างมีศิลปะตามความถนัดและความสามารถ ของตน	21	25.61	58	16.38
6. ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการคิดเพื่อที่จะ เขียนได้อย่างมีเหตุผล	22	26.83	60	16.95
7. ให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ของตนออกมาเป็นภาษาที่ถูกต้อง สละสลวย และชัดเจน	33	40.24	89	25.14

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกัน
เป็นอันดับแรกว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนนั้น เพื่อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท

ตารางที่ 25 ความซัดมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การคัดลอกข้อความให้ถูกต้องเรียบร้อย	3.34	1.11	น้อย	3.16	1.11	น้อย
2. การเขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง	4.09	0.86	มาก	3.23	1.17	น้อย
3. การแข่งขันเขียนคำหรือข้อความที่ยากๆ	3.33	0.98	น้อย	3.10	1.21	น้อย
4. การประกวดเขียนคำขวัญหรือคำโฆษณา	3.38	0.92	น้อย	3.68	1.17	มาก
5. การประกวดเขียนคำเชิญชวนประกาศ แดงการณ์ในโอกาสต่างๆ	2.88	0.92	น้อย	3.05	1.23	น้อย
6. การเขียนคำอวยพรในโอกาสต่างๆ	3.26	0.89	น้อย	3.40	1.20	น้อย
7. การเขียนขยายข้อความจากคำหรือข้อความที่กำหนดให้	3.04	0.85	น้อย	2.94	1.22	น้อย
8. การเติมคำหรือต่อความจากคำหรือความที่กำหนดให้	3.18	1.03	น้อย	3.11	1.23	น้อย
9. การต่อคำหึ่งเพย สำนวน สุภาษิตให้ถูกต้อง	3.61	0.95	มาก	3.25	1.24	น้อย
10. การนำคำหึ่งเพย สำนวน สุภาษิตมาเรียงต่อให้คล้องจองกัน	3.26	1.11	น้อย	2.92	1.30	น้อย
11. การเขียนต่อเรื่องที่ยังไม่จบให้จบสมบูรณ์	2.70	0.91	น้อย	2.53	1.26	น้อย

ตารางที่ 8 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการรับทราบกำหนดการในการจัดกิจกรรม

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบทุกครั้ง	62	75.61	201	56.78
ทราบบางครั้ง	20	24.39	146	41.24
ไม่ทราบเลย	-	-	7	1.98

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ได้รับทราบกำหนดการในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

ตารางที่ 9 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการรับทราบวิธีการจัดกิจกรรม

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบทุกครั้ง	55	67.07	102	28.81
ทราบบางครั้ง	27	32.83	222	62.71
ไม่ทราบเลย	-	-	30	8.47

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าได้รับทราบเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ส่วนนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ได้รับทราบเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมบางครั้ง

ตารางที่ 10 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการจัดเตรียมวิธีการจัดกิจกรรมการสอน
ทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประชุมผู้บริหารและคณะครูที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน การขอความร่วมมือ	13	15.85	122	34.46
2. ประชุมนักเรียนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน การขอความร่วมมือ	12	14.63	72	20.34
3. แจกเอกสารให้นักเรียนและผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรม	6	73.17	84	23.73
4. วางแผนและกำหนดโครงการก่อนหน้าที่จะมีกิจกรรมเป็นคร่าวๆไป	35	42.68	131	37.00
5. วางแผนและกำหนดโครงการไว้ล่วงหน้าตลอดปี	42	51.22	33	9.32
6. อื่นๆ	2	2.44	12	3.39

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดเตรียมวิธีการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนนั้น มีการวางแผนและกำหนดโครงการไว้ล่วงหน้าตลอดปี ส่วนนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีการวางแผนและกำหนดโครงการก่อนหน้าที่จะมีกิจกรรมเป็นคร่าวๆไป

ตารางที่ 11 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับลักษณะการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอน
ทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฝ่ายบริหารกำหนดนโยบายเอง	4	4.88	22	6.21
อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้วางแผนและจัดกิจกรรมเอง	38	46.34	67	18.93
อาจารย์ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันวางแผนและจัดกิจกรรม	25	30.49	132	37.29
อาจารย์ผู้สอนวางแผนแต่ให้นักเรียนเป็นผู้จัดกิจกรรม	22	26.83	84	23.73
นักเรียนเป็นผู้วางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมโดยมีอาจารย์ผู้สอนดูแล	4	4.88	41	11.58
อื่นๆ	1	1.22	8	2.26

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนนั้น อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้วางแผนและจัดกิจกรรมเอง ส่วนนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันวางแผนและจัดกิจกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าความถี่และค่าร้อยละเกี่ยวกับเวลาในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะ
การเขียน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทุกครั้งที่มีการสอนวิชาเลือก	6	7.32	12	3.39
ทุกครั้งที่มีการสอนวิชาบังคับ	14	17.07	30	8.47
ทุกครั้งที่มีการสอนการใช้ภาษา	20	24.39	45	12.71
ทุกครั้งที่มีการสอนทักษะการเขียน เป็นประจำเพราะมีคะแนนเก็บประจำภาค เช่น	23	28.05	51	14.41
สมุดภาพ อนุทิน เป็นบางโอกาส เช่น การประกวดเรียงความ	15	18.29	50	14.12
ประกวดคำขวัญ	44	53.66	197	55.65
อื่นๆ	2	2.44	5	1.41

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน
ว่าเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนคือ จัดเป็นบางโอกาส เช่น การ
ประกวดเรียงความ ประกวดคำขวัญ รองลงมาคือ ทุกครั้งที่มีการสอนทักษะการเขียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานที่ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ห้องเรียน	66	80.49	203	57.34
โรงอาหาร	2	2.44	16	4.52
ห้องประชุม	21	25.61	118	33.33
ห้องชุมนุมภาษาไทย	9	10.97	14	3.95
ห้องปฏิบัติการทางภาษาไทย	5	6.10	18	5.08
อื่นๆ	4	4.88	25	7.06

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า สถานที่ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนคือ ห้องเรียน รองลงมาคือ ห้องประชุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับวิธีการที่ครูใช้ในการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูผู้สอนให้หัวข้อแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องจากหัวข้อนั้น	3	3.66	35	9.89
2. ครูกำหนดหัวข้อหลายๆหัวข้อแล้วให้นักเรียนเลือกเขียนตามใจ	40	48.78	76	21.47
3. ครูนำตัวอย่างการเขียนประเภทต่างๆมาให้นักเรียนอ่านแล้วลองฝึกเขียนตามหัวข้อนั้น	27	7.63	140	39.55
4. ครูสอนให้เขียนโครงเรื่องก่อนแล้วจึงให้เขียนเรื่อง	31	31.80	77	21.75
5. ครูสอนให้ฝึกเขียนทีละส่วนก่อน เช่น คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป แล้วจึงให้เขียนทั้งเรื่อง	36	43.90	107	30.22
6. ครูใช้อุปกรณ์ เช่น เครื่องบันทึกเสียง รูปภาพ และเอกสารต่างๆเพื่อนำเข้าสู่การสอน	20	24.39	24	6.78
7. ครูจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนฝึกเขียน เช่น เขียนจดหมายสมัครงาน เขียนบันทึกสั้นๆเมื่อรับโทรศัพท์	24	29.27	39	11.02
8. อื่นๆ	2	2.44	-	-

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าวิธีการที่ครูส่วนใหญ่ใช้ในการสอนทักษะการเขียนคือครูกำหนดหัวข้อหลายๆหัวข้อแล้วให้นักเรียนเลือกเขียนตามใจ ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าวิธีการที่ครูส่วนใหญ่ใช้ในการสอนทักษะการเขียนคือ ครูนำตัวอย่างการเขียนประเภทต่างๆมาให้นักเรียนอ่านแล้วลองฝึกเขียนตามหัวข้อนั้น รองลงมาทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันคือ ครูสอนให้ฝึกเขียนทีละส่วนก่อน เช่น คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป แล้วจึงให้เขียนทั้งเรื่อง

ตารางที่ 15 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการเรียน การสอนทักษะการ เขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน หรือหอสมุดแห่งชาติ	35	42.68	221	62.43
2. เข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาไทยที่สถาบัน ต่างๆจัดขึ้น	32	39.02	19	5.37
3. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการ เขียน ตามโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่นการจัดประกวดเรียงความ หรือประกวด แต่งคำประพันธ์	33	40.24	67	18.93
4. ชมรายการโทรทัศน์ หรือฟังรายการวิทยุที่ให้ ความรู้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเขียนได้	31	37.80	70	19.77
5. ติดตามการใช้ภาษาจากวิทยุ โทรทัศน์ และ สื่อมวลชนต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ ภาษาเขียน	37	45.12	45	12.71
6. ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเขียนโดย การอ่านหนังสือ วารสาร เอกสารต่างๆ ที่มี เรื่องราวเกี่ยวกับการเขียน	51	62.19	69	19.49
7. เข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการเขียนโดยเฉพาะ เช่น อบรมการเขียนร้อยกรอง	14	17.07	2	0.56
8. ไม่ได้หาความรู้เพิ่มเติมเพราะไม่มีเวลา	-	-	25	7.07
9. อื่นๆ	1	1.22	3	0.85

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการสอนทักษะการเขียนของครูส่วนใหญ่คือ ติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆเกี่ยวกับการเขียน โดย การอ่านหนังสือ วารสาร เอกสารต่างๆ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการเขียน รองลงมาคือ ติดตามการใช้ภาษาจากวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชนต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ภาษาเขียน ส่วนการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียนในการเรียนทักษะการเขียนคือ ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน หรือหอสมุดแห่งชาติ รองลงมาคือ ชมรายการโทรทัศน์หรือฟังรายการวิทยุที่ให้ความรู้ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเขียนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. หนังสือและตำราเรียน	56	68.29	277	78.25
2. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน	54	65.85	57	16.10
3. ภาพต่างๆ เช่น ภาพวิทัศน์เกี่ยวกับ ธรรมชาติ หรือสภาพชีวิตที่สอดคล้องกับ เนื้อหาที่จะเขียน	53	64.63	52	14.69
4. ตัวอย่างงานเขียนร้อยแก้วและร้อยกรอง ที่น่าสนใจ	55	67.07	100	28.25
5. เทปเพลงหรือเรื่องราวต่างๆที่นำมาใช้ ประกอบการสอนเขียน	29	35.36	49	13.84
6. วิद्यุ โทรทัศน์ สไลด์ภาพต่างๆที่สอดคล้อง กับเนื้อหาที่จะเขียน	22	26.83	63	17.80
7. อื่นๆ	-	-	3	0.85

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า
อุปกรณ์ที่ใช้มากที่สุดในการสอนทักษะการเขียนคือ หนังสือและตำราเรียน รองลงมาคือ
ตัวอย่างงานเขียนร้อยแก้ว และร้อยกรองที่น่าสนใจ

ตารางที่ 17 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับความพร้อมของอุปกรณ์ต่างๆในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีพร้อมทุกอย่างและสะดวกในการใช้	17	20.73	190	53.67
2. มีพร้อม แต่ไม่สะดวกในการใช้	21	25.61	104	29.38
3. ไม่พร้อม และไม่สะดวกในการใช้	7	8.54	22	6.21
4. ไม่พร้อม ครูผู้สอนต้องจัดหาเอง	36	43.90	23	6.50
5. ไม่พร้อม แต่ทางโรงเรียนช่วยจัดหาและขอยืมจากแหล่งอื่นให้	1	1.22	11	3.11
6. อื่นๆ	-	-	4	1.13

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อุปกรณ์ต่างๆในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนนั้น มีไม่พร้อม ครูผู้สอนต้องจัดหาเอง ส่วนนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีพร้อมทุกอย่างและสะดวกในการใช้ รองลงมา ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า มีพร้อม แต่ไม่สะดวกในการใช้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการ เข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ก. เข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมดีเพราะ				
มีการวัดผลและให้คะแนน	35	42.68	58	16.38
กิจกรรมนี้น่าสนใจ	16	19.51	198	55.93
ทางโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนเข้าร่วม	20	24.39	63	17.79
อื่นๆ	1	1.22	1	0.28
ข. ไม่เข้าร่วมหรือไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพราะ				
กิจกรรมนี้น่าสนใจ	-	-	16	4.52
การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง	4	4.88	12	3.39
ขาดการประสานงานที่ดี	4	4.88	4	1.13
อื่นๆ	2	2.44	2	0.56

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า นักเรียนเข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพราะ กิจกรรมนั้นมี การวัดผลและให้คะแนน รองลงมาคือ กิจกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนเข้าร่วม ส่วนนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า นักเรียนเข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่น่าสนใจ และ กิจกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนเข้าร่วม

ตารางที่ 19 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการประเมินผลการจัดกิจกรรม หรือการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้คะแนนทุกครั้ง	24	29.27	84	23.73
ให้คะแนนบางครั้ง	44	53.66	213	60.17
ไม่ให้คะแนน	10	12.19	47	13.28
อื่นๆ	4	4.88	10	2.82

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการเขียนนั้น ใช้วิธีให้คะแนนบางครั้ง รองลงมาคือให้คะแนนทุกครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับเวลาในการประเมินผลการจัดกิจกรรม
การสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทุกครั้งทั้งจัด	56	68.29	180	50.85
สิ้นภาคเรียน	10	12.19	84	23.73
สิ้นปีการศึกษา	5	6.10	29	8.19
ไม่เคยมีการประเมินผล	8	9.76	31	8.76
อื่นๆ	3	3.66	30	8.47

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า
มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน ทุกครั้งที่จัดกิจกรรม และ เมื่อสิ้น
ภาคเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลการจัดกิจกรรม
การสอนทักษะการ เขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้สอน เป็นผู้ตรวจและประเมินผล	49	59.76	161	45.48
ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันประเมินผล	15	18.29	54	15.25
ให้นักเรียนประเมินผลตนเอง	3	3.66	22	6.21
สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนและ ผลงานของนักเรียน	38	46.34	99	27.97
ประชุมครูผู้สอนและผู้บริหาร เพื่อประเมินผล	5	6.10	42	11.86
อื่นๆ	1	1.22	12	3.39

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า
วิธีการที่ใช้ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการ เขียนคือ ครูผู้สอนเป็นผู้ตรวจ
และประเมินผล รองลงมาคือ สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนและผลงานของ
นักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ปฏิบัติ

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นำไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป	43	52.44	198	55.93
นำไปเปรียบเทียบกับผลของการจัดกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา หรือครั้งต่อไป	14	17.07	132	37.29
ให้เป็นคะแนนกิจกรรมและพัฒนาการของนักเรียน	35	42.68	72	20.34
อื่นๆ	2	2.44	14	3.95

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผลที่ได้จากการประเมินนั้น นำไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป รองลงมา ครูมีความเห็นว่าให้เป็นคะแนนกิจกรรมและพัฒนาการของนักเรียน ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่านำไปเปรียบเทียบกับผลของการจัดกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา หรือครั้งต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับผลสำเร็จในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบผลสำเร็จมาก	7	8.54	59	16.67
ประสบผลสำเร็จปานกลาง	61	74.39	277	78.25
ประสบผลสำเร็จน้อย	14	17.07	16	4.52
ไม่ประสบผลสำเร็จ	-	-	2	0.56

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการสอน ทักษะการเขียนประสบผลสำเร็จปานกลาง รองลงมา ครูมีความเห็นว่า ประสบผลสำเร็จน้อย ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ประสบผลสำเร็จมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าความถี่และค่าร้อยละเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องปรับปรุงทั้งหมด	2	2.44	10	2.82
ต้องปรับปรุงมาก	28	34.15	35	9.89
ต้องปรับปรุงเล็กน้อย	51	62.19	278	78.53
ไม่ต้องปรับปรุงเลย	1	1.22	31	8.76

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผลการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนนั้น ต้องปรับปรุงเล็กน้อย รองลงมาคือ ต้องปรับปรุงมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท

ตารางที่ 25 ความซื่อสัตย์สุจริต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การคัดลอกข้อความให้ถูกต้อง เรียบร้อย	3.34	1.11	น้อย	3.16	1.11	น้อย
2. การเขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง	4.09	0.86	มาก	3.23	1.17	น้อย
3. การแข่งขันเขียนคำหรือข้อความ ที่ยากๆ	3.33	0.98	น้อย	3.10	1.21	น้อย
4. การประกวดเขียนคำขวัญหรือคำ โฆษณา	3.38	0.92	น้อย	3.68	1.17	มาก
5. การประกวดเขียนคำเชิญชวน ประกาศ แลกเปลี่ยนในโอกาสต่างๆ	2.88	0.92	น้อย	3.05	1.23	น้อย
6. การเขียนคำอวยพรในโอกาสต่างๆ	3.26	0.89	น้อย	3.40	1.20	น้อย
7. การเขียนขยายข้อความจากคำหรือ ข้อความที่กำหนดให้	3.04	0.85	น้อย	2.94	1.22	น้อย
8. การเติมคำหรือต่อความจากคำหรือ ความที่กำหนดให้	3.18	1.03	น้อย	3.11	1.23	น้อย
9. การต่อคำหึงเพย ส่วนวน สุภาษิต ให้ถูกต้อง	3.61	0.95	มาก	3.25	1.24	น้อย
10. การนำคำหึงเพย ส่วนวน สุภาษิต มาเรียงต่อให้คล้องจองกัน	3.26	1.11	น้อย	2.92	1.30	น้อย
11. การเขียนต่อเรื่องที่ยังไม่จบให้จบ สมบูรณ์	2.70	0.91	น้อย	2.53	1.26	น้อย

ตารางที่ 25 คำชี้แจงเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณการ
จัดกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12. การขีดเส้นใต้ประโยคที่เป็นใจความสำคัญจากการอ่านข้อความ บทความ เรื่องสั้น	3.05	1.06	น้อย	3.46	1.19	น้อย
13. การกรอกแบบฟอร์มต่างๆ	2.91	1.06	น้อย	3.28	1.19	น้อย
14. การเขียนข้อความสั้นๆ เพื่อส่งโทรเลข	2.71	0.96	น้อย	2.57	1.17	น้อย
15. การเขียนบัตรเชิญในโอกาสต่างๆ	2.82	1.00	น้อย	2.90	1.20	น้อย
16. การเขียนอธิบายคุณภาพประโยชน์และวิธีใช้สิ่งของต่างๆ	2.79	0.98	น้อย	2.87	1.28	น้อย
17. การถอดคำประพันธ์และเรียบเรียงเป็นข้อความที่สละสลวย	3.66	1.03	มาก	3.77	1.16	มาก
18. การเขียนย่อความจากการอ่านข้อเขียนต่างๆ หรือจากการฟังคำบรรยาย อภิปราย สารคดี และบทความต่างๆ	3.44	1.08	น้อย	3.69	1.15	มาก
19. การเขียนเรียบเรียงรายงานจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ	2.65	1.03	น้อย	2.56	1.18	น้อย
20. การเขียนคำสดุดีในโอกาสต่างๆ โดยใช้ตัวอย่างจากหนังสือที่ระลึกเป็นแนวทาง	2.61	1.04	น้อย	2.97	1.28	น้อย

ตารางที่ 25 ความซื่อสัตย์สุจริต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
21. การเขียนรายงานการประชุมเมื่อมีการประชุมกลุ่ม	2.57	1.01	น้อย	2.75	1.26	น้อย
22. การเขียนรายงานทางวิชาการ	3.27	1.22	น้อย	3.35	1.16	น้อย
23. การเขียนคำนำในรายงาน	3.28	1.10	น้อย	3.52	1.16	มาก
24. การจัดทำวารสารของห้องหรือของโรงเรียน	2.49	1.32	น้อยที่สุด	2.99	1.37	น้อย
25. การจัดทำป้ายนิเทศ นิทรรศการเกี่ยวกับวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ วันมหาธีรราช ฯลฯ	4.05	0.90	มาก	3.92	1.10	มาก
26. การหาคำมาค่อให้คล้องจองกับคำหรือข้อความที่กำหนดให้	3.05	1.04	น้อย	3.18	1.11	น้อย
27. การแข่งขันหาคำไวพจน์เพื่อประโยชน์ในการหลากคำ	2.93	1.13	น้อย	2.82	1.28	น้อย
28. การแข่งขันเขียนคำพ้องรูปคำพ้องเสียง	3.16	0.96	น้อย	2.92	1.23	น้อย
29. การเขียนคำสั่งและเขียนคำคำสั่ง	2.88	1.07	น้อย	2.96	1.20	น้อย
30. การเขียนคำประพันธ์สั้นๆ	3.29	0.92	น้อย	3.46	1.15	น้อย
31. การเขียนคำประพันธ์พรรณนาภาพที่น่าสนใจ	3.29	0.94	น้อย	3.16	1.25	น้อย
32. การเขียนคำประพันธ์จากเนื้อความที่กำหนดให้	3.07	1.11	น้อย	3.32	1.22	น้อย

ตารางที่ 25 ความนิยมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
33. การประกวดแต่งคำประพันธ์ในวันสำคัญต่างๆ	3.48	1.21	น้อย	3.84	1.15	มาก
34. การแต่งเพลงประกอบบทเรียน	2.00	1.03	น้อยที่สุด	2.36	1.26	น้อยที่สุด
35. การประกวดแต่งคำประพันธ์ในโรงเรียน หรือระหว่างโรงเรียน	3.11	1.25	น้อย	3.52	1.17	มาก
36. การเขียนบันทึกประจำวัน	2.51	1.01	น้อย	2.50	1.22	น้อย
37. การเขียนบันทึกเหตุการณ์หรือเรื่องราวสั้นๆ	2.72	1.02	น้อย	2.86	1.20	น้อย
38. การเขียนบันทึกสั้นๆถึงบุคคลต่างๆ เช่น เพื่อน ครู	2.40	1.02	น้อยที่สุด	2.81	1.20	น้อย
39. การเขียนเรียบเรียงเรื่องราวจากการไปทัศนศึกษา	2.95	1.02	น้อย	3.17	1.20	น้อย
40. การเขียนอัตชีวประวัติของบุคคลต่างๆ	2.76	1.12	น้อย	3.01	1.18	น้อย
41. การเขียนเล่าประสบการณ์ต่างๆ	3.33	1.01	น้อย	3.41	1.11	น้อย
42. การเขียนข้อความอ้างอิงจากหนังสือและเอกสารต่างๆ	2.65	1.07	น้อย	2.98	1.18	น้อย
43. การเขียนแนะนำหนังสือ	2.41	1.05	น้อย	2.48	1.18	น้อย
44. การเขียนจดหมายส่วนตัวได้ถูกต้องตามแบบฟอร์ม	3.50	1.08	มาก	3.76	1.15	มาก

ตารางที่ 25 คำมีขีดมี เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณการจัด
กิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
45. การเขียนจดหมายติดต่อกิจธุระตามสถานการณจริง	2.95	1.21	น้อย	3.20	1.34	น้อย
46. การเขียนจดหมายราชการได้ถูกต้องตามแบบฟอร์มที่กำหนด	3.11	1.18	น้อย	3.43	1.29	น้อย
47. การเขียนบันทึกทางราชการได้ถูกต้องตามแบบฟอร์ม	2.56	1.13	น้อย	2.92	1.36	น้อย
48. การเขียนคำบรรยายภาพหรือความรู้สึกที่มีต่อภาพ	3.26	1.11	น้อย	3.15	1.19	น้อย
49. การเขียนเรียงความจากภาพที่กำหนดให้ หรือ เพลงที่เปิดให้ฟัง	3.10	1.13	น้อย	2.76	1.30	น้อย
50. การเขียนบทสนทนาสั้นๆ	2.71	1.13	น้อย	2.69	1.19	น้อย
51. การเขียนนิทาน	2.73	1.18	น้อย	2.66	1.25	น้อย
52. การเขียนแสดงความรู้สึกของอารมณ์ต่างๆ	3.09	1.00	น้อย	2.75	1.24	น้อย
53. การเขียนบทความ	2.60	1.14	น้อย	3.37	1.17	น้อย
54. การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนเขียนบทละคร แล้วนำมาแสดงประกอบ						
การเรียนทักษะสัมพันธ์	2.80	1.20	น้อย	3.04	1.38	น้อย
55. การเขียนเรื่องสั้น	2.56	0.93	น้อย	3.22	1.26	น้อย
56. การประกวดแต่งนิทานในโอกาสต่างๆ โดยเลือกเรื่องที่ชนะการประกวดไปลงหนังสือ	2.37	1.15	น้อยที่สุด	2.69	1.34	น้อย

ตารางที่ 25 ความถี่และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
57. การประกวดเขียนเรียงความ เนื่องในโอกาสต่างๆ หรือ สนับสนุนให้นักเรียนส่งเรียงความ เข้าประกวด	3.45	1.09	น้อย	3.80	1.13	มาก
58. การเขียนวิจารณ์ เช่น วิจารณ์ หนังสือประเภทต่างๆ หรือวิจารณ์ การใช้ภาษาโฆษณาในปัจจุบัน	2.74	1.02	น้อย	2.84	1.29	น้อย
รวม	3.00	1.07	น้อย	3.10	1.23	น้อย

จากตารางที่ 25 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมจะเห็นว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภทยังน้อย

เมื่อพิจารณาตามลำดับความถี่และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจะเห็นว่า กิจกรรมที่ครูมีความเห็นว่ามีปริมาณการจัดมากคือ การเขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง การจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการเกี่ยวกับวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ วันมหาธีรราช ฯลฯ และการถอดคำประพันธ์และเรียบเรียงเป็นข้อความที่สละสลวย ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า กิจกรรมที่มีปริมาณการจัดมากคือ การจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการเกี่ยวกับวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ วันมหาธีรราช ฯลฯ การประกวดแต่งคำประพันธ์ในวันสำคัญๆต่างๆ และการประกวดเขียนเรียงความเนื่องในโอกาสต่างๆ หรือสนับสนุนให้นักเรียนส่งเรียงความเข้าประกวด นอกจากนั้นจะเห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อปริมาณการจัดกิจกรรมแต่ละประเภทยังน้อยสอดคล้องกันเกือบทุกกิจกรรม

ตารางที่ 26 ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การคัดลอกข้อความให้ถูกต้อง เรียบร้อย	3.55	1.02	มาก	3.55	1.08	มาก
2. การเขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง	4.24	0.71	มาก	3.62	1.08	มาก
3. การแข่งขันเขียนคำหรือข้อความที่ ยากๆ	3.73	0.90	มาก	3.66	1.08	มาก
4. การประกวดเขียนคำขวัญหรือคำ โฆษณา	3.60	0.83	มาก	3.72	1.04	มาก
5. การประกวดเขียนคำเชิญชวน ประกาศ แดงการณ์ในโอกาส ต่างๆ	3.28	0.84	น้อย	3.41	1.05	น้อย
6. การเขียนคำวาทในโอกาสต่างๆ	3.59	0.74	มาก	3.56	1.08	มาก
7. การเขียนขยายข้อความจากคำ หรือข้อความที่กำหนดให้	3.37	0.85	น้อย	3.28	1.12	น้อย
8. การเติมคำหรือข้อความจากคำหรือ ความที่กำหนดให้	3.52	0.91	มาก	3.41	1.13	น้อย
9. การต่อคำหึงเพอ สำนวน สุภาษิต ให้ถูกต้อง	3.82	0.77	มาก	3.55	1.12	มาก
10. การนำคำหึงเพอ สำนวน สุภาษิต มาเรียงต่อให้คล้องจองกัน	3.56	1.00	มาก	3.39	1.19	น้อย
11. การเขียนต่อเรื่องที่ยังไม่จบให้ จบสมบูรณ์	3.26	0.91	น้อย	3.02	1.20	น้อย

ตารางที่ 26 ความซัดมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12. การซัดเส้นใต้ประโยชน์ที่เป็นใจความสำคัญจากการอ่านข้อความบทความ เรื่องสั้น	3.39	1.06	น้อย	3.76	1.09	มาก
13. การกรอกแบบฟอร์มต่างๆ	3.56	1.06	มาก	3.55	1.10	มาก
14. การเขียนข้อความสั้นๆ เพื่อส่งโทรเลข	3.45	1.09	น้อย	3.28	1.21	น้อย
15. การเขียนบัตรเชิญในโอกาสต่างๆ	3.41	0.90	น้อย	3.28	1.17	น้อย
16. การอธิบายคุณภาพ ประโยชน์ และวิธีใช้สิ่งของต่างๆ	3.39	0.84	น้อย	3.32	1.16	น้อย
17. การถอดคำประพันธ์และเรียบเรียงเป็นข้อความที่สละสลวย	3.82	0.80	มาก	3.87	1.06	มาก
18. การเขียนข้อความจากการอ่านข้อเขียนต่างๆ หรือจากการฟังคำบรรยาย อภิปราย สารคดี และบทความต่างๆ	3.87	0.97	มาก	3.76	1.09	มาก
19. การเขียนเรียบเรียงรายงานจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ	3.16	0.97	น้อย	3.09	1.24	น้อย
20. การเขียนคำสวดในโอกาสต่างๆ โดยใช้ตัวอย่างจากหนังสือที่ระลึกเป็นแนวทาง	3.12	1.00	น้อย	3.32	1.18	น้อย

ตารางที่ 26 ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประโยชน์ของ
กิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
21. การเขียนรายงานการประชุมเมื่อมีการประชุมกลุ่ม	3.13	0.99	น้อย	3.21	1.20	น้อย
22. การเขียนรายงานทางวิชาการ	2.89	1.50	น้อย	3.67	1.14	มาก
23. การเขียนคำนำในรายงาน	3.51	1.00	มาก	3.61	1.10	มาก
24. การจัดทำวารสารของห้องหรือของโรงเรียน	3.06	1.25	น้อย	3.52	1.21	มาก
25. การจัดขำนิเทศ นิทรรศการเกี่ยวกับวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ วันมหาธีรราช ฯลฯ	4.10	0.94	มาก	3.98	1.04	มาก
26. การหาคำมาต่อให้คล้องจองกับคำหรือข้อความที่กำหนดให้	3.33	1.01	น้อย	3.47	1.06	น้อย
27. การแข่งขันหาคำไวพจน์เพื่อประโยชน์ในการหลากคำ	3.30	1.04	น้อย	3.29	1.22	น้อย
28. การแข่งขันเขียนคำพ้องรูป คำพ้องเสียง	3.35	0.88	น้อย	3.39	1.08	น้อย
29. การเขียนคำสั่งและเขียนตามคำสั่ง	3.12	1.01	น้อย	3.37	1.13	น้อย
30. การเขียนคำประพันธ์สั้นๆ	3.40	1.00	น้อย	3.76	1.07	มาก
31. การเขียนคำประพันธ์พรรณนาภาพที่น่าสนใจ	3.44	0.89	น้อย	3.51	1.13	มาก
32. การเขียนคำประพันธ์จากเนื้อความที่กำหนดให้	3.28	0.98	น้อย	3.44	1.10	น้อย

ตารางที่ 26 ความซื่อสัตย์สุจริต และค่าส่วนแบ่งเบงมาตรฐานเกี่ยวกับประโยชน์
ของกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
33. การประกวดแต่งคำประพันธ์ในวันสำคัญต่างๆ	3.56	1.08	มาก	3.95	0.98	มาก
34. การแต่งเพลงประกอบบทเรียน	2.57	1.08	น้อย	2.75	1.25	น้อย
35. การประกวดแต่งคำประพันธ์ร้อยกรองในโรงเรียนหรือระหว่างโรงเรียน	3.37	1.18	น้อย	3.71	1.11	มาก
36. การเขียนบันทึกประจำวัน	2.98	1.05	น้อย	3.07	1.25	น้อย
37. การเขียนบันทึกเหตุการณ์หรือเรื่องราวสั้นๆ	3.15	1.09	น้อย	3.19	1.18	น้อย
38. การเขียนบันทึกสั้นๆถึงบุคคลต่างๆ เช่น เพื่อน ครู	2.90	1.03	น้อย	3.18	1.16	น้อย
39. การเขียนเรียบเรียงเรื่องราวจากการไปทัศนศึกษา	3.37	1.11	น้อย	3.54	1.10	มาก
40. การเขียนอัตชีวประวัติของบุคคลต่างๆ	3.21	1.04	น้อย	3.48	1.12	น้อย
41. การเขียนเล่าประสบการณ์ต่างๆ	3.60	0.93	มาก	3.56	1.07	มาก
42. การเขียนข้อความอ้างอิงจากหนังสือและเอกสารต่างๆ	3.18	1.07	น้อย	3.30	1.08	น้อย
43. การเขียนแนะนำหนังสือ	2.95	1.09	น้อย	2.95	1.16	น้อย
44. การเขียนจดหมายส่วนตัวที่ถูกต้องตามแบบฟอร์ม	3.89	0.96	มาก	3.94	1.03	มาก

ตารางที่ 26 ความซึ้งใจ เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประโยชน์
ของกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย
45. การเขียนจดหมายติดต่อกิจธุระ ตามสถานการณ์จริง	3.59	1.05	มาก	3.66	1.16	มาก
46. การเขียนจดหมายราชการได้ ถูกต้องตามแบบฟอร์มที่กำหนด	3.49	1.14	น้อย	3.84	1.15	มาก
47. การเขียนบันทึกทางราชการได้ ถูกต้องตามแบบฟอร์ม	2.82	1.21	น้อย	3.49	1.20	น้อย
48. การเขียนคำบรรยายภาพหรือ ความรู้สึกที่มีต่อภาพ	3.43	1.01	น้อย	3.49	1.05	น้อย
49. การเขียนเรียงความจากภาพ ที่กำหนดให้หรือ เพลงที่เปิดให้ฟัง	3.39	1.03	น้อย	3.08	1.16	น้อย
50. การเขียนบทสนทนาสั้นๆ	3.07	1.17	น้อย	3.18	1.14	น้อย
51. การเขียนนิทาน	3.05	1.09	น้อย	3.01	1.18	น้อย
52. การเขียนแสดงความรู้สึกของ อารมณ์ต่างๆ	3.38	0.99	น้อย	3.12	1.19	น้อย
53. การเขียนบทความ	3.12	1.13	น้อย	3.55	1.13	มาก
54. การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนเขียน บทละครแล้วนำมาแสดงประกอบ การเรียนทักษะสัมพันธ์	3.21	1.11	น้อย	3.45	1.21	น้อย
55. การเขียนเรื่องสั้น	3.11	1.04	น้อย	3.56	1.11	มาก
56. การประกวดแต่งนิทานในโอกาส ต่างๆโดยเลือกเรื่องที่ชนะการ ประกวดไปลงหนังสือ	2.96	1.16	น้อย	3.27	1.26	น้อย

ตารางที่ 26 ความซัดมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
57. การประกวดเขียนเรียงความ เนื่องในโอกาสต่างๆ หรือ สนับสนุนให้นักเรียนส่งเรียงความ เข้าประกวด	3.77	0.95	มาก	3.93	1.04	มาก
58. การเขียนวิจารณ์ เช่น วิจารณ์ หนังสือประเภทต่างๆ หรือวิจารณ์ การใช้ภาษาโฆษณาในปัจจุบัน	3.32	1.08	น้อย	3.38	1.20	น้อย
รวม	3.36	1.02	น้อย	3.45	1.15	น้อย

จากตารางที่ 26 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมจะเห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมแต่ละประเภทมีประโยชน์น้อย

เมื่อพิจารณาตามลำดับความซัดมเลขคณิตจะเห็นว่า กิจกรรมที่ครู เห็นว่ามีประโยชน์มากคือ การเขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง การจับป้ายนิเทศ นิทรรศการ เกี่ยวกับวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ วันมหาธีรราช ฯลฯ และการเขียนจดหมายส่วนตัวได้ถูกต้องตามแบบฟอร์ม ส่วนกิจกรรมที่นักเรียน เห็นว่ามีประโยชน์มากคือ การจับป้ายนิเทศ นิทรรศการ เกี่ยวกับวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ วันมหาธีรราช ฯลฯ การเขียนจดหมายส่วนตัวได้ถูกต้องตามแบบฟอร์ม และการประกวดเขียนเรียงความเนื่องในโอกาสต่างๆ หรือสนับสนุนให้นักเรียนส่งเรียงความเข้าประกวด นอกจากนี้จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภทมีน้อยสอดคล้องกันเกือบทุกกิจกรรม

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน
 ตารางที่ 27 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรค ในการจัดกิจกรรมการสอน
 ทักษะการเขียน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม การสอนทักษะการเขียน	6	7.32	27	7.63
2. ครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในเรื่องทักษะการเขียน	9	10.97	16	4.52
3. อุปสรรคในการเรียนการสอนทักษะการเขียน ไม่เพียงพอ	23	28.05	116	32.77
4. เวลาในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน น้อยเกินไป	51	62.19	165	46.61
5. นักเรียนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการสอนทักษะ การเขียน	35	42.68	171	48.31
6. ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม การสอนทักษะการเขียน	14	17.07	70	19.77
7. ผู้บริหารไม่สนับสนุนในการจัดกิจกรรมการสอน ทักษะการเขียน	4	4.88	20	5.65
8. ครูผู้สอนไม่มีความสามารถในการจัดกิจกรรม การสอนทักษะการเขียน	7	8.54	14	3.95
9. อื่นๆ เช่น นักเรียนขาดความรับผิดชอบและขาด แรงจูงใจ นักเรียนมักขี้เกียจเพราะมีเครื่อง อำนวยความสะดวกมากจึงไม่สนใจการเขียน	4	4.88	6	1.69

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนคือ เวลาในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนน้อยเกินไป รองลงมาคือ นักเรียนไม่สนใจ เข้าร่วมกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน และอุปสรรคในการเรียนการสอนทักษะการเขียนไม่เพียงพอ ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคอันดับแรกคือ นักเรียนไม่สนใจ เข้าร่วมกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน รองลงมาคือ เวลาในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนน้อยเกินไป และ อุปสรรคในการสอนทักษะการเขียนไม่เพียงพอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับข้อบกพร่องของนักเรียนในการฝึกทักษะ
การเขียน

ข้อความ	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่สามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่าง เหมาะสม	42	51.22	151	42.65
2. ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมา เป็นภาษาเขียนได้	41	50.00	104	29.38
3. มักเขียนสะกดคำผิดๆอยู่เสมอ	64	78.05	175	49.44
4. มีความท้อแท้ในการฝึกทักษะการเขียน	19	23.17	69	19.49
5. ลำดับความคิดสับสนทำให้งานเขียนขาดความ ต่อเนื่องวากวน	33	40.24	131	37.00
6. ขาดความคิดสร้างสรรค์ในงานเขียน	38	46.34	3	0.85
7. อื่นๆ	1	1.22	3	0.85

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกัน
ว่าข้อบกพร่องของนักเรียนในการฝึกทักษะการเขียนคือ มักเขียนสะกดคำผิดๆอยู่เสมอ รอง
ลงมาคือ ไม่สามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างประชากรในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

จากแบบสอบถาม 436 ฉบับ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนในการเรียนการสอนภาษาไทย เพียงจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 23.62 โดยแยกเป็นด้านต่างๆดังนี้

การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

1. ควรมีการปรับปรุงการจัดกิจกรรมต่างๆให้น่าสนใจ (9)
2. ควรจัดกิจกรรมที่สนุกและ เน้นด้านการใช้ทักษะภาษาไทย (6)
3. ควรมีกิจกรรมบ่อยๆ (5)
4. ควรมีการจัดนิทรรศการทางภาษาไทยให้มากกว่านี้ (4)
5. ควรส่งเสริมการประกวดงานเขียนให้มากขึ้น (3)
6. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น (3)
7. ถ้านักเรียนมีความสนใจกิจกรรมมากกว่านี้ การจัดกิจกรรมจะประสบผลสำเร็จได้ดี (2)
8. การจัดกิจกรรมการเขียนควรให้มีการฝึกในหลายแง่มุม (2)
9. ควรฝึกความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนให้มากกว่านี้ (2)
10. ควรจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการเขียน ฟัง อ่าน ให้มากๆ และมีการจัดประกวด (2)
11. ควรลดกิจกรรมบางอย่างที่ไม่จำเป็น เช่น การทำรายงาน (1)
12. ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้มากกว่านี้ (1)

วิธีการในการสอนทักษะการเขียน

1. ครูควรเน้นเรื่องการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง (7)
2. ควรจะมีวิธีการใหม่ๆ อุปกรณ์ที่ทันสมัยใช้ในการสอน (5)
3. ควรมีรางวัลเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจทักษะการเขียน (3)

4. ควรจัดให้มีการอภิปรายเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ภาษา (3)
5. ครูผู้สอนควรเข้มงวดในการสอนให้มากกว่านี้ (1)
6. ควรมีการฝึกเขียนอาทิตย์ละ 2 ครั้ง (1)
7. ควรมีการฝึกเขียนอย่างเป็นทางการให้มากกว่านี้ (1)

สถานที่ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

1. ไม่ค่อยมีสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม (4)
2. ควรจะมีห้องสำหรับการสอนทักษะการเขียนโดยเฉพาะ (2)
3. สถานที่ในการจัดกิจกรรมควรเป็นสถานที่ที่เหมาะสมในการเรียน (1)

อุปกรณ์ในการสอนทักษะการเขียน

1. ครูควรมีอุปกรณ์การสอนทุกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเขียนมากขึ้น (6)
2. ควรมีอุปกรณ์ในการสอนให้มาก และจัดเตรียมให้พร้อมกว่านี้ (4)
3. ควรมีหนังสือในห้องสมุดเพื่อการค้นคว้าให้มากกว่าที่เป็นอยู่ (2)

เวลาในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

1. ควรมีเวลาในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอ (3)
2. ไม่ควรจัดกิจกรรมบ่อยครั้งเกินไป (2)

การประเมินผลการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

1. ควรมีการให้คะแนนในการจัดกิจกรรมต่างๆ (3)
2. ไม่ควรนำคะแนนมาเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมมากนัก (1)
3. ควรทดสอบความเข้าใจของนักเรียนหลังจบบทเรียน (1)
4. ควรเปลี่ยนการวัดผลใหม่ เพราะนักเรียนสนใจการสอบซ่อมมากกว่าการสอบจริง (1)

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ควรมีการอบรมเรื่องการใช้ภาษาในโรงเรียน (5)
2. ควรมีงบประมาณสนับสนุนในด้านการสอนทักษะการเขียน (3)
3. ครูผู้สอนภาษาไทยควรปรับปรุงตนเองให้มีคุณภาพมากกว่านี้ (2)
4. การจัดหลักสูตรควรใช้เวลาเกี่ยวกับการเขียนให้มาก (1)
5. การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะเป็นไปในลักษณะสัมพันธ์ทักษะ บางครั้งไม่มีการฝึกทักษะการเขียนบ่อยนัก (1)
6. ถ้าจะเรียนภาษาไทยให้สนุกก็ต้องทะเลาะกับห้องข้างเคียงเพราะเสียงดัง จึงควรทำห้องภาษาไทยโดยเฉพาะ (1)
7. ควรลดเนื้อหาในหนังสือทักษะสัมพันธ์ให้น้อยลง (1)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการวิจัยในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้สร้างโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับร่าง (อยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 249-332) - แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจประเมินโครงการ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โดยส่วนรวมแล้วผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านเห็นด้วยกับโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างและปรับปรุงแก้ไขโครงการใหม่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
โครงการ กิจกรรมการ สอนทักษะ การเขียน	1. ชื่อโครงการ	5	-	
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	ควรตัดข้อความบางตอน และเปลี่ยนการใช้คำ บางคำ
	3. วัตถุประสงค์	5	-	ควรเปลี่ยนข้อความดังนี้ 1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางภาษา เป็น เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาแก่นักเรียน 2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนให้ดียิ่งขึ้น

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
------------	---------	----------	-------------	------------

4. เนื้อหา

5

-

แก้เป็น " เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจที่จะพัฒนาทักษะทางการเขียนให้ดียิ่งขึ้น" คำว่า "กิจกรรมการสอนทักษะการเขียนมีดังนี้" ให้เปลี่ยนเป็น "กิจกรรมการสอนทักษะการเขียนที่จัดทำเป็นโครงการย่อยมีดังนี้"

5. กิจกรรมการสอน

5

-

กิจกรรมในข้อ 2 ควรเพิ่มเติมกิจกรรมข้อ 4 ควรเพิ่มเติมกิจกรรมข้อ 5 ควรเพิ่มเติมข้อความ

กิจกรรมข้อ 5.3 "ครูวางแผนจัดนิทรรศการ" เปลี่ยนเป็น "ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดนิทรรศการ"

กิจกรรมข้อ 6 แก้ไขการใช้คำบางส่วนใหม่

กิจกรรมข้อ 8.4 ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า การให้นักเรียนเขียนจดหมายติดต่อกับส่วนราชการจริง ๆ นั้นทำไม่ได้

กิจกรรมข้อ 11 ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า การเขียนบทความวิเคราะห์ข่าว เป็นเรื่องยาก

เกินไปควรให้นักเรียนเขียนแสดงความ

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
				ความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวจะเป็นไปได้มากกว่า
6.	การประเมินผล	5	-	ในข้อ 2 ควรบอกด้วยว่าครูผู้สอนประเมินผลการร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างไร และได้เสนอแนะว่าน่าจะให้นักเรียนมีโอกาสประเมินผลจากการทำกิจกรรมแล้วบ้าง
7.	แนวทางในการจัดกิจกรรม	5	-	ควรรวมข้อ 1 และข้อ 2 เข้าด้วยกันแล้วเขียนใหม่
8.	เป้าหมายของโครงการ	4	1	เป้าหมายของโครงการควรคัดออกเพราะคล้ายคลึงและซ้ำซ้อนกับผลที่คาดว่าจะได้รับ
9.	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	ในข้อ 2 เพิ่มเติมคำว่า ให้นักเรียนสามารถเขียนคำ และใช้ภาษาได้ถูกต้อง
1	1. ชื่อโครงการ	5	-	-
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	ควรเปลี่ยนแปลงและเพิ่มข้อความบางส่วนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
	3. วัตถุประสงค์	5	-	วัตถุประสงค์ทุกข้อแก้เป็น ขั้นตอนด้วยคำว่า "เพื่อให้นักเรียน"
	4. เนื้อหา	5	-	-
	5. กิจกรรมการสอน	5	-	ควรเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับคำพ้องเสียง
	6. การประเมินผล	5	-	-

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
	7. แนวทางในการจัด	5	-	-
	8. เป้าหมายของโครงการ	4	1	ควรตัดออก
	9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	-
2	1. ชื่อโครงการ	5	-	-
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	ให้ตัดคำว่า "ทำให้เราได้ทราบที่มาของสรรพวิชาทั้งหมด"
	3. วัตถุประสงค์	5	-	เติมข้อ 5 อีกหนึ่งข้อ
	4. เนื้อหา	5	-	-
	5. กิจกรรมการสอน	5	-	ในกิจกรรมที่ 1 เปลี่ยนความหมายของคำว่า "ตาราง" ควรตัดกิจกรรมที่ 3 ออก ควรเพิ่มกิจกรรม การก่อสร้างวนสุภาษิต คำพังเพย
	6. การประเมินผล	5	-	ควรประเมินผลจากการทำข้อสอบแบบปรนัย และการตั้งคำถามให้ตอบสั้นๆด้วย
	7. แนวทางในการจัดกิจกรรม	5	-	-
	8. เป้าหมายของโครงการ	4	1	ควรตัดออก
	9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	-
3	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควรเปลี่ยนเป็นชื่อที่ใช้ข้อความให้คล้องจองกัน
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	-

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
3.	วัตถุประสงค์	5	-	ข้อ 1 เปลี่ยนคำว่า "ถอดความ" เป็น "ตีความ" ข้อ 2 แก้เป็น นักเรียนสามารถถอดคำประพันธ์โดยใช้ภาษาที่สื่อความหมายได้ดี ไม่ควรใช้คำว่าขั้นตอนในการถอดคำประพันธ์ การจำกัดเวลาในการถอดคำประพันธ์ไม่จำเป็น
4.	เนื้อหา	5	-	-
5.	กิจกรรมการสอน	5	-	-
6.	การประเมินผล	5	-	-
7.	แนวทางในการจัดกิจกรรม	5	-	-
8.	เป้าหมายของโครงการ	4	1	ควรตัดออก
9.	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	-
4	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควรเปลี่ยนชื่อโดยใช้ข้อความที่คล้องจอง
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	-
	3. วัตถุประสงค์	5	-	-
	4. เนื้อหา	5	-	หลักเกณฑ์การย่อความ แก้เป็น หลักในการย่อความ
	5. กิจกรรมการสอน	3	2	กิจกรรมข้อ 2 ข้อความที่ตัดตอนมาสั้นเกินกว่าที่จะจับใจความได้ ควรเปลี่ยน

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
				กิจกรรมข้อ 7 ควรนำเรื่องที่ใช้ศัพท์ ง่ายๆ ที่นักเรียนคุ้นเคยมาให้ข้อ
	6. การประเมินผล	5	-	-
	7. แนวทางในการจัด กิจกรรม	5	-	-
	8. เป้าหมายของ โครงการ	4	1	ควรตัดออก
	9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	-
5	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควรเปลี่ยนโดยใช้ข้อความที่คล้องจอง กัน
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	-
	3. วัตถุประสงค์	5	-	-
	4. เนื้อหา	5	-	-
	5. กิจกรรมการสอน	5	-	ควรเพิ่มกิจกรรม
	6. การประเมินผล	5	-	-
	7. แนวทางในการจัด กิจกรรม	5	-	-
	8. เป้าหมายของ โครงการ	4	1	ควรตัดออก
	9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	-
6	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควรเปลี่ยนโดยใช้ข้อความที่คล้องจอง กัน
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	-
	3. วัตถุประสงค์	5	-	-
	4. เนื้อหา	5	-	-

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
5.	กิจกรรมการ			
	สอน	5	-	-
6.	การประเมินผล	5	-	-
7.	แนวทางในการจัด			
	กิจกรรม	5	-	-
8.	เป้าหมายของ			
	โครงการ	4	1	ควรตัดออก
9.	ผลที่คาดว่าจะ			
	ได้รับ	5	-	-
7	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควร เป็นชื่อที่ใช้ข้อความคล้องจองกัน
	2. หลักการและ			
	เหตุผล	5	-	-
	3. วัตถุประสงค์	5	-	-
	4. เนื้อหา	5	-	-
	5. กิจกรรมการสอน	5	-	-
	6. การประเมินผล	5	-	-
	7. แนวทางในการ			
	จัดกิจกรรม	5	-	-
	8. เป้าหมายของ			
	โครงการ	4	1	ควรตัดออก
	9. ผลที่คาดว่าจะ			
	ได้รับ	5	-	-
8	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควร เปลี่ยนเป็นชื่อที่ใช้ข้อความคล้องจองกัน

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
2.	หลักการและ			
	เหตุผล	5	-	-
3.	วัตถุประสงค์	5	-	-
4.	เนื้อหา	5	-	-
5.	กิจกรรมการสอน	5	-	-
6.	การประเมินผล	5	-	-
7.	แนวทางในการจัด			
	กิจกรรม	5	-	-
8.	เป้าหมายของ			
	โครงการ	4	1	ควรตัดออก
9.	ผลที่คาดว่าจะ			
	ได้รับ	5	-	-
9	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควรเปลี่ยนเป็นชื่อที่ใช้ข้อความคล้องจองกัน
2.	หลักการและ			
	เหตุผล	5	-	-
3.	วัตถุประสงค์	5	-	-
4.	เนื้อหา	5	-	-
5.	กิจกรรมการสอน	5	-	-
6.	การประเมินผล	5	-	-
7.	แนวทางในการจัด			
	กิจกรรม	5	-	-
8.	เป้าหมายของ			
	โครงการ	4	1	ควรตัดออก

โครงการที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
	9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	-
10	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควร เปลี่ยนเป็น ใช้ข้อความที่คล้องจองกัน
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	-
	3. วัตถุประสงค์	5	-	ควร เพิ่มอีก 1 ข้อ (ดูข้อ 1)
	4. เนื้อหา	5	-	-
	5. กิจกรรมการสอน	5	-	-
	6. การประเมินผล	5	-	-
	7. แนวทางในการจัดกิจกรรม	5	-	-
	8. เป้าหมายของโครงการ	4	1	ควร ตัดออก
	9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5	-	-
11	1. ชื่อโครงการ	5	-	ควร เปลี่ยนเป็น ใช้ข้อความที่คล้องจองกัน
	2. หลักการและเหตุผล	5	-	-
	3. วัตถุประสงค์	5	-	-
	4. เนื้อหา	5	-	-
	5. กิจกรรมการสอน	5	-	-
	6. การประเมินผล	5	-	-
	7. แนวทางในการจัดกิจกรรม	5	-	-

โครงการ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
8. เป้าหมายของโครงการ		4	1	ควรตัดออก
9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ		5	-	-

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านเห็นด้วยกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา การประเมินผล แนวทางในการจัดกิจกรรม และผลที่คาดว่าจะได้รับของทุกโครงการ ยกเว้น ชื่อโครงการที่ 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 , 10 และ 11 ที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เห็นด้วยกับโครงการ แต่ควรเปลี่ยนชื่อโครงการโดยใช้ข้อความที่คล้องจองกันทุกโครงการ ส่วนกิจกรรมการสอนของโครงการที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า ควรนำข้อความที่มีความยาวพอที่ให้นักเรียนจะจับใจความได้ มาให้นักเรียนทำกิจกรรม หรือเปลี่ยนเป็นการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบสำหรับข้อความเดิม และเป้าหมายของโครงการทุกโครงการ ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน มีความเห็นว่า ควรตัดออกเพราะซ้ำซ้อนกับผลที่คาดว่าจะได้รับ

จากการตรวจประเมินโครงการของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุง และแก้ไขเป็นโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการ เขียนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นฉบับสมบูรณ์ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การนำเสนอโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักการและเหตุผล

การเขียน เป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่งที่เราต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้ใช้อาจมี
จุดประสงค์ในการใช้ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการส่งข่าวคราวถึงกัน การติดต่อกิจธุระ การ
ชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตน หรือการบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้น ดังนั้นทักษะ
การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมมาก เพราะ
การเขียนเป็นการแสดงความรู้สึกรักนึกคิดของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อื่น
ได้เข้าใจเรื่องราวที่เขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่นๆ จึงต้องใช้เวลาในการ
ฝึกฝนมากกว่าทักษะอื่น จึงจะสามารถสื่อความรู้ ความคิด และอารมณ์ต่างๆให้ถึงผู้อ่านได้
อย่างถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการ ทั้งนี้เพราะการที่จะเขียนเรียบเรียงโดยคำให้เป็นลำดับ
ต่อเนื่องกันได้นั้น ผู้เขียนจะต้องอาศัยความรู้หลายๆด้าน อาทิความรู้ทางภาษา การใช้
ถ้อยคำ การลำดับความ การเรียบเรียงถ้อยคำ และศิลปะในการเรียบเรียงข้อความให้
สัมพันธ์กันอย่างสละสลวยอีกด้วย ดังนั้นในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นจึงได้กำหนดเนื้อหา
เกี่ยวกับการเขียนไว้ เพื่อเป็นการวางพื้นฐานในด้าน การเขียนที่ดีและถูกต้องให้แก่ักเรียน
แต่การเขียนการเขียนนั้นนักเรียนส่วนใหญ่ก็รู้สึกว่ายาก และน่าเบื่อ ครูผู้สอนจึงควรรู้จัก
กำหนดแนวทางและวิธีสอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจและสร้างความ
สนุกสนานแก่ผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สามารถแสดงความคิดของตนออกมา
เป็นลายลักษณ์อักษร และพร้อมที่จะฝึกฝนอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเสริมทักษะทางภาษาแก่นักเรียนที่จะนำไปใช้เป็นประโยชน์ใน
การศึกษาเล่าเรียน และใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการ เขียนให้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและข้อเสริมทักษะทางการ เขียนของนักเรียน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้อ้อยคำสื่อสารในการ เขียนได้อย่าง

ถูกต้อง

5. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการ เขียนได้อย่างมีศิลปะตาม

ความถนัดและความสามารถ ของตน

6. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการคิดเพื่อที่จะ เขียนได้อย่างมี

เหตุผล

7. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนออกมา เป็น ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน และสละสลวยในรูปแบบต่างๆ

เนื้อหา

กิจกรรมการสอนทักษะการ เขียนมีดังนี้

1. การ เขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง
2. การ คำพังเพย สำนวน สุภาษิต
3. การ ถอดคำประพันธ์
4. การ ขอบความ
5. การ เขียนเรียงความ
6. การ เขียนจดหมาย
7. การ เขียนบันทึก
8. การ เขียนบทความ
9. การ เขียนคำประพันธ์ร้อยกรอง
10. การ จัดป้ายนิเทศและนิทรรศการ
11. การ จัดประกวดงานเขียน

กิจกรรมการสอน

1. การ เขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง

1.1 แบ่งกลุ่มให้นักเรียนค้นหาคำต่างๆที่มีักเขียนผิดจากเนื้อหาที่กำหนดให้เรียน แล้วนำมาถามตอบกันในห้องเรียน

1.2 ให้นักเรียนทำพจนานุกรมประจำชั้นโดยรวบรวมคำศัพท์จากเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว

1.3 ให้นักเรียนเขียนตามคำบอกแล้วตรวจให้คะแนน

1.4 ให้นักเรียนทำรายงานเกี่ยวกับคำพ้องเสียงที่มีักสะกดผิด

1.5 แข่งขันการสะกดคำยากปากเปล่าในห้องเรียน

1.6 หาคำพ้องเสียงมาให้ให้นักเรียนเติมความหมายของคำ

1.7 หาข้อความสั้นๆมาให้ให้นักเรียนเติมคำศัพท์

2. การต่อคำพังเพย สำนวน สุภาษิตให้ถูกต้อง

2.1 นำคำพังเพย สำนวน สุภาษิต ที่ตัดข้อความออกมาให้นักเรียนเติมข้อความที่ขาดหายไปให้ถูกต้อง

2.2 ให้นักเรียนแข่งขันต่อคำพังเพย สำนวน สุภาษิต ให้คล้องจองกัน

2.3 นำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับคำพังเพย สำนวน สุภาษิตมาให้ให้นักเรียนดู และผลัดกันทายโดยครูบอกใบ้ให้

2.4 ให้นักเรียนแสดงท่าทางเกี่ยวกับคำพังเพย สำนวน สุภาษิตต่างๆ แล้วให้เพื่อนๆในชั้นช่วยกันทาย

2.5 ให้นักเรียนบอกความหมายของคำพังเพย สำนวน สุภาษิต ที่ครูกำหนดให้ พร้อมทั้งสร้างสถานการณ์ให้ตรงกับความหมายของคำพังเพยนั้นๆ

3. การถอดคำประพันธ์

3.1 นำตัวอย่างการถอดคำประพันธ์ที่ตมาให้ให้นักเรียนอ่านเพื่อเป็นแนวทาง

3.2 ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์โดยเลือกจากคำประพันธ์ที่นักเรียนประทับใจ หรือที่ครูกำหนดให้มาคนละ 1 บท จากนั้นนำการถอดคำประพันธ์ของนักเรียนมาอ่านในชั้นเรียน และให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์

3.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แข่งขันถอดคำประพันธ์ กลุ่มใดสามารถถอดคำประพันธ์ได้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด และสามารถถอดคำประพันธ์ได้

สละสลวย ถูกต้อง กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

4. การขอความ

4.1 อธิบายหลักการ เขียนขอความให้นักเรียนทราบ และวิธีการเขียน
ขอความชนิดต่างๆ

4.2 อ่านข้อความให้นักเรียนฟัง แล้วให้จับใจความสำคัญของข้อความนั้น

4.3 แจกเอกสาร เรื่องต่างๆให้นักเรียนขอความ

4.4 กำหนดเรื่องให้นักเรียนอ่าน แล้วให้ย่อเรื่องที่อ่านมาส่งครู

4.5 ให้นักเรียนฟังการอภิปราย บรรยาย โต้ว่าที่ แล้วย่อเรื่องราวที่ได้

ฟัง

4.6 ให้นักเรียนย่อข่าวจากหนังสือพิมพ์

4.7 นำตัวอย่างของ ข้อความที่ดีพร้อมทั้งต้นฉบับของเรื่องที่ย่อมาให้
นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันอภิปรายถึงการใช้สำนวน ภาษา สรรพนาม และแบบฟอร์มในการ
ขอความ

5. การเขียนเรียงความ

5.1 ให้นักเรียนวางโครงเรื่องในการ เขียนเรียงความจากหัวข้อ เรื่องที่
กำหนดให้ หรือจากภาพ

5.2 ให้นักเรียนฝึกบรรยายภาพปากเปล่าจากภาพที่ครูนำมาให้ดู

5.3 นำอุปกรณ์หลายๆชนิดมาวางแสดงไว้หน้าชั้นแล้วให้นักเรียนเขียนถึง
สิ่งที่ตนสนใจ โดยครูกำหนดแนวทางในการ เขียนไว้กว้างๆ

5.4 ให้นักเรียนแสดงท่าทางบางอย่างแล้วให้เพื่อนๆเขียนบรรยาย
ท่าทางเป็นข้อความสั้นๆ

5.5 ให้นักเรียนดูภาพ แล้ว เขียนบรรยายภาพตามความรู้สึกนึกคิดของตน

5.6 นำเรียงความที่ดีมาให้นักเรียนอ่านและวิจารณ์

5.7 นำเรื่องสั้นๆมาแบ่งข้อความออกเป็นตอนๆ แล้วให้นักเรียนจัดเรียง
ข้อความเหล่านั้นใหม่ให้ถูกต้อง

5.8 สร้างสถานการณ์จำลองให้นักเรียนเขียนเรียงความ

6. การเขียนจดหมาย

- 6.1 นำตัวอย่างการเขียนจดหมายประเภทต่างๆมาให้นักเรียนดู แล้วช่วยกันสรุปรูปแบบของจดหมาย ประโยชน์ และคุณค่าของจดหมายแต่ละประเภท
- 6.2 ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนในชั้นเรียน โดยส่งทางไปรษณีย์
- 6.3 จัดสถานการณ์ให้นักเรียนเขียนจดหมายสมัครงานจากหนังสือพิมพ์ มาให้นักเรียนลองฝึกเขียน
- 6.4 สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนเขียนหนังสือราชการติดต่อกับส่วนราชการต่างๆ
- 6.5 ประมวลการเขียนจดหมายประเภทต่างๆ

7. การเขียนบันทึก

- 7.1 นำตัวอย่างบันทึกประจำวัน บันทึกเหตุการณ์ หรือจดหมายเหตุมาให้ นักเรียนสังเกตรูปแบบวิธีเขียน
- 7.2 ให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวันเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน แล้วรวบรวมส่งครูเป็นรายอาทิตย์
- 7.3 ให้นักเรียนเขียนบันทึกการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน หรือเขียนบันทึกการเดินทางเวลาไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ
- 7.4 ให้นักเรียนฝึกเขียนบันทึกสั้นๆ เวลาจับโทรศัพท์แทนผู้อื่น โดยจัดสถานการณ์ให้นักเรียน
- 7.5 นำบันทึกทางราชการมาให้นักเรียนดูตัวอย่างแล้วลองเขียนตามแบบฟอร์มที่นักเรียนช่วยกันสรุป

8. การเขียนบทความ

- 8.1 นำบทความจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หรืออับทความจากวิทยุมาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แล้ววิจารณ์การใช้ภาษา เนื้อหาสาระ ประโยชน์และคุณค่าของบทความ
- 8.2 กำหนดให้นักเรียนเขียนบทความเพื่อจัดทำเป็นวารสารของห้อง เป็นการส่งเสริมทักษะการเขียนและการทำงานร่วมกัน
- 8.3 ให้นักเรียนเขียนบทความเกี่ยวกับข่าว หรือบทความวิจารณ์เหตุการณ์ประจำวันที่น่าสนใจตามที่นักเรียนได้พบมา

8.4 กำหนดหัวข้อในการเขียนบทความ 2-3 หัวข้อ โดยคำนึงถึงวัยและความสนใจของนักเรียน แล้วให้นักเรียนเลือกเขียน

9. การเขียนคำประพันธ์ร้อยกรอง

9.1 อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะบังคับของคำประพันธ์ และแผนผังคำประพันธ์ชนิดต่างๆ

9.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ให้หาคำไวพจน์ของคำต่างๆ เช่น ดอกไม้ กล้วยไม้ แผ่นดิน เป็นต้น เพื่อจะได้นำไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์

9.3 ให้นักเรียนเขียนแผนผังคำประพันธ์ชนิดต่างๆ มาคนละชนิด โดยประดิษฐ์เป็นภาพที่สวยงาม

9.4 นำภาพต่างๆ มาให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองบรรยายภาพนั้น

9.5 ให้หาคำที่เหมาะสมเติมลงในช่องว่างของคำประพันธ์ให้ถูกต้องทั้งสัมผัส และความหมายที่สัมพันธ์กับเนื้อความ

9.6 ให้นักเรียนผลัดกันต่อคำคล้องจองเป็นคำประพันธ์ชนิดต่างๆ โดยครูกำหนดคำขึ้นต้นให้

9.7 ให้นักเรียนรวบรวมคำประพันธ์ที่นักเรียนชอบ ตีตกภาพหรือวาดภาพประกอบคำประพันธ์แต่ละบท หรือแต่งคำประพันธ์บรรยายภาพที่นักเรียนหามา

9.8 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ผลัดกันต่อกลอนปากเปล่าโดยครูขึ้นต้นกลอนในวรรคแรกให้ อาจทำในรูปเพลงพื้นเมืองหรือเพลงลูกทุ่งก็ได้

10. การจัดป้ายนิเทศและนิทรรศการ

10.1 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆ กำหนดหัวข้อให้จัดนิทรรศการในแต่ละกลุ่ม จากนั้นจึงเปรียบเทียบผลงาน วิจารณ์ และให้คะแนนการจัดหาภาพมาแสดง การบรรยายประกอบภาพ การจัดภาพ

10.2 ให้นักเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวรรณคดี เช่น ดอกไม้ในวรรณคดี อาคารในวรรณคดี สถานที่ในวรรณคดี เป็นต้น โดยมีคำบรรยายประกอบภาพ

10.3 วางแผนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวันสำคัญ เช่น วันสุนทรภู่ วันมหาธีรราช ฯลฯ แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนให้รับผิดชอบป้ายนิเทศแต่ละป้าย

11. การจัดประกวดงานเขียน

- 11.1 จัดประกวดเรียงความในโรงเรียนหรือระหว่างโรงเรียน
- 11.2 จัดประกวดแต่งคำประพันธ์ในวันสำคัญต่างๆในโรงเรียน หรือระหว่างโรงเรียน
- 11.3 จัดประกวดโต้วถลอสถ หรือสัทว ในโรงเรียน หรือระหว่างโรงเรียน
- 11.4 จัดประกวดเขียนคำขวัญในโอกาสต่างๆ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
2. อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย
3. นักเรียน

การประเมินผล

1. สังกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเขียน และการดำเนินการจัดกิจกรรมการเขียนของนักเรียน
2. อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลกิจกรรมของนักเรียน และอาจให้นักเรียนร่วมประเมินด้วยในบางกรณี
3. ประเมินผลทุกครั้งหลังจกการจัดกิจกรรมไปแล้ แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. วางแผนและกำหนดโครงการโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และวิธีการในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน ก่อนหน้าที่จะทำกิจกรรมแต่ละครั้ง
2. ประชุมอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหาร และคณะครูที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และการจัดกิจกรรม

3. อาจารย์ผู้สอน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และนักเรียนที่ร่วมกันจัดกิจกรรม เป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับการเขียนเพิ่มขึ้น
2. นักเรียนพัฒนาทักษะทางการเขียนดีขึ้นกว่าเดิม สามารถเขียนคำ ใช้ภาษา

วัตถุประสงค์

3. เสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในการสอน ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน
4. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียน
5. นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของการฝึกทักษะทางการเขียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างโครงการกิจกรรมการสอนทักษะการเขียน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โครงการที่ 1

การเขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้อง

ชื่อโครงการ "สะกดการันต์สิ่งสำคัญในการเขียน"

หลักการและเหตุผล

ในการฝึกทักษะการเขียนนั้น การเขียนตัวสะกดการันต์ให้ถูกต้องเป็นทักษะพื้นฐานทักษะหนึ่งที่ควรฝึกให้ผู้เรียนเขียนคำต่างๆที่ใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง มิฉะนั้นอาจจะก่อให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อความหมาย ทั้งนี้เพราะลักษณะบางประการของภาษาไทยก่อให้เกิดปัญหา เช่น การใช้พยัญชนะที่ออกเสียงเหมือนกัน ตัวสะกดบางมาตรามีพยัญชนะสะกดที่แตกต่างกันจึงมักพบว่าโอกาสที่คนจะสะกดคำผิดนั้นมีมากหากไม่ระมัดระวัง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจความหมาย หรือตีความผิดพลาดไปทำให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ

การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องจะช่วยให้การสื่อความหมายชัดเจนขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่เขียนได้รวดเร็วและถูกต้อง นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เขียนอธิบายความคิดเห็นของตนด้วยถ้อยคำที่ถูกต้อง สละสลวย ซึ่งจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีแก่ผู้อ่าน ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้เขียนสะกดคำผิดก็จะทำให้เกิดความเสียหายหลายประการ เช่น การสื่อความหมายผิดพลาดคลาดเคลื่อน และที่สำคัญคือผู้อ่านจะรู้สึกว่าคุณเขียนไม่มีความสามารถ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถตอบคำปริศนาได้ถูกต้อง เมื่อครูบอกความหมายของคำแต่ละคำแล้ว
2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถตอบคำปริศนาอักษรไขว้ได้ถูกต้องทุกคำ
3. เพื่อให้ นักเรียนสามารถขีดเส้นใต้คำที่สะกดผิด และแก้ไขคำที่ผิดให้ถูกต้องได้
4. เพื่อให้ นักเรียนสามารถเขียนตามคำบอกได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ใน 10 คำ

5. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกได้ว่าคำที่กำหนดให้คำใดถูกต้อง และคำใดผิด
เพราะเหตุใด

เนื้อหา

1. ชี้แจงความมุ่งหมายของการ เรียนการสอนให้นักเรียนทราบว่า เพื่อให้
นักเรียนเขียนตัวสะกด ตัวการันต์ได้ถูกต้องตามความหมาย
2. การสอนเขียนควรสอนทั้งเขียนเป็นคำๆ และ เขียนข้อความ โดยนำคำที่
เด็กมัก เขียนผิด หรือคัดข้อความต่างๆที่น่าสนใจจากหนังสือมาให้เด็กเขียน
3. เมื่อนักเรียนเขียนคำใดผิด ควรแก้และชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าผิดอย่างไร
4. ให้นักเรียนเขียนตามคำบอกบ่อยๆ เพื่อพัฒนาการ คำนการ เขียนตัวสะกด
การันต์ของนักเรียนแต่ละคน
5. ส่งเสริมให้เด็กใช้พจนานุกรมอยู่เสมอ เมื่อเด็กสงสัยคำใดควรให้ค้นหา
จากพจนานุกรม

กิจกรรมการสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้เล่นเกมคำปริศนาโดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ทำบัตรอักษรของคำ 5 คำคือ

ตระราง ต ะ ร า ง

จะละเมียด จ ะ ล ะ เม ย ด

สงกรานต์ ส ง ก ร า น ต

กว้างขวางคอก ก ำ ง ข ว ำ ง ค อ ก

อาหาร อ า พ า ฐ

1.2 ครูใบ้ความหมายของคำแต่ละคำ โดยแบ่งความหมายเป็น 3 ข้อ
และอ่านคำใบ้ทีละข้อดังนี้

ตระราง ความหมาย

1. มีลักษณะ เป็นห้องโล่งๆ
2. เป็นที่สำหรับคุ่มขัง
3. ผู้ที่ถูกคุ่มขังเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย

จะละเมิด ความหมาย

1. เป็นชื่อสัตว์น้ำชนิดหนึ่ง
2. สัตว์ชนิดนี้คือปลา
3. เป็นใจของเตาตุ๊กไต

สงกรานต์ ความหมาย

1. เป็นชื่อประเพณีเก่าแก่ของไทย
2. เป็นประเพณีที่เกี่ยวกับฤดูร้อน
3. นิยมสาดน้ำกันหรือรคน้ำอวยพรผู้ใหญ่

กางขวางคอ ความหมาย

1. เป็นสำนวนไทย
2. มีความหมายเกี่ยวกับกิริยาอาการ
3. หมายถึงทำตัว เป็นอุปสรรคต่อคนอื่น

อาพาธ ความหมาย

1. เป็นคำที่ใช้สำหรับพระภิกษุ
2. เป็นคำกริยา
3. หมายถึงป่วย

1.3 เมื่อครูใบ้ความหมายของคำแต่ละคำแล้วให้นักเรียนผลัดกันทายทีละกลุ่มภายในเวลาที่กำหนด โดยนักเรียนจะต้องทายตัวอักษรของคำนั้นไปเรื่อยๆจนกว่าจะหมดเวลาที่กำหนด (30 วินาที) ถ้านักเรียนทายอักษรตัวใดถูกครูก็จะนำบัตรตัวอักษรไปติดบนกระดานโดยคิดให้สลบที่กัน ถ้านักเรียนกลุ่มใดสามารถทายคำที่ครูใบ้ได้ถูกต้องก่อนก็จะ เป็นฝ่ายออกไปเรียงตัวอักษรของคำนั้นให้ถูกต้องภายในเวลา 30 วินาทีจึงจะเป็นฝ่ายชนะ

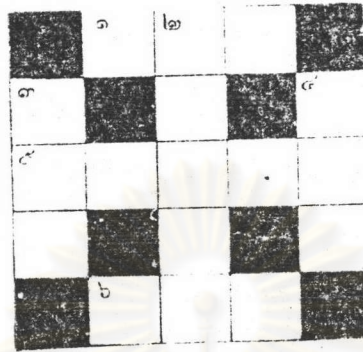
การคิดตัวอักษรบนกระดานอาจคิดสลบที่กันดังนี้

ต ะ ร าว ร ะ ต ง า

2. ให้นักเรียนเล่นเกมปริศนาอักษรไขว้ โดยครูจัดทำตารางอักษรไขว้และความหมายของคำแจกให้นักเรียนทุกคน โดยกำหนดเวลาในการเล่นให้นักเรียน และให้นักเรียนใช้พจนานุกรมได้ เมื่อหมดเวลาให้ทุกคนเปลี่ยนกันตรวจ ให้คะแนนตามคำที่นักเรียนเขียนได้ถูกต้อง

ตัวอย่างความหมายของคำและตารางปริศนาอักษรไขว้

ปริศนาอักษรไขว้ชุดที่ 1

ไขอักษร

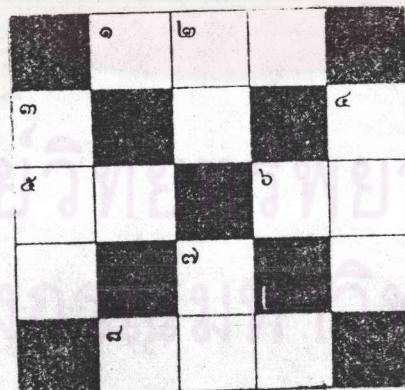
อ่านขวา

1. ดี , เจริญ
5. ความเจ็บไข้
6. พันต้นๆ

อ่านลง

3. เวลาพระฉันอาหาร
2. ตะเกียง
4. แลดู , เพ่งดู

ปริศนาอักษรไขว้ชุดที่ 2

ไขอักษร

อ่านขวา

1. ละทิ้ง
5. สิบ

อ่านลง

2. แดกบั้นเล็กน้อย
3. คำพูด , พูด

อ่านขวา

อ่านลง

6. มือ

4. รูปร่าง

8. ต้นโตนด

7. ลับ , ฎให้คม

3. นำข้อความที่คัดลอกมาให้หนัก เรียนอ่านแล้วขีดเส้นใต้คำที่สะกดผิดจากข้อความนั้น ดังตัวอย่าง

แต่อีกเสียงหนึ่งนุ่มนวลกว่า จะกระซิบกระซาบขึ้นมาจากผืนแผ่นดินตรงที่เขา
พุดอยู่ มันบอกถึงความเห็นอกเห็นใจในภาวะอันสุดแสนอิหฺลฺกฺอิหฺลฺอฺของมนุษย์ มันร่ำพรณ
ถึงความหลังถึงเดิมของคนที่จะมีที่สถิตกระแหมะมือ เพื่อที่จะวางตนของคนลงไค้อย่างไม่
เร่าร้อน ความหวังที่จะมีคนสักคนที่เราจะพึ่งน้ำใจได้ มันไม่ใช่เขตแคว้นแดนไกลอย่างนี้
ไม่ใช่ตรงที่ ๆ เขาล้มอยู่ แต่ที่บ้าน ที่รัง ซึ่งทุกสิ่งเคยอบอุ่น ร่มเย็น แม้มันสมบูรถึงขั้น
ที่ใจปรารถนาแต่ก็ยังดีกว่าที่อื่น ซึ่งท่องกันจนจบแค้นไปแล้ว ก็ยังคงความเป็น "ที่อื่น" อยู่
นั่นเอง ความบิบบิ้นในชีวิตมนุษย์ เป็นสิ่งที่ซอกซอนอยู่ทุกหนทุกแห่ง ทั้งที่นี้และที่โน่น นับครั้ง
ไม่ถ้วนที่ทำให้คนเราครตะเลิกไปให้ไกลแสนไกล ออกนอกโลกไปทีเดียวไคยิ่งดี แต่มันไม่ใช่
นิสสัยของ"คน" ที่เปี่ยมไปด้วยสติและญาณอันประปรายถึงภาวะอันพิงสังเวชนของตนเอง และ
รู้จักหาทางแก้ไข ทางออกของมนุษย์มิไค้อยู่ในการตาย แต่ในการคงชีวิตได้ ไม่ใช่เพื่อร่ำให้
ถึงสสภาพน่าเศร้าของตนเอง แต่เพื่อมองไกลออกไป เอาใจตนเองเป็นเครื่องวัดความ
ต้องการในใจคนอื่น หางแหนความไฝฝืนของคนไว้ เพื่อช่วยให้มันเป็นจริงในชีวิตของใคร
ที่ปรารถนาเช่นเดียวกัน

คำที่ถูกตัดคือ

อิหฺลฺกฺอิหฺลฺอฺ	เป็น	อิหฺลฺกฺอิหฺลฺอฺ
ร่ำพรณ	"	ร่ำพัน
สมบูร	"	สมบูรณ
ตะ เลิก	"	เคลิก
นิสสัย	"	นิสย
ญาณ	"	ญาณ
สังเวชน	"	สังเวช
สสภาพ	"	สภาพ
ไฝฝืน	"	ไฝฝืน

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มผลัดกันส่งตัวแทนออกมาจับฉลากคำที่กำหนดครั้งละ 1 คำ แล้วครูอ่านออกเสียงให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่ออกมาแข่งขันเขียนความบนกระดานคำ กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ กลุ่มใดสะกศคำไหนผิดก็ให้แก้คำนั้นมาส่ง

คำที่กำหนดไว้โดยเขียนใส่สลากมีทั้งหมด 3 คำ โดยให้ผลัดกันออกมาเขียนกลุ่มละ 10 คำ คำทั้งหมดมีดังนี้

ประสพการณ์	สะควก	อุปนิสัย
กฎเกณฑ์	กาลเทศะ	ปรานี
โสภณศิลป์	สุขสันต์	กุลพินิจ
ประติมากรรม	เวทมนตร์	จรัส
ไสยศาสตร์	อารี	มัชฌิมี
อุโบสถ	บิณฑบาต	สัญชาติญาณ
วิหค	สมรรถภาพ	สังวร
ใกล้กราย	กระท่อริอรัน	คำนวณ
คณิศร	สัจฐาน	กัมปนาท
เหตุการ์ณ	อุดมการ	กาลเวลา

5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ โดยกำหนดคำแล้วให้นักเรียนขีดเครื่องหมายถูกลงหน้าคำที่เขียนถูก ส่วนคำที่เขียนผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจโดยใช้พจนานุกรม

คำที่กำหนดใหม่มีดังนี้

1. ทลฺย	แก้เป็น	ทะลฺย
2. ชมุคชมัว	"	-
3. จละเม็ค	"	จะละเม็ค
4. ตรลบ	"	-
5. จารไน	"	จาระไน
6. ปรานีปรานอม	"	ประนีประนอม
7. ตะลิ่ง	"	-

8. ให้นักเรียนเล่นเกม "ถูกหรือผิด" เกี่ยวกับการใช้คำ ณ , น ดังนี้

8.1 ครูนำบัตรเกี่ยวกับคำที่ใช้ ณ น จำนวน 25 คำคือ

ปักฉิม	เพชร	ตฤณมัย	อโณทัย	สายสิญจน์
วันทนา	ประมาณ	ตระเวน	ธนู	พราหมณ์
เอราวัณ	ไพบรณีย์	ประนม	ธรรมาสัน	ประนีประนอม
นืออน	อาสน์	อากรรพ	อรรณพ	กรณีย์
อุปกณ์	กนิษฐ	อิสาน	อำพน	อาเกียรณ

8.2 เรียงคำทั้ง 25 คำ บนกระดานคำโดยใช้กระดาษเขียนตัวเลข

1-25 ปิดบนคำไว้ไม่ให้มองเห็น ดังแผนผัง

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

8.3 ครูนำบัตรอักษร ณ และ น ให้เท่ากับจำนวนคำทั้ง 25 คำ ซึ่งในกิจกรรมนี้ใช้บัตรอักษร ณ จำนวน 13 บัตร และบัตรอักษร ณ จำนวน 12 บัตร

8.4 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยแจกบัตรพยัญชนะ ณ และ ณ ให้กลุ่มละ 12 บัตร ซึ่งบัตรของทั้งสองกลุ่มจะมีสีต่างกันคือ บัตรของกลุ่มที่ 1 เป็นสีน้ำเงิน ส่วนบัตรของกลุ่มที่ 2 เป็นสีแดง

8.5 จับฉลากเพื่อเลือกว่ากลุ่มใดเล่นก่อน ให้กลุ่มที่ได้เล่นก่อนเลือกคำบนกระดานคำตามตัวเลขบนบัตรที่ปิดทับไว้ แล้วชูบัตร ณ หรือ ณ บัตรใดบัตรหนึ่ง ถ้าคำที่นักเรียนเลือกตรงกับอักษร ณ หรือ ณ ที่นักเรียนชูขึ้นมาเช่นนักเรียนเลือกคำที่ 6 และชูบัตร ณ ขึ้นมาก็ถูกต้องได้ 1 คะแนน ครูจะนำบัตรสีตามกลุ่มของนักเรียน เช่นถ้ากลุ่มสีแดงตอบถูก

ครูก็จะนำบัตรสีแดงไปติดแทนคำนั้น ถ้านักเรียนตอบผิดครูจะนำบัตรคำที่ทำสำรองไว้มาติดแทนคำที่นักเรียนตอบผิดโดยใช้บัตรตัวเลขติดปิดไว้บนบัตรคำเหมือนเดิม การเล่นเกมใช้วิธีผลัดกันตอบ กลุ่มใดตอบคำใดผิดจะต้องคัดค้านมาส่งครู กลุ่มใดตอบถูกและมีบัตรสีของกลุ่มอยู่ในลักษณะตรงหรือทะแยง ได้ทั้ง 5 บัตรก่อนเป็นฝ่ายชนะ ดังตัวอย่าง

9. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการใช้คำ ร , ล ดังนี้
คำสั่ง จงเติมคำที่มี ร หรือ ล ลงในช่องว่างท้ายคำต่อไปนี้

1. กล่อม.....	11. สติ๊ก.....
2. พรุ่ง.....	12. กำ.....
3. สึก.....	13. สละ.....
4. ปลิ้น.....	14. ทะ.....
5. คลอ.....	15. นิม.....
6. กลับ.....	16. สำปะ.....
7. ครุ่น.....	17. พรุ่ง.....
8. ครอบ.....	18. กะปลก.....
9. เอ็ก.....	19. กาน.....
10. เอรีค.....	20. ชลุค.....

การประเมินผล

1. จากการร่วมกิจกรรมของนักเรียนในการเล่น เกมคำปริศนา และปริศนาอักษรไขว้
2. โดยการตรวจให้คะแนนการทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการสะกดคำของนักเรียน

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูผู้สอนศึกษาเกี่ยวกับตัวสะกด ตัวการันต์ที่นักเรียนมักเขียนผิด แล้วรวบรวมคำเหล่านั้นมาใช้ในการจัดกิจกรรม
2. ครูผู้สอนวางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม โดยกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้แน่นอน
3. ครูผู้สอนจัดทำอุปกรณ์และแบบฝึกหัดสำหรับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม
4. ครูผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้อย่าง

สนุกสนาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีความสามารถในการใช้ถ้อยคำในการเขียนประเภทต่างๆได้อย่างถูกต้องทั้งการสะกดคำ และการเลือกใช้คำได้ตรงความหมาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 2

การต่อคำพังเพย สำนวนไทย สุภาษิต

ชื่อโครงการ "พังเพยเด็ดคำ สำนวนชวนคิด สุภาษิตปริศนา"

หลักการและเหตุผล

คำพังเพย สำนวน สุภาษิต มีความสำคัญต่อการพูดและการเขียนมาช้านาน เรามีถ้อยคำ สำนวน ใช้มากมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางภาษาของเรา เริ่มตั้งแต่สมัยทอขุนรามคำแหงที่มีการจารึกตัวหนังสือเป็นหลักฐานลงในศิลาจารึก ก็มีสำนวนไทยปรากฏ เช่น เจ็บท้องข้องใจ โพรฟ้าหน้าใส เป็นต้น

การศึกษาเรื่องคำพังเพย สำนวน สุภาษิต เป็นการศึกษาที่จะช่วยให้เข้าใจความหมาย เข้าถึงลักษณะการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อของคนไทยได้ คนไทยในสมัยก่อนใช้คำพังเพย สำนวน สุภาษิต เป็นบทสอน และเป็นคติเตือนใจทั้งในด้านการประกอบอาชีพ การประพฤติปฏิบัติตน สภาพลสังคม

ในหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 - 3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก็มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำพังเพย สำนวน สุภาษิต อยู่มาก ทั้งเนื้อหาโดยตรงคือ ไขความหมาย อธิบายสำนวน ยกตัวอย่างประกอบสำนวน เช่น นิทานสุภาษิต นิทานเทียบสุภาษิต ไขภาษา และยังสอดแทรกอยู่ในแก่นของเรื่อง ข้อคิด คติชีวิตที่ได้รับ การศึกษา สำนวน และภาษา ดังนั้น คำพังเพย สำนวน สุภาษิต จึงมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยมาก

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกสำนวนจากภาพที่ครูนำมาให้ดูได้ถูกต้อง
2. นักเรียนตอบสำนวนที่ไม้ไต่จากท่าทางของผู้ใบ้สำนวน
3. นักเรียนบอกความหมายของสำนวนได้ถูกต้อง
4. นักเรียนบอกสำนวนที่มีความหมายเหมือน หรือคล้ายคลึงกับสำนวนที่ครูยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
5. นักเรียนนำสำนวนไปใช้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นโดยไม่เคร่งครัดในหลักไวยากรณ์ จะเป็นถ้อยคำที่มีความหมายโดยนัย กินความลึกซึ้ง หรืออาจมีความหมายเชิงเปรียบเทียบ การใช้สำนวนจะทราบความหมายที่แน่นอนได้จะต้องคำนึงถึงบุคคลหรือ เหตุการณ์นั้นๆ ด้วย สำนวนเป็นเรื่องของค่านิยมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และความคิดความนิยมของคนในสังคมในสมัยนั้นๆ สำนวนจึงมีการ เกิดและดับได้

คำพังเพย มีลักษณะคล้ายๆ กับสำนวน แต่มีความยาวกว่า มักจะยกขึ้นมาเพื่อให้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง คำพังเพยจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอน เตือนใจ และสะกิดใจ เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่งไว้เป็นกลางๆ เพื่อนำไปใช้ให้เข้ากับเรื่องๆ ที่พูดให้ได้ความชัดเจน

สุภาษิต คือ ถ้อยคำที่มีลักษณะในเชิงสั่งสอนโดยตรง มีคติเตือนใจ มักมาจากคุณธรรม การดำเนินชีวิตของคนไทย และคำสอนของพระพุทธเจ้า

คำพังเพย สำนวน สุภาษิต เป็นสิ่งที่แยกออกจากกันได้ยาก ดังนั้นในการสอนจึงควรสอนในด้านความหมาย

กิจกรรมการสอน

1. ครูนำรูปภาพขนาดใหญ่ที่วาดภาพเกี่ยวกับสำนวนให้นักเรียนดู 5 ภาพคือ
 - 1.1 ภาพสำนวน "คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ"
 - 1.2 ภาพสำนวน "เรือล่มในหนองทองจะไปไหน"
 - 1.3 ภาพสำนวน "ชนทรายเข้าวัด"
 - 1.4 ภาพสำนวน "ทำนาบนหลังคน"
 - 1.5 ภาพสำนวน "คางคกขึ้นวอ"

การดำเนินกิจกรรม ครูนำภาพให้นักเรียนดูทีละภาพ แล้วให้นักเรียนทายสำนวนจากภาพ โดยครูบอกใบ้ให้ทีละข้อ ดังนี้

"คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ"

ก. มีเนื้อความเกี่ยวกับคุณธรรม และคำสอนในศาสนา

ข. มีความมุ่งหมายเพื่ออบรมสั่งสอนโดยตรง

ค. หมายถึง คนที่รักและหวังดีต่อเรามีน้อย คนที่เกลียดเรานั้นมีมากกว่า มีคนรักก็ต้องมีคนเกลียด

"เรือลมในหนองทองจะไปไหน"

- ก. มีเนื้อความเกี่ยวกับความรักและการครองเรือน
- ข. มีความมุ่งหมายเพื่ออบรมสั่งสอนหนุ่มสาวในวัยรัก
- ค. หมายถึงคนที่มีทรัพย์สินสมบัติแต่งงานกัน ทรัพย์สินสมบัติจะได้ไม่กระจุกกระจายไปอยู่กับคนอื่น

"ชนทรายเข้าวัด"

- ก. มีเนื้อความเกี่ยวกับความเชื่อและขนบธรรมเนียมประเพณี
- ข. แต่เดิมหมายถึงประเพณีการทำบุญ
- ค. ปัจจุบัน หมายถึงการหาผลประโยชน์เข้าหน่วยงานที่คนสังกัดอยู่ หรือที่คนเกี่ยวข้องอยู่

"ทำนายนหลังคน"

- ก. มีเนื้อความเกี่ยวกับอาชีพและการดำเนินชีวิต
- ข. มีความหมายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนไทย
- ค. หมายถึงหากินหรือแสวงหาผลประโยชน์บนความทุกข์ยากของผู้อื่น

"กลางคกขึ้นวอ"

- ก. มีเนื้อความเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของคน
- ข. เป็นลักษณะนิสัยที่ไม่ดี
- ค. หมายถึงคนที่มีฐานะต่ำต้อย พอได้ดิบได้ดีก็มักแสดงกิริยาอวดคดลิ้มตัว

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับรายชื่อสำนวน แล้วแสดงทำใบให้ฝ่ายของตนเองตอบ โดยครูกำหนดเวลาในการทำใบให้ฝ่ายละ 30 วินาที

รายชื่อสำนวนที่เขียนในฉลากให้นักเรียนจับมีดังนี้

- 2.1 ไปลามาไหว
- 2.2 ไร่ไม่คี่โทษปีโทษกลอง
- 2.3 มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

2.4 ไม่เห็นน้ำตักกระบอก ไม่เห็นกระรอกโก่งหน้าไม้

หมายเหตุ ส่วนวนที่เขียนในสลาภ ควรเป็นส่วนวนที่นักเรียนสามารถแสดงท่าทางในการไปได้

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แข่งขันกันหาส่วนวนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆตามที่ครูกำหนด โดยครูกำหนดเวลาให้นักเรียนเขียนส่วนวนที่คิดได้ภายใน 2 นาที กลุ่มใดคิดส่วนวนได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

ตัวอย่างส่วนวน

ส่วนวนเกี่ยวกับไก่ เช่น ไก่อรงบ่อน ไก่อ่อน ไก่โหด เจ้าชู้ไก่แจ้ ปล่อยไก่ ลูกไก่อยู่ในค้ำมือ เขี่ยขี้ไก่ไม่ผ่อ ไก่ได้พลอย ไก่แก่แม่ปลาช่อน ไก่เห็นตีนสูงเห็นนมไก่

ส่วนวนเกี่ยวกับช้าง เช่น ช้างจับขี้กัณฑ์ แ่ช้างเอางา ช้างตายทั้งตัวเอาใบบัวปิดไม่มิด ช้างเท้าหลัง คุช้างให้ดูหาง คุนางให้ดูแม่ อ้อยเข้าปากช้าง เห็นช้างซัดตามช้าง เห็นช้างเท้าหมู

ส่วนวนเกี่ยวกับน้ำ เช่น น้ำขึ้นให้รีบตัก น้ำลคตอผุด น้ำมาปลากินมคนน้ำลคตมค ปลาปลาน้ำสั่งฟ้าปลาสั่งฝน กินน้ำได้ศอก

5. ให้นักเรียนแข่งขันหาส่วนวนที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกับส่วนวนที่ครูยกมา

ส่วนวนที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น

เอาพิมเสนไปแลกกับเกลือ

เอาทองไปรูกระเบื้อง

เอาไม้สั้นไปรันซี่

เอาเนื้อไปแลกกับหนัง

หญ้าปากคอก

เส้นผมบังภูเข

หมายถึงโต้ตอบกับคนพาล

หมายถึงสิ่งธรรมดาสามัญที่อยู่ใกล้ตัวและมักจะถูกละเลยมองข้ามไป , เรื่องง่ายที่นึกไม่ถึง

เกวียนหักอยู่กับที่ของนั้นจะหนีไปไหน

เรือล่มในหนองทองจะไปไหน

คนที่มึนทรัพย์สมบัติแต่งงานกัน ทรัพย์สิ้น เงินทองก็จะเป็นปีกแผ่นไม่สูญหาย

สำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น

- เกี้ยวแฝงมุงป่า	หมายถึง	ทำสิ่งใดเกินตัว
เข็นครกขึ้นภูเขา	..	ทำสิ่งที่ยากลำบากเกินกำลังจะทำได้
- ชี้อ้างจับตักแตน	..	ลงทุนมากมายเพื่อสิ่งเล็กน้อย ใด ไม่คุ้มทุน
ค่าน้ำพริกละลายแม่น้ำ	..	ทำสิ่งที่ต้องใช้ทุนทรัพย์มากมาย ไม่ได้ประโยชน์คุ้มทุนที่ต้องเสียไป
- เนื้อเต่าฆ่าเต่า	..	ทำกรงานแสวงหาผลประโยชน์ กันอยู่ในคนหมู่มาก
อัฐยายซื้อขนมยาย	..	ค้าขาย หาผลประโยชน์กันอยู่ใน หมู่พวกเดียวกัน
- จับปลาสองมือ	..	ไม่เลือกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้เป็นที่ แน่นอนลงไป รักเพื่อเลือก
เหยียบเรือสองแคม	..	คนใจคอโลเล ไม่เลือกฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งให้แน่นอน

6. ให้นักเรียนต่อสำนวนสุภาษิตคำพังเพยที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ ดังนี้

- 6.1 รักดีห้ามจู้.....
- 6.2 ชื่อควายหน้านา.....
- 6.3 รำไม่ดี.....
- 6.4 รักวัวให้ผูก.....
- 6.5 เนื้อไม้ใดกิน.....
- 6.6 นำมาปลาकिनมด.....
- 6.7 รักเมียเสียนาย.....
- 6.8 ตีงูให้แก่กา.....
- 6.9 ไก่งามเพราะขน.....
- 6.10 ชนิกเป็นนก.....

นอกจากนี้ยังมีสำนวนที่ครูสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมได้ดังต่อไปนี้

ก. สำนวนเกี่ยวกับสัตว์

สำนวน	ความหมาย
ไถ่จามเพราะชน คนงวมเพราะแต่ง คืนก่อนไถ่	- คนจะจามต้องอาศัยการแต่งตัว - คืนแค่ เข้ามืด
ลูกไก่ในกำมือ เหยียบไข่ไก่ไม่ฝ่อ เลี้ยงไก่ไว้กินไข่	- ตกอยู่ในอำนาจ - หยิบหยั่งทำอะไรไม่แข็งขัน - ทำสิ่งใดที่หวังได้ประโยชน์จาก สิ่งนั้น
ฆ่าควายเสียควายพริก เสียมเขาควายให้ชนกัน ควายชวิกอย่าขวาง	- เสียขายเล็กน้อยจนเสียหายหมด - ชูธงให้สองฝ่ายมีเรื่องกัน - อย่าเข้าขวางเหตุการณ์ที่กำลังจะ เกิดขึ้นแรง
รักเมียเสียนาย รักควายเสียสวน ซื้อควายหน้านา ขวางงูไม่พันคอ งูกินหาง ล้างคองูเห่า จับงูข้างหาง	- ใต้อย่างเสียอย่าง - ซื้อของเมื่อมีคนต้องการมาก - บัดเรื่องร้ายไม่พันตัว - พัวพันกันยุ่ง - ทำล่วงอำนาจของผู้ที่เหนือกว่าได้ - ทำสิ่งที่อันตรายจะ เกิดกับตัวได้
หมองูตายเพราะงู จระเข้ขวางคลอง สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ หนีเสือปะจระเข้ ลูกเสือลูกจระเข้ จระเข้ฟาดหาง	- ผลาผลในสิ่งที่เชื่อวชาญ - ทำอะไรขัดขวางผู้อื่น - สอนผู้ที่รู้ที่อยู่แล้ว - หนีไปพบอันตรายที่ร้ายพอกัน - ลูกของคนที่ไม่ดี อาจไม่ดีตามพ่อแม่ - ใช้อำนาจหรือกำลังระรานใครโดยไม่ เลือกหน้า

สำนวน

ความหมาย

ช้ำข้างจับตักแตน

- ลงทุนทำการใหญ่โตเกินควร
ได้ประโยชน์ไม่คุ้ม

ช้ำงเท้าหลัง

- กรรหาเป็นผู้ตามหลังสามมี

ช้ำงเพือกไม่ได้เกิดในอรุณ

- คนที่มีวิชามาจากตามชนบท

เลี้ยงช้ำงกินช้ำง

- ทำสิ่งใดอาศัยเอาประโยชน์จากสิ่งนั้น

เห็นช้ำงเท้าหมู

- โกรธจนเห็นศัตรูไม่น่ากลัว

ช้ำงเก่าเต่าเลี้ยง

- คนที่เคยรับใช้หรือเลี้ยงดูมานาน

โง่งเง่าเต่าคูน

- โง่งเหลือขนาด , ไม่รู้เรื่องอะไรเลย

เต่าใหญ่ไขกลม

- ทำผิดแล้วปกปิดร่องรอย

น้ำตาเป็นเฝ้าเต่า

- ร้องไห้ น้ำตาไหลพรากๆ

เนื้อเต่าฆ่าเต่า

- ใช้อะไรในสิ่งนั้นๆ ทำให้เกิดผลสำเร็จ
ไปในตัวเอง

ซึ้งนงเป็นนง ซี้ไม้เป็นไม้

- ว่าอะไรว่าตามกัน

นกน้อยทำรังแต่พอตัว

- ทำอะไรพอเหมาะก็พื้นฐานหรือ
ความสามารถตน

นกปีกหัก

- ตกอยู่ในสภาพพลาถหลังหรือลำบาก

นกสองหัว

- ทำตัวเข้าเป็นพวกทั้งสองฝ่าย

เสียงนกเสียงกา

- เสียงเรียกร้องของคนสามัญ

ตีปลาหน้าไซ

- ทำลายผลประโยชน์ที่จะได้อย่าง

น้มนวล ค่ายใจร้อน

น้ำถึงไหน ปลาถึงนั้น

- ของที่ไปคู่กัน

ปลาตกน้ำตัวโต

- สิ่งทีหลุคมีอไปมีค่ามากขึ้น

ปลาตึกหลังแห

- พลอยมีเคราะห์กรรมไปค้าย

ปลาใหญ่กินปลาเล็ก

- ผู้ที่มีอำนาจข่มเหงผู้ที่ค้อยกว่า

ไข่แมว ฝ้าปลาข้าง

- ผากของไว้กับผู้ที่ค้อยการ

ชื้อ เหมือนแมวนอนหวด

- ว่าประชคคนคคโงง

สำนวน

ความหมาย

- ที่เห่าแมวกินตาย - ที่กินที่มีเนื้อที่น้อย
- ปิดประตูตีแมว - ทำโดยปิดทางหนีของอีกฝ่ายหนึ่ง
- ขอมแมวชาย - เอาของเอาไปแปลงหลอกว่าเป็นของดี
- ทำลิ่งทำค่าง - ชุกชนหลุกหลิก ไม่เรียบร้อย
- ยื่นแก้วให้วานร - เอาของมีค่าไปยื่นให้กับผู้ที่ไม่รู้คุณค่า
- ลิ่งใต้แก้ว - ไม่รู้จักคุณค่าของที่มีอยู่
- ลิ่งหลอกเจ้า - กิริยามารยาทไม่เรียบร้อย
- ฤษีเลี้ยงลิง - เลี้ยงเด็กชุกชน
- ตีวัวกระทบคราด - ทำกระทบถึงคนที่เกี่ยวข้อง
- รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี - รักลูกต้องหมั่นอบรมว่ากล่าว
- วัวแก่เคี้ยวหญ้าอ่อน - ชายแก่แต่งงานกับสาวรุ่น
- วัวพันหลัก - แก้วัวพันเกี่ยวอยู่กับคันทนเหตุของเรื่องนั้น
- วัวสันหลังหะ - คนที่มีความผิดติดตัวอยู่ข้อม
- เขียนเสือให้วัวกลัว - หวาดระแวงเสมอ
- จับเสือมือเปล่า - ชูให้กลัว
- ปล่อยเสือเข้าป่า - ทำการโดยไม่มีทุนเลย
- เลื่อนอนกิน - ปล่อยสิ่งร้ายกลับไปสู่ถิ่นเดิม อาจกลับมาทำให้เดือดร้อนได้
- เสือไว้ลาย - ได้ผลประโยชน์โดยไม่ต้องลงแรงทำ
- ซีใหม่หมาหอม - คนมีความสามารถทำอะไรข้อมแสดงฝีมือ
- เคาะกะลาให้หมาตีใจ - อะไรใหม่ๆ น่าสนใจรักใคร่
- ไม่มีมูลฝอยหมาไม่มีซี - หลอกให้หลงตีใจ
- ไม่มีมูลฝอยหมาไม่มีซี - เรื่องข้อมมาจากมีสาเหตุขึ้นก่อน

สำนวน

ความหมาย

หมาจนตรอก

- ไม่มีทางไป

หมาในรางหญ้า

- หวงในสิ่งที่ตัวเองก็ไม่ใช่ทำประโยชน์

ดินพอกหางหมู

- สิ่งที่พอกพูนเพิ่มขึ้นทีละน้อย

ฝนตกชุกหมูไหล

- ไร้สาระ ไม่เป็นแก่นสาร

หมูเขาจะหาม เอาคานเข้าไปสอด

- ชักขวางยุ่งเรื่องของคนอื่น

หมูเขี้ยวคัน

- เป็นรองแต่มีฝีมือประมาทไม่ได้

หมูในอวย

- ของง่ายแน่นอนไม่เป็นอื่น

ช. สำนวนเกี่ยวกับคน

สำนวน

ความหมาย

คนกินหัว

- หญิงที่มีสามีที่คนสามีก็ตาย

คนดีชอบแก้ไข คนจัญไรชอบติ

- คนดีชอบสร้างไม่ชอบทำลาย

คนเคียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย

- ไปไหนทำอะไรหลายคน ดีกว่าคนเดียว

คนตายชายคนเป็น

- เกือคร้อนเพราะคนที่ตายไปแล้ว

คนในอชากออก คนนอกชากเข้า

- ความคิดสวนทางกัน

คบคนจร นอนหมอนหมื่น

- คบคนแปลกหน้าเป็นโทษได้ง่าย

คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

- ทำอะไรพิจารณาเพราะให้ดูเนื้อดี

คอยชักหยักสักแต่ว่าคน

- เป็นคนไม่มีความคิด

รกคนดีกว่ารกหญ้า

- คนมากทำประโยชน์ได้

ลูกผีลูกคน

- ครึ่งๆ กลางๆ

ค. สำนวนเกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ

กระดูกขี้คมัน

- ขาก เข้มงวด ทรชน

กระดูกออกนอกเนื้อ

- ลำบากยากเย็นมาก

เกลียดเข้ากระดูกดำ

- เกลียดมาก

สำนวน

ความหมาย

ปักแข็งปักชา	- กลั่นแกล้ง
พอยกชาก็ลาโรง	- ซ้ำอีกอาศัยอีกยากไม่ทันการ
आษาหาปีก	- กิริยารับร้อนถึงใจเข้าไปรับ
กว้างขวางคอ	- สิ่งที่ยั้ชั้ขวาง
คอกทองแดง	- คิม่เก่ง ไม่ใคร่เมา
ลูกกระเดือกกับคอกหยอ	- ชอบพอ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ลูปหน้าปะจุมุก	- ทำกระหนบถึงที่รักที่ชอบทำไม่ลง
อิมจุมุกคนอื่นหาใจ	- ทำอะไรต้องฟังหาอาศัยผู้อื่น
เหยียบจุมุก	- ทำคำเกินให้เสียหน้า
ใจปลาชิว	- จิตใจไม่หนักแน่น
สวรรค์ในอก นรกในใจ	- ดีชั่วเก็บไว้ในใจไม่แสดงให้ใครรู้
เอาใจเขามาใส่ใจเรา	- คิดถึงถ้าตัวเราเป็นอย่างเขาบ้าง
เข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาตาม	- เข้าอยู่ในหมู่ใด ก็ทำให้เหมือนกับคน ในหมู่นั้น
ตามอกสอดตาเห็น	- อวดครู่ในเรื่องที่ไม่รู้จริง
หงเข้าตาตัวเอง	- เรื่องที่ช่วยคนอื่นได้ แต่เกิดกับตนเอง แก้ไขไม่ได้
งอมืองอตีน	- ไม่ทำอะไร
รองมือรองตีน	- เป็นที่รับใช้
เอาหัวแม่ตีนครองกุ	- คิดได้ง่ายๆอย่างไม่ต้องคิดมาก
ตามใจปากลำบากห้อง	- ทำอะไรตามใจไม่ดูความเหมาะสม ควรจะลำบาก
ปากเปราะ เราะเรา	- มักพูดชวนทะเลาะทั่วไป
ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก	- ดีแต่พูดคล่องๆ แต่ทำไม่สำเร็จ
กลับหน้ามือ เป็นหลังมือ	- เรื่องกลับไปในทางตรงกันข้าม
แก้มือ	- ทำตอบเพื่อเอาชนะ
มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ	- ไม่ช่วยทำแล้วยังขัดขวาง

ง. ส่วนวนที่มาจากถาการ เกิดการตาย

ส่วนวน	ความหมาย
เคาะกะลามาเกิด	- ว่าเป็นหมา
จับให้มัน คั้นให้ตาย	- ทำอะไรให้มันเหมาะ
ตามมีตามเกิด	- ตามกำลัง ตามที่ทำได้
ตายตาบหน้า	- ไปสู่เคราะห์กรรมเอาข้างหน้า
ตัวตายตัวแทน	- มีคนแทน

จ. ส่วนวนที่มาจากของกินของใช้

เกลือจิ้มเกลือ	- ร้ายต่อร้ายโต้ตอบกัน
เกลือ เป็นหนอน	- คนภายในทรยศ
แกงจืดจิ้งจุกเกลือ	- เห็นคุณค่าต่อ เมื่อขาดสิ่งนั้น
ข้าวแคงแคงร้อน	- เลี้ยงดูมา
ข้าวขาดหมากแพง	- เกิดความมอดอยากในบ้านเมือง
ข้าวเหลือ เกลืออ้อม	- ข้าวปลาอาหารบริบูรณ์
ปิดทองหลังพระ	- ทำความดีแต่ไม่แสดงให้ใครเห็น
ผ้าชัวร์ห่อทอง	- คนที่ร่ำรวยทำคนยอมซื้อ
เวลาเป็นเงินเป็นทอง	- เวลาเป็นของมีค่า
บ้านใกล้วัด ไม่ปักหลังคา	- อยู่ใกล้ที่สำคัญมักมีกรณีให้พลอย เคืองร้อนได้
ปลูกเรือนคร่อมตอ	- ทำอะไรครอบงำที่เขามีเจ้าของอยู่

ฉ. ส่วนวนเกี่ยวกับธรรมชาติ

คลื่นในต้นน้ำ	- เรื่องที่เกิดเรื่อยๆ แต่เป็นเรื่อง สำคัญ หรือร้ายแรง
ชกแม่น้ำทั้งห้า	- พุดจาว่านล้อมให้ตายใจก่อน
น้ำลัดคอหูด	- ถึงคราวชะตาตก หุจรีตคคโงงที่ ทำไว้ยอมปรากฏ

สำนวน

ความหมาย

ฝนตกไม่ทั่วฟ้า

ข้าวคอกฝน

ฝนตกก็แข่ง ฝนแล้งก็ดำ

ฉมน้ำลายรดฟ้า

ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ

นุ่งลมหมัฟฟ้า

เจ๊กตื่นไฟ

ศคไฟคั่นลม

ไม้งามกระรอกเจาะ

ไม้เบื่อไม้เมา

ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น

- ไม่เสมอหน้ากัน ไม่ยุติธรรม

- รอคอย

- คนเอาใจยาก ว่าทั้งขึ้นทั้งลง

- ทำร้ายสิ่งที่เหนือกว่า ตนกลับ

เคืองร่อนเอง

- ฐานะสูงต่ำ

- เปลือยกาย

- อะอะโววายาย

- แก่ไข เรื่องที่ตนเหตุ

- หญิงงามมักมีคนหมายปองแล้ว

- โกรธกัน ไม่ถูกกัน

- บุคคลย่อม เป็นไปตามเผ่าพันธุ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประเมินผล

1. โดยการให้คะแนนในการร่วมกิจกรรมของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. จากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของ
สำนวนต่างๆได้ และสามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่และสนุกสนาน

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับคำพังเพย สำนวน สุภาษิต จากแบบเรียน
ทักษะสัมพันธ์ ทั้งเนื้อหาโดยตรงและเนื้อหาที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องอื่น
2. รวบรวมคำพังเพย สำนวน สุภาษิต และความหมาย เพื่อนำมาใช้ในการ
จัดกิจกรรมการสอน
3. วางแผนในการสอนและดำเนินกิจกรรม
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนไม่ว่าจะเป็น
บัตรคำ รูปภาพ ฉลาก และอุปกรณ์อื่นๆที่จำเป็น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำพังเพย สำนวน สุภาษิต ได้อย่าง
ถูกต้อง และสามารถยกตัวอย่างของคำพังเพย สำนวน สุภาษิตได้
2. นักเรียนสามารถนำคำพังเพย สำนวน สุภาษิต ไปใช้ประกอบการเขียนได้
อย่างถูกต้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 3

การถอดคำประพันธ์

ชื่อโครงการ "การฝึกทักษะการถอดคำประพันธ์"

หลักการและเหตุผล

คำประพันธ์ร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่มีการเลือกสรรคำ เพื่อให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ ดังนั้นคำศัพท์ในร้อยกรองส่วนมากจึงเป็นคำศัพท์ที่เข้าใจยาก หรือมีความหมายแฝง มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบซึ่งผู้ศึกษาคำประพันธ์จะต้องเข้าใจความหมายและเนื้อความของคำประพันธ์นั้นๆ จึงจะซาบซึ้งถึงความไพเราะของร้อยกรอง และมองเห็นคุณค่าของคำประพันธ์เหล่านั้น

ในการถอดคำประพันธ์จะต้องศึกษาถึงรายละเอียดและความหมายของคำอย่างถ่องแท้ จึงจะสามารถเรียบเรียงเนื้อความในคำประพันธ์ร้อยกรองออกมาเป็นร้อยแก้วธรรมดาที่สละสลวยได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยการฝึกฝน

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถถอดความจากคำประพันธ์ที่ครูกำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถถอดคำประพันธ์ได้ภายในเวลาที่ครูกำหนด
3. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์จากคำประพันธ์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การถอดคำประพันธ์เป็นการทูลงข้อความ โดยเปลี่ยนแปลงภาษาให้สื่อความหมายเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น หรือเป็นการเก็บความจากคำประพันธ์ร้อยกรองมาเขียนใหม่ให้เป็นภาษาร้อยแก้วที่ครบถ้วน ชัดเจน และง่ายแก่การเข้าใจ

หลักในการถอดคำประพันธ์มีดังนี้

1. อ่านข้อความที่จะถอดความให้เข้าใจ เพื่อเก็บรายละเอียดของเนื้อความ
2. เรียงลำดับเนื้อความที่ถอดออกมา

3. เติมถ้อยคำที่คำประพันธ์นั้นละไว้ในฐานที่เข้าใจให้ครบถ้วนได้ใจความโดยเรียงลำดับประธาน กริยา กรรม

4. แพลหรือเปลี่ยนศัพท์ที่ยากๆ ให้เป็นคำสามัญที่เข้าใจได้ง่าย
5. รักษาอารมณ์และน้ำเสียงของคำประพันธ์เดิมไว้
6. คงสรรพนามบุรุษที่ 1 , 2 และ 3 ของคำประพันธ์ไว้อย่างเดิม
7. อธิบายขยายความเกินกว่าเนื้อความของคำประพันธ์เดิม
8. อย่าแทรกข้อคิดเห็นของผู้ถอดคำประพันธ์ลงไป

กิจกรรมการสอน

1. นำคำประพันธ์ร้อยกรองที่สั้นๆ ง่ายๆ มาให้นักเรียนถอดความจนนักเรียนเกิดความชำนาญ และความมั่นใจในตนเอง แล้วจึงค่อยนำคำประพันธ์ที่ยากขึ้นเรื่อยๆ มาให้นักเรียนฝึก จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการถอดคำประพันธ์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ตัวอย่างคำประพันธ์ที่สั้นและง่าย เช่น

"สรวานาเอ็นคู คอยหาคุณอยู่เอย
เหมือนพี่ที่จากมา ครวญหาเจ้าเศร้าเสียใจ"

"นกสรวาสวยงามน่ารัก คอยหาคุณอยู่แต่เพียงตัวเดียว เหมือนกับพี่ที่ต้องพลัดพรากจากน้อง และต้องมาคร่ำครวญถึงน้องด้วยความเศร้าโศกเสียใจของคุณเดียว" (สิทธา พินิจกุล : 2516 , 100)

จากคำประพันธ์ที่ถอดเนื้อความออกมาแล้วจะเห็นได้ว่า คำประพันธ์นี้มีเนื้อความที่ง่าย ซึ่งผู้ถอดคำประพันธ์ได้คงสรรพนามเดิมของคำประพันธ์ไว้คือคำว่า พี่ และได้เติมคำที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจคือคำว่า น้อง ซึ่งเป็นคำขยายความในประโยคที่ผู้เขียนคำประพันธ์ละไว้

2. นำตัวอย่างการถอดคำประพันธ์ที่คิดในค่านการใช้ภาษามาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างพร้อมทั้งต้นฉบับคำประพันธ์นั้น

ตัวอย่างคำประพันธ์ที่ถอดความได้คิดในค่านการใช้ภาษา

" อารุณแอร่มระเรื่อรุจี

ประจุมโนภิมระตี

ณ แกรกรัก

แสงอรุณวิโรจน์นะภาประจักษ์

แจลัมเจลาและโสภินัก

นะฉันไต

หญิงและชายณะชามระตือท้อย

สว่าง ณ กลางกะมลละไม

ก็ฉันนั้น

แสงอุษาสะกาวพะพราว ณ สรรค์

ก็เหมือนระตือวิสุทธอัน

สว่างจิต "

"แสงอาทิตย์ยามแรก เข้มฟ้างดงามยิ่งประจุกดวงใจอันรื่นรมย์ยินดีในยามแรกรัก
แสงอรุณที่ส่องสว่างแจ่มใส เห็นได้บนท้องฟ้างดงามสะอาคนั้นนัยตาฉันไต หญิงและชายเมื่อ
ยามที่มีแสงแห่งรักส่องสว่างอยู่กลางดวงใจถึงดงามชวนดูฉันนั้น แสงอุษาสีเงินที่ส่องประกาย
แพรวพราวอยู่ ณ สรวงสวรรค์ เปรียบประจุกแสงแห่งความรักอันบริสุทธิ์ที่ส่องสว่างอยู่กลาง
ดวงใจ" (ลีลธา ทินิจภูวคล : 2516 , 100)

จากเนื้อความของคำประพันธ์ที่ถอดความมาจะเห็นได้ว่า ผู้ถอดคำประพันธ์ใช้
ภาษาไทยอย่างสละสลวย รักษาอารมณ์และน้ำเสียงของคำประพันธ์ไว้ได้ด้วยความไพเราะ

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แข่งขันถอดคำประพันธ์ร้อยกรองที่ครู
กำหนดให้ภายในเวลาที่กำหนด โดยคำประพันธ์ที่กำหนดให้แต่ละกลุ่มมีดังนี้

กลุ่มที่ 1

" พระจันทร์จรสว่างกระจ่างแจ้ง

ส่องแสงซอซุคูใส

นางแยมแยมข้มอยู่ริมไพร

เหมือนที่ไรฝ้ายทิมเจ้าอ้มแยม

ซ่อนซุซุซออรชร

เหมือนเราซ่อนเป็นซุซุแจลัม

ซ่อนกลิ่นส่งกลิ่นประพันแถม

เหมือนกลิ่นแถมโถมองเมื่อส่งตัว "

(ชุนข้างชุนแผน)

กลุ่มที่ 2

" สายสมรนอนเด็กที่จะกล่อม
 นวลละอองห้องพักตร์โสภา
 งามเนตรคิ่ง เนตรมฤคมาศ
 อรชรอ่อนแอ้นดั่งกินริน "

เจ้างามจริงทรงพร้อมกึ่ง เลขา
 ดวงจันทร์าทรงกลดหมกราคิน
 งามขนงวางวาคคิ่งคั่นศิลป์
 หวังฉวีลไม่วั้นวายเออ "

(อิเหนา)

กลุ่มที่ 3

" ถึงม้วยกินสิ้นฟ้าหาสมุทร
 แม้อยู่ในใต้หล้าสุธาธาร
 แม่เนื้อเอ็นเป็นหางมหรณพ
 แม่เป็นบัวแก้วที่เป็นกุมรา "

ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
 ขอพบพานพิศวาสไม้อคลาดคลา
 พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
 เชยศกาโกสุ่มปทุมทอง "

(พระเอกชัยมณี)

กลุ่มที่ 4

" แฉ่นเป็นไม้ให้พินี้ เป็นนกก
 แฉ่นเป็นนารีพลวิมลจันทร์
 แฉ่นเป็นบัวแก้วที่เป็นแมลงภู
 เป็นนารีที่หวังเป็นมัจฉา "

ให้ไค้กกกถึงไม้อยู่ไพรสณฑ์
 ขอให้ฉฉ่นเป็นพระยาวิชาธร
 ไค้ขึ้นชูเชยชมคมเกสร
 ไค้เชยช้อนชมทะเลทุกเวลา "

(ลักษณะวงศ์)

4. นำตัวอย่างการถอดคำประพันธ์ประเภท กาพย์ และ โคลง มาให้นักเรียน
 ดูเป็นแนวทางดังนี้

ปัญญาคูจแก้วแววใส

ส่องใจพันโลกโกรธหลง

ปัญญาหาพันงวองง

เกินตรงวิถีคิงาม

ปัญญาพารอคปอดคโศก

แม่โลกเป็นไฟไม่ขาม

ปัญญาคับเขลาเบาความ

นำขามหวังทุกข์สับสน

(ปัญญา ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

ปัญหาเปรียบดังดวงแก้วใสสะอาดที่ส่องใจให้พ้นจากความโลภ โกรธ หลง ปัญหาเป็นสื่อนำไปสู่แนวทางที่ดี และหลุดพ้นจากความลุ่มหลง ปัญหาทำให้หลุดพ้นจากทุกข์โศก แม้
ว่าโลกจะเดือดร้อนเพียงใด ปัญหายังเป็นเครื่องกับความโง่เขลา นำพ้นจากความทุกข์ไปสู่
ความสงบสุข

โอมแม่จกฝากฟ้า	ฤาษี	กฤษ
เกรงเทพไทรณิน	ลอบกล้ำ	
ฝากลมเลื่อนโอมบิน	บนเล่า	นาแม่
ลมจะชายชกซ่า	ชอก	เนื้อ เรียมสงวน
(นิราศรินทร์ นายรินทร์ธิเบศร์)		

ความงามของน้องนั้นทำให้พี่ไม่แน่ใจว่าจะฝากน้องไว้กับฟ้าหรือดินดี เพราะเกรง
ว่าจะมีผู้ใดมาแอบชมโอมน้อง ครั้นจะฝากน้องไว้กับลมเล่า ก็เกรงลมจะพัดต้องผิวน้องให้
ชอกซ่า

5. ให้นักเรียนเลือกคำประพันธ์ที่นักเรียนชอบ หรือประทับใจ อาจเป็นคำประพันธ์
จากวรรณคดีมรดก หรือจากร้อยกรองร่วมสมัยก็ได้ มาคนละ 1 บท แล้วให้นักเรียนถอด
เนื้อความจากคำประพันธ์ที่นักเรียนเลือกมาส่งครู

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการเติมคำประพันธ์ที่ขาดหายไปให้ถูกต้อง
ทั้งสัมผัส และมีเนื้อความสัมพันธ์กับคำประพันธ์นั้น ดังนี้

คำสั่ง จงเติมคำลงในช่องว่างของคำประพันธ์ที่ขาดหายไปให้ถูกต้องในคำ
สัมผัส และมีเนื้อความสัมพันธ์กับคำประพันธ์ที่ยกมา

พี่มานี่พี่ก็มาอย่าง.....	ตัวที่เตรใจที่ตรมอารมณ์หลอน
คิดถึงขวัญหวานไหวใน.....	ใจที่อ่อนยิ่งควาอ่อน.....
เรือเลยทางบางอ้อชะลอ.....	ลมหนาว เฝื่อนจำชื่นชวนชื่นชม
ถึงทำวัตรสรว้อยทองหมอง.....	มือพนมโน้มมนันสนมัสการ

การประเมินผล

1. กุ้พัฒนาการในการ เรียบเรียง เนื้อความจากร้อยกรองมาเป็นร้อยแก้วของนักเรียน
2. จากการศึกษาตรวจสอบการ ถอดคำประพันธ์ของนักเรียนที่ครูมอบหมายให้
3. จากความสนใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูนำตัวอย่างคำประพันธ์หลายๆประเภทมาให้ให้นักเรียนเปรียบเทียบ แล้วถอดคำประพันธ์นั้น จากนั้นช่วยกันอภิปรายว่าคำประพันธ์ชนิดใดที่ถอดความได้ยากกว่ากัน การใช้คำในคำประพันธ์แต่ละประเภทเป็นอย่างไร
2. ครูนำร้อยกรองร่วมสมัย และร้อยกรองจากวรรณคดีมาให้ให้นักเรียนเปรียบเทียบ ให้ความสำคัญง่ายในการถอดเนื้อความ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความซาบซึ้งและมองเห็นคุณค่าของวรรณกรรมร้อยกรอง
2. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการ เรียบเรียงคำประพันธ์ร้อยกรองในบทเรียน
3. นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาของร้อยกรองได้ดียิ่งขึ้น และรับสารที่สื่อจากร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 4

การย่อความ

ชื่อโครงการ "ย่อความได้ดี มีคุณค่านานาประการ"

หลักการและเหตุผล

ความสามารถในการจดจำ เนื้อหาต่างๆ ที่ได้ฟังได้อ่านของแต่ละคนนั้นจะมีมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่า ได้มีการฝึกฝนทักษะการสรุปเนื้อความมากน้อยเพียงใด การสรุปและจดจำเนื้อความสำคัญของสิ่งที่ได้อ่านได้ฟัง เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้อย่างมาก ดังนั้นผู้ที่เรียนวิชาภาษาไทยจึงต้องฝึกฝนทักษะเหล่านี้ไว้ เพื่อจะได้เชื่อว่าเป็นผู้ฟังและผู้อ่านที่ดี ทั้งนี้เพราะในการฟังหรือการอ่านเรื่องราวใดก็ตาม เราไม่สามารถจะจำเนื้อความทั้งหมดได้ การจดจำเนื้อความสำคัญของเรื่องจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และเรายังสามารถนำสิ่งที่เราจดจำได้นั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกกฎเกณฑ์และประโยชน์ของการย่อความได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านหรือได้ฟังได้ถูกต้อง
3. นักเรียนเรียบเรียงใจความได้ถูกต้องและสละสลวย
4. นักเรียนใช้ภาษาในการย่อความแต่ละประเภทได้ถูกต้อง
5. นักเรียนเขียนย่อความได้ถูกต้องตามแบบฟอร์มของการย่อความ

เนื้อหา

การย่อความ คือการเก็บใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ด้วยถ้อยคำสำนวนของผู้ย่อเอง สรรพนามที่ใช้ในการย่อความนั้นต้องเป็นสรรพนามบุรุษที่ สาม ซึ่งหลักเกณฑ์โดยทั่วไปในการย่อความมีดังนี้

1. อ่านเรื่องที่จะย่อให้เข้าใจก่อน 2-3 เที่ยว
2. ทิजारณาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
3. เก็บใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าไว้
4. นำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงด้วยภาษาของผู้ย่อเอง

กิจกรรมการสอน

1. ให้นักเรียนเขียนอภิปรายเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การขอความ แล้วเขียนเป็นแผนภูมิเพื่อใช้ในการสอนขอความ

2. อ่านเรื่องที่ตัดตอนมาให้ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามสั้นๆ ดังนี้

2.1 เวลาเดียวกันนั้นเด็กนักเรียนก็ผ่านมา ตะโกนกันด้วยเสียงแหลม เล็กอ้ออิงไปทั่วบริเวณหยุดที่รายชายหนังสือบ้าง เดินไถวอยู่ที่ร้านขายลูกกวาดบ้าง พวกนี้ ยึดทางเท้าอยู่ครึ่งชั่วโมงแล้วก็หายไป เหลือคน 2 คนที่ล่าหลังกำลังจำไปด้วยท่อนซาหอมๆ ด้วยท่าทางกระวนกระวาย

ถาม ข้อความนี้กล่าวถึงอะไร

ตอบ กล่าวถึงเด็กนักเรียนที่เดินไปตามถนนในอาคารต่างๆกัน

2.2 เมื่อทีมเบียร์จนเกลี้ยงแล้ว แม็คทีกก็ค่อยๆ ปากปากและหนวดสีเหลือง หน้าด้วยสันมือ ซบกับกายที่ดูเหมือนว่าลุกขึ้นอย่างยากเย็น แล้วเดินไปที่หน้าต่างมองลงไปยังถนน

ถาม ข้อความนี้กล่าวถึงใครกำลังทำอะไร

ตอบ กล่าวถึงแม็คทีก ทีมเบียร์แล้วมองไปที่หน้าต่าง

2.3 แล้วถนนโพล์คก็ค่อยๆ กลับไปสู่ความโศกเศร้าที่ละน้อยๆ นาฬิกาที่โรงไฟฟ้าตีบอกเวลา 5 หุ้ม แสงไฟดับไป ทีหนึ่งรถรางเล็กวิ่ง บรรยากาศเงียบสงัดก็เกิดขึ้นทันที ทุกอย่างเหมือนหยุดนิ่งลงทันทีในตัวเอง เหลือแต่เสียงซ่าไปเป็นครั้งคราวของตำรวจ และเสียงร้องของเบ็คและห่านในตลาดที่ปิดแล้ว ถนนเข้าสู่ที่ราวมณ์

ถาม ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

ตอบ กล่าวถึงถนนโพล์คในเวลาตก ซึ่งเงียบสงบเพราะกิจการทุกอย่างหยุดนิ่ง นอกจากเสียงเดินของตำรวจ และเสียงที่ร้องเป็นครั้งคราวของเบ็คและห่าน

2.4 ปากถ้ำกว้างพอที่จะเห็นเอาถ้ำไม้ใบใหญ่เข้าไปได้ และค้ำหนึ่ง
ของปากถ้ำมีพื้นยื่นออกมาหนึ่ง เรียบและใช้เป็นที่พักไฟได้ เราจึงก่อไฟและหุงหา
อาหารที่ตรงนั้น

ถาม ข้อความนี้กล่าวถึงอะไร

ตอบ กล่าวถึงปากถ้ำที่เข้าไปอาศัยก่อไฟทำอาหาร

3. ครุณาประโยชน์หลายๆประโยชน์มาให้หนัก เรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนเขียนคำ
ที่เป็นใจความสำคัญของแต่ละประโยคใหม่

ตัวอย่างประโยค

3.1 ในวันพรุ่งนี้แล้วซินะ ลูกไก่ชนนุ่มละ เอียดสีเหลืองทองสตีสี จะออก
จากไซส์น้ำตาลอมชมพูหม่นๆ

ใจความสำคัญคือ พรุ่งนี้ลูกไก่จะออกจากไซ

3.2 ดอกหญ้าเล็กๆ กลีบบางเบาหลากสี ทั้งชมพู ม่วง เหลือง ฟ้า ขาว
แดง ต่างแข่งกันบานลอลมในท้องทุ่งกว้างใหญ่

ใจความสำคัญคือ ดอกหญ้านานในท้องทุ่ง

3.3 ความผิดหวังครั้งแล้วครั้งเล่า อาจทำให้เราเจ็บปวดทรมาน
อย่างแสนสาหัส แต่ทว่าความผิดหวังก็เป็นบทเรียนที่ดีที่สุดในชีวิต

ใจความสำคัญคือ ความผิดหวังทำให้เราเจ็บปวด แต่ความผิดหวังก็เป็นบทเรียน
ที่ดีในชีวิต

3.4 เด็กผู้หญิงผมสีดำสนิทเป็นประกายที่กำลังวิ่งมาอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้ง
โบกมือให้ทวย เป็นน้องสาวคนสุดท้องของฉันทันเอง

ใจความสำคัญคือ เด็กหญิงที่วิ่งมาเป็นน้องของฉันทัน

3.5 นักกีฬาทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักกีฬาสมัครเล่น หรือนักกีฬาอาชีพ ต้อง
ออกกำลังกายด้วยการวิ่งอย่างสม่ำเสมอทุกเช้า จึงจะมีร่างกายแข็งแรงกว่าคนทั่วไป

ใจความสำคัญคือ นักกีฬาออกกำลังกายทุกเช้าจึงมีร่างกายแข็งแรง

4. ครุณาแผนภูมิตัวอย่างคำขึ้นต้นย่อความประเภทต่างๆ มาติดบนกระดานให้
นักเรียนดู แล้วร่วมกันอภิปราย

ตัวอย่างแบบฟอร์มการขึ้นต้นย่อความ

4.1 ย่อหนังสือราชการ

หนังสือของ.....ที่.....
ลงวันที่.....ถึง.....มีความว่า...

4.2 ย่อโอวาท รายงาน หรือเรื่องราวต่างๆ

โอวาท (รายงาน ฯลฯ) ของ.....กล่าวแก่.....
เรื่อง.....เมื่อวันที่.....ความว่า.....

5. ครุณาเรื่องราวต่างๆมาให้นักเรียนฝึก เขียนคำขึ้นต้นย่อความให้ถูกต้อง
เรื่องที่น่าสนใจให้นักเรียน เขียนคำขึ้นต้นย่อความ ได้แก่

1. หนังสือราชการ
2. บทความ
3. สารคดี
4. เรื่องสั้น
5. โอวาท

6. ครุณาบทความมาให้นักเรียนอ่าน หรือให้นักเรียนฟังเรื่องราวจากเทปแล้วย่อ
เป็นรายบุคคลให้ถูกต้องตามแบบฟอร์มของการย่อความ
ตัวอย่าง เรื่องที่น่าสนใจให้นักเรียนย่อความ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โลกนี้มี 2 ชัก

โลกนี้มีดีตา/ดีชาว, มั่งกลางคืน/กลางวัน และแม้ในเวลา กลางคืนก็มีพระจันทร์ พระจันทร์ยังมีข้างขึ้นข้างแรม ของสิ่งหนึ่งที่เรารักแสนรัก และคิดว่าน่าพิสมัยเหลือหลาย อาจ เป็นของที่มาเกลียดชังในสายตาอีกคนหนึ่งก็เป็นได้

โลกนี้มีได้หวานชื่นเท่าที่คิด แต่ก็มีได้ขมขื่นจนเกินไปได้ คนที่เราเกลียดแสนเกลียด ไม่ใช่คนที่เลว ที่สุด และคนที่เรารักแสนรัก ย่อมไม่ใช่คนที่ดี ที่สุดเช่นกัน

ผมไม่ได้คิดจะทวนกระแสความรู้สึกนึกคิดของชาวบ้าน เพียง แต่อยากจะเป็นชนที่ความคิดอ่านของคนเราแต่ละคน ในโลกนี้ ไม่ จำเป็นต้องเหมือนกัน

ไม่ใช่ว่าฝ่ายหนึ่งจะต้องผิด หรืออีกฝ่ายหนึ่งจะต้องถูก ประชาธิปไตยนั้น ไม่ใช่อยู่ตรงที่มีฝ่ายหนึ่งถูก หรือ ฝ่ายหนึ่งผิด เขาจะตัดสินกันตรงที่ฝ่ายไหนมีเหตุผลดี และมี คนเห็นด้วยมากกว่า

สิ่งที่ผมยกตัวอย่างในวันนี้ มีสิ่งที่ผมตัดสินใจว่าฝ่ายไหน ถูก ฝ่ายไหนผิด เพียงแต่ผมอยากจะกราบเรียนท่านผู้อ่านว่า ใน กระแสคลื่นของความคิดเห็นข้างหนึ่งนั้น ก็มีสายธารของความ ซัดแย้งเจือปนอยู่ด้วย

อย่างเรื่องการสร้างเขื่อนน้ำโจนนั้น มีคนเห็นว่าไม่ควรสร้าง ควร จะอนุรักษ์ป่าไม้ และอนุรักษ์สัตว์ป่าไว้ด้วยเมตตาธรรม แต่อีกฝ่ายหนึ่ง ก็เห็นว่า พัฒนาการของประเทศชาตินั้น ควรทำตามแผนที่นักวิชาการ วางไว้ ไม่ใช่เรื่องอุปหน้าปะจอก หรือคัดลอกตามอารมณ์ของใคร วรกระเจ้าขึ้นคอบสุเทพ ก็มีคนที่คัดค้านพร้อม ๆ กับมีคนที่เห็น

ว่าถ้าสร้างเมื่อไหร่จะทำให้เชียงใหม่มีสภาพเหมือนลวิตเซอร์แลนด์ มีรายได้เข้าประเทศไทยอย่างมหาศาล

สถานกาลสินในเมืองไทย มีคนคัดค้านให้ผม ได้ยินว่า สร้างขึ้นเมื่อไหร่ก็เท่ากับส่งเสริมคนไทยให้ หมกมุ่นแต่การพนัน

ในเวลาเดียวกันก็มีคนพูดว่าจะทำให้มีโรงแรมใหญ่ ๆ เกิดขึ้น อีกหลายแห่ง จะทำให้คนไทยไม่ต้องขนเงินไปทิ้งที่อเมริกา หรือที่ ลาสเวกัส จะทำให้คนไทยมีงานทำอีกเป็นหมื่น ๆ คน และจะทำให้ เมืองไทยเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ

ทางคู่หนึ่งที่ตัดผ่านบ้านคนโน้น บ้านคนนี้ หรือเส้นทางสายใหม่ ที่จะตัดเพื่อความสะดวกดีในการจราจรของกรุงเทพมหานคร เวลาตัด ผ่านบ้านผม ผมก็จะเจ็บปวดครวครว รู้สึกว่าเป็นเคราะห์หามยามร้าย ที่ต้องมาเผชิญเหตุการณ์เช่นนี้ แต่ถ้าไม่มีทางด่วนชะอย่างป้านักการ จราจรจากสามเหลี่ยมดินแดงจนถึงดาวคะนอง หรือถึงบางนาจะไม่ล่อง คิวเช่นทุกวันนี้

เมื่อผมทราบว่า ในท่ามกลางกระแสการคัดค้านการสร้างถนน หรือสร้าง ทางด่วนนั้น อภิชนหลายคนยัง คุณอุเทน เศรษฐบุตร ซึ่งว่ากันว่ามียศถด ทางการเงินเหลือหลายก็ถูกทางด่วนตัดผ่านไปถึงหลัง ถ้าใช้วิธีทดลอง ทาง การเงินอาจจะรอด ป่านนี้อาจจะยังต้องพื่อร้องกันอยู่ และไม่ได้วิ่งสบายอย่าง ทุกวันนี้ แค่คุณอุเทนก็ขอเรือวันถึงทันที

โลกนี้ไม่มีใครยิ่งใหญ่เป็นตุลาการของโลก ซึ้งผิด/ซึ้งถูก ได้ใน ทุกกรณี โลกนี้มีดีตา/มีดีชาว มั่งกลางวัน/มั่งกลางคืน มีพวกเราก็มี พวกเขา

คนที่ไม่ยอมให้สร้างเขื่อนน้ำโจน, ไม่อยากให้ตั้งกาลสิน, ไม่อยากให้สร้างรถกระเช้าขึ้นคอบสุเทพ, ไม่อยากให้สร้างทางด่วน ฯลฯ ไม่ใช่คนผิด

และในเวลาเดียวกัน คนที่อยากให้สร้างเขื่อน น้ำโจน อยากให้ตั้งกาลสิน หรืออยากให้สร้างรถ กระเช้าขึ้นคอบสุเทพ ก็มีใช่คนเลวร้ายจนคบ ไม่ได้

ผมว่าคนฉลาด และคนดี นั้น รู้จักรับฟังเหตุผล ของคนอื่นเขา

มั่งกร หัวเลียบ

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม 2531

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. ครูให้นักเรียนฟังเรื่องต่อไปนี้จากเทพ แล้วขอความเข้าใจถูกต้องตามกฎเกณฑ์
การขอความ

การใช้โทรเลข

โทรเลขเป็นสื่อที่ช่วยให้เราส่งสารไปถึงผู้รับไปโดยรวดเร็ว มีทั้งโทรเลข
ธรรมดา และโทรเลขด่วน การส่งโทรเลขต้องไปส่งที่ทำการไปรษณีย์ มีแบบพิมพ์ไว้
ให้ผู้ส่งกรอกข้อความที่ประสงค์จะส่งไปทางโทรเลข เจ้าหน้าที่จะเป็นผู้คำนวณค่า
ธรรมเนียมสำหรับ 10 คำแรกคิดรวมเป็นอัตราหนึ่ง และคิดอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับคำ
ต่อไปแต่ละคำ ถ้าเป็นโทรเลขด่วนค่าธรรมเนียมเป็น 2 เท่าของโทรเลขธรรมดา
ชื่อและที่อยู่ของผู้รับโทรเลขคิดรวมอยู่ในค่าธรรมเนียมด้วย ในการเขียนโทรเลข ผู้
เขียนจึงเขียนข้อความสั้นๆ แต่ต้องให้ได้ความครบตามความจำเป็นของกิจธุระ ผู้เขียน
โทรเลขต้องใส่ใจจนกว่าการ คาดคะเนว่าผู้รับสารจะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร เช่น
ถ้าส่งข่าวร้ายเกี่ยวกับการสูญเสียชีวิตของญาติ ควรใช้ข้อความให้เป็นการ เตรียมใจไว้
เสียก่อน เว้นระยะสัก 2-3 วัน จึงส่งข่าวแท้ไปให้ และควรเลือกใช้ถ้อยคำที่ไม่ทำให้
ผู้รับตกใจจนเกินไป ข้อที่ควรระวังอีกอย่างหนึ่งก็คือ อย่าประหยัดถ้อยคำจนเกินไป จน
กระทั่งผู้รับเกิดความเข้าใจผิด ทำให้เสียประโยชน์ หรือเกิดผลเสียหายโดยใช่เหตุ
เช่น ในการโทรเลขบอกข่าวอุบัติเหตุ ถ้าผู้ได้รับอุบัติเหตุไม่เป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตและ
กำลังรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ผู้ส่งโทรเลขถึงบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุก็ควร
จะเขียนข้อความ เช่น "ประภีร์ประสบอุบัติเหตุจากการ เล่นฟุตบอล อยู่โรงพยาบาล
อาณันทมหิตล ปลอดภัย" ซึ่งก็พอจะทำให้ผู้รับไม่ตกอกตกใจจนเกินไป แต่ถ้าผู้ส่งไม่บอก
ไปเลยว่า "ปลอดภัย" ย่อมทำให้ผู้รับเกิดความตระหนกตกใจอย่างรุนแรง และถ้าไม่
บอกว่า รักษาตัวอยู่ที่ใด หากผู้รับประสงค์จะมาเยี่ยมก็ต้องคาดเดาเอาเอง ซึ่งอาจจะ
ไปผิดสถานที่ก็ได้ ทำให้เสียประโยชน์ไปโดยใช่เหตุ และที่ต้องบอกด้วยว่า ประสบ
อุบัติเหตุจากการ เล่นฟุตบอล ก็จะช่วยให้ผู้รับคลายสงสัย หรือความอยากรู้อาการประสบ
อุบัติเหตุจากสิ่งใด

อนึ่งในการทำหน้าที่โทรเลข ต้องเขียนให้ชัดเจนให้มั่นใจได้ว่าเจ้าหน้าที่นำ
ส่งถึงผู้รับได้แน่นอน ควรมีคำนำหน้าชื่อ และนามสกุลของผู้รับด้วย และควรเขียนชื่อและ
นามสกุลของผู้ส่งให้ชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้รับสงสัยว่า โทรเลขฉบับนั้นส่งมาจากผู้ใดแน่

8. ครูให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้ประโยคที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้านั้น

8.1 ความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายที่มนุษย์นำมาให้ประมาณในปัจจุบันนี้ เป็นสิ่งที่เรามิได้คาดฝันกันมาแต่ก่อน ใครจะคิดขางว่าสิ่งที่เล็กที่สุดอันมีชื่อว่าประมาณนี้จะมีอนุภาพมากที่สุด เมื่อนายพลผู้บัญชาการฐานทัพอากาศโจมตีเกาะญี่ปุ่น ตอนปลายสงครามโลกครั้งที่สองมองเห็นนักวิทยาศาสตร์ถือกระป๋องเล็กๆใส่ก้อนยูเรเนียมจะไปบรรจุลูกระเบิด ก็ถามขึ้นด้วยความสงสัย แต่พอได้รับคำตอบว่าของในกระป๋องเล็กๆนี้แหละที่เป็นตัวระเบิดประมาณแน่แล้ว นายพลผู้นั้นถึงกับอุทานออกมาว่า ใครจะเชื่อก็ตามที แต่เขาคงหนึ่งละเป็นไม่ยอมเชื่ออย่างเด็ดขาดทีเดียวว่า สิ่งที่อยู่ในกระป๋องเล็กๆนั้น จะมีอนุภาพเท่ากับระเบิดธรรมดาที่หนักถึง 20,000 ตัน

8.2 สิ่งที่น่าอัศจรรย์ของประมาณก็จะเห็นได้จากกรณีมันสามารถเป็นอาวุธอันร้ายกาจที่สุด ที่ใช้สำหรับทำลายล้างได้ในอาณาบริเวณอันกว้างขวางอย่างคาดไม่ถึง แต่ในเวลาเดียวกันพลังอำนาจของประมาณนี้เมื่อนำมาใช้แต่เพียงส่วนน้อยที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้าศึกษาภาวะความเป็นไปในชีวอินทรีย์ และวินิจฉัยหรือรักษาความเจ็บไข้ของมนุษย์ ก็ปรากฏว่ามันสามารถรับใช้มนุษย์ได้เป็นอย่างดีที่น่าพิศวงยิ่งนัก

8.3 การผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังงานประมาณนี้เป็นเพียงประโยชน์อย่างหนึ่งของประมาณอันจะให้แก่มนุษย์ ยังมีประโยชน์อีกหลายอย่างที่พลังงานประมาณจะให้แก่มนุษย์ได้ยิ่งกว่าผลิตไฟฟ้าใช้ ราคาไอไอโซโทปหรือธาตุกัมมันตภาพที่ทำขึ้นได้ในเตาประมาณ และที่เป็นผลิตผลพลอยได้หรือเสียจากเตาประมาณนั้น เรายังนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าได้อีก เพื่อให้บังเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการในทางกลศาสตร์ทางการแพทย์ และทางอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นต้น

8.4 ความเชื่อว่าฝออาจจะกระทำให้มนุษย์ถึงแก่ความตายเพื่อเอาไปเป็นประโยชน์ของผี ไม่แต่ทารกแรกคลอดเท่านั้น ถึงมนุษย์ที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วผีก็อาจจะทำเช่นนั้น ผิดกันแต่เอาทารกไปเลี้ยง แต่ผู้ใหญ่เอาไปใช้สอย จึงบังเกิดโรคห่าหรือกาฬมรณภัยอย่างอื่นๆ เป็นเหตุให้เกิดอุบายต่างๆ เพื่อป้องกันมิให้ผีเอาไป บางอย่างทำให้ผีกลัว เช่น ผูกตะกรุดพิสมรคล้ายกับเกราะกันผี เป็นต้น บางอย่างทำให้ผีเกลียดชังไม่ปรารถนา

การเล่นเทพทอง เล่นเพลงปรบไถ่ด้วยด้อยคำอย่างหยาบซ่าสามัญน่าจะเป็นอุบายจำพวกนี้ จึงมักเอาเล่นในการสมโภชข้างเผือกอันเป็นของหวงแหน บางอย่างลวงให้ผีหลงว่าไต่ไปตั้งปรารภมาแล้ว อุบายเสียดบาลอยู่ในประเภทลวงผี มักทำในเวลามีคนเจ็บไข้อาการส่อว่าถูกผีกระทำ หรือทำเมื่อขึ้นปีใหม่เพื่อจะให้ผีสำคัญว่าไต่คนในครัวเรือนนั้นไปแล้ว ไม่น่าคิดว่าตัวในปีนั้น ลักษณะการเสียดบาลที่ทำกันในกรุงเทพฯ ว่าตามที่ได้เคยเห็นมาแต่เด็ก เอาดินเหนียวมาปั้นหุ่น (อย่างตุ๊กตา) แทนตัวคน จะให้ถูกคนไหนเอาของที่คนนั้นใช้ เช่น คัดเศษผ้าถุงหมี่เป็นสำคัญ แล้วเอากากกล้วยมากลึงเป็นอย่างรูปกระบะ เรียกว่ากบาล เอารูปหุ่นมากหรือน้อยแล้วแต่เหตุตั้งรวมลงในกบาล มีข้าวปลาใส่กระถางน้อยๆ (จะหมายว่าเป็นเสบียงของหุ่น หรือเป็นเครื่องเช่นผี ซ่อนไม่ทราบแน่) วางลงไปในกบาลนั้นด้วย เอากบาลไปตั้งไว้กลางแจ้งที่ในลานบ้านสัก 3 วัน แล้วเอาทิ้งเสียที่อื่น (เดิมเห็นจะทิ้งในป่าช้า) เป็นเสร็จพิธี

8.5 คนคุณนั้นอายุสามสิบกว่าเกือบสี่สิบ และคุณทำว่าแต่งงานกันแล้วอย่างแน่นอน เขานั่งอยู่ที่โต๊ะตรงข้ามกับเราในร้านอาหารเล็กๆ แห่งหนึ่ง กำลังกินอาหารเย็น ผู้ชายหน้ากลมเกลี้ยงสวมแว่นตา ผู้หญิงสวยเรียบๆ สวมหมวกใบใหญ่ ทั้งคู่ไม่มีอะไรที่เป็นพิเศษ ไม่มีอะไรที่น่าสนใจ จนเมื่อทั้งสองกินอาหารเย็นเสร็จ จึงรู้ซึ้งว่าเป็นโอกาสพิเศษที่แท้จริงในวันเกิดของสามี และภรรยาได้เตรียมอะไรเล็กๆ น้อยๆ ที่จะทำให้สามีของเธอแปลกใจ

9. ให้มัก เรียนย่อความจากคำประพันธ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การย่อความ

เคยมีรักหลายหนจนประจักษ์	แต่จากรักคราใดไม่เคยหวน
หลายครั้งที่รักชะลอกัณฐจวน	แต่มีครวญ เมื่อรักลาดลาลอย
จะว่าหยิ่งก็หยิ่ง เกินเมินคอกหญ้า	แต่คอกฟ้าก็เฉย เฉยมีเคยสอย
เมื่อจะไปใครให้หรือก็ไม่คอย	และใคร ดอยหนีไปก็ไม่ตาม
ใครจะมีรักใหม่ไม่อย่ากรู	ใครจะอยู่กับใครไม่อย่าถาม
ใครจะกล่าวดวงดาวไม่อย่ากราม	ใครจะห้ามเล่นกับไฟไม่อย่าหง
มิหลง เหลิงกับความฝันของวันใหม่	มิเสียใจกับความทรมานของความหลัง

ใครจะเลวเหลวไหลไม่อยากชัง
ใช้ชีวิตเหมือนเรือเพลงบรรเลงล่อง
ชมฟ้ารุ่งพุ่งฉายประกายระยับ

ใครมอบหวังดีให้ไม่ยอมรับ
เข้าที่ห้องลอยล่ำค้ำกักลับ
ฟังคำขี้ร้อยกรอกร่องเพลงเรื่อ

(นิราศกรุงเก่า สนธิกาญจน์ กาญจนาสน์)

การประเมินผล

ครูเลือกข้อความของนักเรียนมาอ่านหน้าชั้น แล้วให้นักเรียนช่วยกันประเมินผลตามเกณฑ์การข้อความที่ตั้งไว้ และวิจารณ์งานเขียนนั้นๆ

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจหรือเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงมาให้นักเรียนข้อความ
2. ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดรูปแบบและวิธีการข้อความที่ถูกต้อง รวมถึงแบบฟอร์มในการข้อความ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการข้อความของนักเรียน
3. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์การสอน เช่น หาบหควา อัดเทปเรื่องราวต่างๆเพื่อนำมาใช้ในการสอนข้อความ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้ในการข้อความและข้อดีข้อเสียอย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสนใจการเขียนข้อความมากขึ้น
3. นักเรียนวิจารณ์การใช้ภาษาในการข้อความของเพื่อนๆได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 5

การเขียนเรียงความ

ชื่อโครงการ "การฝึกทักษะการเขียนเรียงความ"

หลักการและเหตุผล

การเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ต้องใช้การฝึกเป็นสิ่งสำคัญ ปัญหาในการสอนเขียนเรียงความคือ เด็กจะเกิดความเบื่อหน่ายและไม่เกิดแนวคิดหรือจินตนาการในการเขียน เพราะครูมักจะสอนด้วยวิธีซ้ำๆ อยู่บ่อยๆ เช่น กำหนดชื่อเรื่องให้เขียน ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการใหม่ๆ ในการสอนเพื่อสร้างสิ่งเร้าให้กับผู้เรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดได้ซักถาม ได้อภิปรายบ้าง ทั้งนี้เพราะการเขียนเรียงความเป็นงานเขียนประเภทสร้างสรรค์ ครูจึงควรส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้นักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ ความคิด และความสามารถในการถ่ายทอดภาษาเขียน

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับหลักการในการเขียนเรียงความได้
2. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความได้
3. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากคำที่ครูกำหนดให้ได้
4. นักเรียนสามารถเขียนเรียงความตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ได้
5. นักเรียนสามารถเขียนเรียงความเมื่อคุณภาพที่ครูกำหนดให้ได้

เนื้อหา

เรียงความ คือ การเขียนเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ เรียงความที่ดีจะต้องประกอบด้วยเนื้อเรื่อง ลำดับเรื่อง และท่วงทำนองเขียนที่ดี การเขียนเรียงความมีองค์ประกอบคือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ซึ่งการจะเขียนเรียงความให้ได้ดีนั้นผู้เขียนจะต้องรู้จักวางโครงเรื่องก่อนที่จะเขียนเพื่อเป็นแนวทางในการเขียน

กิจกรรมการสอน

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายระดมความคิดเกี่ยวกับหลักการ เขียนเรื่องความแล้วสรุปเป็นหลักเกณฑ์ในการเขียน
2. ให้นักเรียนช่วยกันวางโครงเรื่องที่น่าสนใจ แล้วเขียนเรื่องความตามโครงเรื่องนั้น
3. ครูกำหนดคำ 15 คำ แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องที่ประกอบด้วยคำเหล่านั้น คำที่กำหนดให้คือ

ดอกไม้	แสงแดด	ลำธาร	ผีเสื้อ	เด็กหญิง	วันเสาร์
ตอนบ่าย	นาฬิกา	ปลาน้อย	มดงาม	อ่อนวอน	สีแดง
ใหญ่โต	ยิ้ม	ร้องไห้			
4. ให้นักเรียนช่วยกันเสนอหัวข้อเรื่องในการเขียน แล้วเลือกเขียนตามหัวข้อที่นักเรียนสนใจ การเสนอไม่ควรเกิน 5 หัวข้อ
5. นำภาพมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องความจากภาพนั้น ดังนี้ คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้แล้วเขียนเรื่องราวจากภาพ

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

6. ให้นักเรียนเขียน หรือพูดอธิบายความหมายของสิ่งต่างๆ สั้นๆ เช่น ผงซักฟอก ซอล์ก ถ้านักเรียนไม่สามารถคิดคำอธิบายได้ให้ค้นคำอธิบายจากพจนานุกรม เป็นแนวทาง

7. ครูนำคอกกุหลาบ และคอกชบา มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนเขียน อธิบายความแตกต่างระหว่างคอกไม้ทั้ง 2 ชนิด

8. นำเพลงมาเปิดให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนเขียนเรียงความโดยใช้ จินตนาการที่ได้จากการฟังเพลงนั้น

9. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้เล่นเกมเรียงเรียงถ้อยคำดังนี้

9.1 ครูเริ่มต้นเล่าเรื่อง 1 ประโยค

9.2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องต่อจากครูทีละคน คนละ 1 ประโยค จนครบ

ทุกคน .

9.3 ให้นักเรียนคนสุดท้ายเป็นคนจบเรื่องที่เล่า

9.4 ให้นักเรียนทุกคนเขียนเรียงความจากเรื่องที่ช่วยกันเล่าส่งครู

8. ให้นักเรียนเขียนเรียงความ 1 เรื่อง ตามความสนใจของนักเรียน ซึ่งเรียงความที่เขียนนี้ นักเรียนจะต้องค้นคว้าหาความรู้จากข้อเท็จจริงที่อ้างอิงได้นำมา เขียน เช่น เขียนเรียงความจากประวัติของบุคคลสำคัญต่างๆ เขียนเรียงความเกี่ยวกับ ความเป็นมาของรถไฟไทย เป็นต้น

การประเมินผล

1. จากการตรวจเรียงความที่นักเรียนเขียนมาส่งครู
2. คุพัฒนาการในการเขียนเรียงความของนักเรียน
3. ให้นักเรียนช่วยกันกำหนดเกณฑ์ และช่วยกันประเมินผลเรียงความที่เพื่อนๆ เขียน
4. รวบรวมข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบ เพื่อปรับปรุง

แก้ไข

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูนำตัวอย่างเรื่องความที่ตีมาให้ให้นักเรียนอ่าน แล้วช่วยกันวิจารณ์วิธีเขียน และการใช้ถ้อยคำสำนวน
2. ให้นักเรียนหาตัวอย่างเรื่องความที่ตีมาอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วให้ช่วยกันวิจารณ์ข้อดีข้อเสียของแต่ละเรื่อง
3. ชักชวนให้นักเรียนสนทนาลงถึงสิ่งที่น่าสนใจรอบๆตัว อาจเป็นสิ่งแวดล้อม ข้าง หรือเหตุการณ์ประจำวันก็ได้ เพื่อกระตุ้นและช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเขียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรื่องความ
 2. นักเรียนมีทักษะในการเขียนเรื่องความ และเขียนเรื่องความได้อย่างถูกต้อง
- ชวนอ่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 6

การเขียนจดหมาย

ชื่อโครงการ "จดหมายใช้สื่อสาร"

หลักการและเหตุผล

การติดต่อสื่อสารในปัจจุบันนี้จดหมายเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่ประหยัดและไ้ค่าใช้จ่ายมากที่สุดในการสื่อสาร เพราะผู้เขียนสามารถบรรยายข้อความต่างๆได้ตามต้องการ ถึงแม้ว่าจดหมายจะเป็นสื่อที่ใช้เวลาในการส่งสารก็ตาม แต่เมื่อสื่อมันถึงผู้รับแล้วผู้รับจะได้ทราบใจความอย่างครบถ้วน และเป็นการประหยัดเวลาสำหรับกรณีที่ผู้รับและผู้ส่งสารอยู่ห่างไกลกันซึ่งไม่สามารถใช้โทรศัพท์ติดต่อกันได้ ดังนั้นจดหมายจึงเป็นสื่อที่มีความสำคัญทั้งสำหรับท้องถิ่นที่การคมนาคมสะดวก และท้องถิ่นที่กั้นการซึ่งการคมนาคมไม่สะดวก

การใช้ถ้อยคำในจดหมายนั้นขึ้นอยู่กับประเภทของจดหมายที่เขียน และฐานะของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ซึ่งจะต้องศึกษาไว้เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนจดหมายที่ถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนจดหมายได้ถูกต้องตามรูปแบบของจดหมายแต่ละประเภทได้
2. นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำในการเขียนจดหมายได้อย่างเหมาะสมกับฐานะของผู้รับจดหมาย
3. นักเรียนบอกประโยชน์และความสำคัญของการเขียนจดหมายได้
4. นักเรียนเขียนจดหมายสมัครงานได้ถูกต้องทั้งแบบฟอร์ม และการใช้ถ้อยคำ

เนื้อหา

จดหมายคือการเขียนประเภทหนึ่งที่กำหนดรูปแบบในการเขียนและการใช้ถ้อยคำไว้ จดหมายแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. จดหมายส่วนตัว ได้แก่ จดหมายที่เขียนติดต่อถึงบุคคลทั่วไปเพื่อสอบถามข่าวคราว ความเป็นมา และเรื่องราวต่างๆโดยทั่วไป จดหมายประเภทนี้มักใช้ภาษา

ธรรมดาโดยขึ้นอยู่กับฐานะของผู้เขียนและผู้รับจดหมาย และไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้ตายตัวนัก

2. จดหมายธุรกิจ คือจดหมายที่เขียนขึ้นเพื่อติดต่อกิจการต่างๆ เช่น จดหมายสมัครงาน จดหมายสั่งซื้อของ ซึ่งผู้เขียนจะต้องใช้ภาษาให้ถูกต้อง และเขียนให้ถูกแบบฟอร์มของจดหมายที่กำหนดไว้

3. จดหมายราชการ คือจดหมายที่เขียนติดต่อกันระหว่างบุคคลและส่วนราชการ หรือ ระหว่างส่วนราชการด้วยกันเอง ซึ่งกำหนดรูปแบบ คำขึ้นต้นลงท้าย และการใช้ภาษาไว้ตายตัว

กิจกรรมการสอน

1. ให้นักเรียนอภิปรายถึงประโยชน์ และความสำคัญของการ เขียนจดหมาย
2. ให้นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสื่อสารทางจดหมาย
3. ครูแสดงแผนภูมิตัวอย่าง แบบฟอร์มจดหมายที่ถูกต้องทั้ง 3 ประเภท
4. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับมารยาทในการ เขียนจดหมาย แล้วสรุปเป็นกฎเกณฑ์ในการ เขียนจดหมายของนักเรียน
5. ให้นักเรียนเขียนจดหมายสมัครงานโดยนำประกาศรับสมัครงานให้นักเรียนฝึกเขียนดังนี้

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านประกาศรับสมัครงานต่อไปนี้ แล้วเลือกเขียนจดหมายสมัครงานเพียงตำแหน่งเดียวให้ถูกต้องตามแบบฟอร์มการ เขียนจดหมายสมัครงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูนำตัวอย่างเรื่องความที่ตีมาให้ให้นักเรียนอ่าน แล้วช่วยกันวิจารณ์วิธีเขียน และการใช้ถ้อยคำสำนวน
2. ให้นักเรียนหาตัวอย่างเรื่องความที่ตีมาอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วให้ช่วยกันวิจารณ์ข้อดีข้อเสียของแต่ละเรื่อง
3. ชักชวนให้นักเรียนสนทนาดังสิ่งที่น่าสนใจรอบๆตัว อาจเป็นสิ่งแวดล้อม ข้าว หรือเหตุการณ์ประจำวันก็ได้ เพื่อกระตุ้นและช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรอยยิ้ม เขียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรื่องความ
 2. นักเรียนมีทักษะในการเขียนเรื่องความ และเขียนเรื่องความได้อย่างถูกต้อง
- ชวนอ่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รับสมัครงานด่วน

บริษัท ออดินริค-ไทย จำกัด ต้องการพนักงาน
หลายตำแหน่งดังนี้.

พนักงานขาย (เซลส์) ห้างสรรพสินค้า

1. ชายหรือหญิง อายุไม่เกิน 30 ปี วุฒิตั้งแต่
ม.6 ขึ้นไป

2. หากมีประสบการณ์ขายด้านห้างสรรพสินค้า
จะได้รับพิจารณาก่อน

3. ชาย ต้องมีพาทนะของตนเอง

พนักงานขาย (เซลส์) ประจำต่างจังหวัด

1. ชายหรือหญิง อายุไม่เกิน 30 ปี วุฒิตั้งแต่
ม.6 ขึ้นไป

2. หากมีประสบการณ์ขายด้านต่างจังหวัด จะ
ได้รับพิจารณาก่อน

พนักงานขาย (เซลส์) แผนกร้านขายยา

1. ชายหรือหญิง อายุไม่เกิน 30 ปี วุฒิตั้งแต่
ม.6 ขึ้นไป

2. หากมีประสบการณ์ขายด้านร้านขายยา จะ
ได้รับพิจารณาก่อน

3. ต้องมีพาทนะของตนเอง

พนักงานขาย (เซลส์) แผนกตลาดเสริมสวย

1. ชายหรือหญิง อายุไม่เกิน 30 ปี วุฒิตั้งแต่
ม.6 ขึ้นไป

2. หากมีประสบการณ์ขายด้านตลาดเสริมสวย
จะได้รับพิจารณาก่อน

3. ต้องมีพาทนะของตนเอง

พนักงานบัญชี

1. หญิง อายุไม่เกิน 30 ปี วุฒิตั้งแต่ ปวช. ขึ้นไป

2. หากมีประสบการณ์ด้านบัญชี จะได้รับ
พิจารณาก่อน

รับสมัครด้วยตนเองพร้อมรูปถ่ายและเอกสาร

ฯลฯ ได้ที่บริษัท ออดินริค-ไทย จำกัด 288-290 เซนต์
หลุยส์ ซอย 3 ถ.สาทรใต้ (โค้งอาคารสงเคราะห์)

กทม. โทร. 2861898, 2869936-7

6. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนเขียนจดหมายโต้ตอบกันเอง

7. สัมมุติสถานการณ์ให้นักเรียนเขียนจดหมายเล่าเรื่องถึงเพื่อนเกี่ยวกับ
เหตุการณ์ที่สัมมุติขึ้น เช่น การเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ

8. จัดสปีคท์แห่งการ เขียนจดหมาย และจัดประกวดการ เขียนจดหมาย

การประเมินผล

1. นำจดหมายที่นักเรียนเขียนมาอ่านในชั้น แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์ติชม
การใช้สำนวนภาษา และแบบฟอร์ม

กิจกรรมการสอน

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายระดมความคิดเกี่ยวกับหลักการ เขียนเรียงความ แล้วสรุปเป็นหลักเกณฑ์ในการเขียน
2. ให้นักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการเขียนจดหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการให้คะแนนการเขียนจดหมาย
3. รวบรวมข้อบกพร่องในการเขียนจดหมายของนักเรียนแล้วแจ้งให้นักเรียนทราบเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูนำตัวอย่างจดหมายที่เขียนดีมาให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันวิจารณ์
2. จัดประกวดการเขียนจดหมายเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนแข่งกลุ่มช่วยกันเขียน
3. ให้นักเรียนเขียนจดหมายติดต่อกับสถานที่ราชการ เพื่อขอเอกสารมาใช้ประกอบในการจัดนิทรรศการ หรือทำกิจกรรมต่างๆ
4. เชิญวิทยากรจากที่ทำการไปรษณีย์มาบรรยายเกี่ยวกับการสื่อสารทางจดหมาย การจำหน่ายซอง การติดดวงตราไปรษณีย์ และอื่นๆ
5. นำซองจดหมายที่มีวิธีการเขียนชื่อผู้รับและผู้ส่งต่างๆกันมาให้นักเรียนอภิปรายเพื่อสรุปข้อดี และข้อบกพร่องของจดหมายแต่ละฉบับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนเห็นคุณค่า และประโยชน์ของการเขียนจดหมายว่าเป็นสื่อที่ช่วยประหยัดเวลา และประหยัดเงิน ทั้งยังอำนวยความสะดวกในการสื่อสารได้อย่างมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 7

การเขียนบันทึก

ชื่อโครงการ "การเขียนบันทึก ช่วยฝึกความจำ"

หลักการและเหตุผล

ในชีวิตประจำวันของเรานั้นจะต้องอาศัยการสื่อสารด้วยการเขียนมาก ซึ่งการสื่อสารนั้นบางครั้งก็เป็นเรื่องส่วนตัวที่ใช้ข้อความสั้นๆ ในการสื่อสาร เช่น ไปหาเพื่อนไม่พบก็เขียนข้อความสั้นๆ ไว้ให้เพื่อน หรือรับโทรศัพท์แทนผู้ที่ไม่อยู่ก็ต้องเขียนบันทึกไว้ให้บุคคลนั้นเช่นกัน ดังนั้นการเขียนบันทึกจึงต้องใช้ข้อความที่สั้นๆ กระชับ รัดกุม และเข้าใจง่าย

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกส่วนตัว เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ตนเองพบเห็นได้
2. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกทางราชการได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอภิปราย และสรุปแนวทางในการเขียนบันทึกได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกสั้นๆ ถึงบุคคลต่างๆ ได้
5. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกสั้นๆ เมื่อรับโทรศัพท์แทนบุคคลอื่นได้
6. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกเรื่องราวจากสิ่งที่ได้ฟังหรืออ่านได้

เนื้อหา

การเขียนบันทึก มี 3 ประเภทคือ

1. บันทึกส่วนตัว ได้แก่การเขียนบันทึกเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน บันทึกเหตุการณ์ที่พบเห็น หรือบันทึกสั้นๆ ถึงบุคคลต่างๆ
2. บันทึกทางวิชาการ ได้แก่การจดบันทึกสิ่งที่ได้ฟัง ได้อ่าน เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน
3. บันทึกทางราชการ ได้แก่การเขียนบันทึกถึงส่วนราชการ ซึ่งมีการกำหนดแบบฟอร์มในการเขียนไว้ตายตัว

กิจกรรมการสอน

1. จักรายการสนทนาหน้าชั้น แล้วให้นักเรียนเขียนบันทึกสั้นๆ เกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟังจากการสนทนาส่งครู
2. สร้างสถานการณ์จำลองให้นักเรียนต้องไปพบครูเพื่อขอคำปรึกษา หรือการรับโทรศัพท์ให้บุคคลอื่น ซึ่งนักเรียนจะต้องเขียนบันทึกสั้นๆ ญัตติหมายไว้ หรือเขียนบันทึกสั้นๆ ถึงบุคคลที่นักเรียนรับโทรศัพท์แทน
3. ให้นักเรียนเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวันในระยะเวลา 1 เดือน แล้วรวบรวมส่งครู
4. ครูกำหนดให้นักเรียนไปอ่านหนังสือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือเล่มนั้น โดยบอกเนื้อหาสั้นๆ และที่มาของเรื่องราวที่บันทึก
5. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับแนวทางในการเขียนบันทึกสั้นๆ แล้วช่วยกันสรุปแนวทางบนกระดานดำ
6. นำเครื่องรับโทรศัพท์จำลองมาให้นักเรียนพูดสนทนากันหน้าชั้น โดยกำหนดให้นักเรียนทุกคนเป็นผู้รับโทรศัพท์ แล้วต้องบันทึกข้อความไว้เพื่อส่งให้บุคคลที่สาม
7. นำแบบฟอร์มบันทึกทางราชการมาให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันสรุปเพื่อเขียนเป็นแผนภูมิ และแบบฟอร์มในการเขียนบันทึกทางราชการ

การประเมินผล

1. จากการเขียนบันทึกประจำวันของนักเรียน
2. จากการเขียนบันทึกเมื่ออ่านหนังสือหรือฟังเรื่องราวต่างๆ แล้วนำข้อมูลจากการอ่านมาเขียนเป็นบันทึกสั้นๆ
3. จากการเขียนบันทึกทางราชการได้ถูกต้อง โดยดูจากการใช้ถ้อยคำ ส่วนวน ความถูกต้องของแบบฟอร์ม และความสะอาดเรียบร้อย
4. นำบันทึกของนักเรียนมาอ่านให้เพื่อนๆ ในชั้นฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์การใช้ถ้อยคำส่วนวน

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูนำตัวอย่างบันทึกสั้นๆทั้งแบบที่เขียนได้ถูกต้องเหมาะสม และแบบที่มีข้อบกพร่อง มาให้นักเรียนอภิปราย วิเคราะห์ และช่วยกันเขียนแก้ไขให้ถูกต้อง
2. นำตัวอย่างบันทึกทางราชการที่ดีมาให้นักเรียนดูเป็นแนวทาง และเป็นตัวอย่างในการเขียน
3. ครูกำหนดหัวข้อให้นักเรียนเขียนบันทึกทางราชการไปถึงสถานที่ราชการ หรือพำนักถึงอาจารย์ฝ่ายวิชาการ เพื่อขอใช้อุปกรณ์ในการสอนภาษาไทย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะในการเขียนข้อความสั้นๆ
2. นักเรียนมีทักษะในการเขียนบันทึกได้ทั้ง 3 ประเภท
3. นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการเขียนอีกรูปแบบหนึ่ง
4. นักเรียนสามารถนำวิธีการเขียนบันทึกที่ได้เรียนไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 8

การ เขียนบทความ

ชื่อโครงการ "การใช้สื่อมวลชนเป็นสื่อในการสอนบทความ"

หลักการและ เหตุผล

สภาพสังคมในปัจจุบันนี้ สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อประชาชนในด้านการใช้ภาษามาก โดยเฉพาะสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้ภาษามีคำใหม่ๆ เกิดขึ้นมาเรื่อยๆ ประชาชนก็จะเรียนรู้ภาษาจากสื่อมวลชนไปโดยไม่รู้ตัวและมักใช้ตามโดยอัตโนมัติ ดังนั้นครูภาษาไทยจึงมักจะพบว่านักเรียนชอบใช้สำนวนภาษาที่จำมาจากสื่อมวลชนซึ่งวิธีแก้ปัญหาคือเกี่ยวกับสื่อมวลชนที่ดีที่สุดคือการนำสื่อมวลชนมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน

บทความกับหนังสือพิมพ์มีความเกี่ยวข้องกันอย่างมากทั้งนี้เพราะบทความนั้นผู้เขียนมักเขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ทุกประเภทก็ต้องมีบทความอยู่เป็นประจำ ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งเช่นกัน การนำบทความจากหนังสือพิมพ์มาใช้ในการเรียนการสอนจึงมีประโยชน์มากทั้งต่อผู้เรียน และต่อตัวผู้สอนเอง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถวิจารณ์การใช้ภาษาจากบทความที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเขียนบทความเกี่ยวกับข่าวที่นักเรียนได้อ่าน หรือฟังได้
3. นักเรียนสามารถเขียนบทความจากหัวข้อที่ครูกำหนดให้ได้
4. นักเรียนสามารถบอกได้ว่า เรื่องราวที่ครูนำมาให้อ่านเป็นบทความหรือไม่

และสามารถบอกประเภทของบทความที่อ่านได้

เนื้อหา

บทความ เป็นความเรียงชนิดหนึ่งที่ใช้ภาษาและท่วงทำนองการเขียนเป็นงานเป็นการกว่าเรียงความ เขียนขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง และข้อเท็จจริงที่นำมาเขียนบทความนั้นต้องมีหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

ลักษณะของบทความที่มีความคล้ายคลึงกับเรื่องความคือ มีส่วนเริ่มต้นที่เป็นบทนำ เพื่อเร้าความสนใจของผู้อ่าน หรือทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่จะอ่านได้ง่ายขึ้น เนื้อเรื่องเป็น ข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อความรู้ที่ค้นพบ หรือข้อคิดเห็นต่างๆที่ผู้เขียนต้องการแสดงออกมา และในส่วนท้ายหรือบทสรุป ผู้เขียนจะสรุปให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่เขียนมาแล้วได้ง่ายขึ้น

บทความแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้ดังนี้

1. บทความแสดงความคิดเห็น
2. บทความสัมภาษณ์
3. บทความประเภทวิจารณ์
4. บทความประเภทให้ความรู้
5. บทความประเภทให้แง่คิด โน้มน้าวใจ

กิจกรรมการสอน

1. ให้นักเรียนเขียนบทความเกี่ยวกับข่าวที่ครูนำมาให้อ่าน

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนบทความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวต่อไปนี้

**แต่ไม่รอด
สายตา
ตร.ป่าไม้
ขบวนการ
กำไมเถื่อน ถูก**

ตำรวจป่าไม้ระดมปราบอย่างหนัก ใช้สารพัดเล่ห์วิธี หลบเลี่ยงการจับกุม เข้าตาจนอย่างหนักถึงกับต้อง ขุดอุโมงค์ใต้ดินทำไม้แปรรูปส่งออกจำหน่าย แต่ก็ ยังไม่รอดพ้นสายตาตำรวจป่าไม้บุกเข้าจับกุมจนได้

จากการที่ พล.ต.ท.ประทีป สันติประภพ ผบ.ก. ได้สั่งการให้สืบสวนปราบปรามตามคำ ร้องเรียนว่า มีการดักลอบตัดไม้ทำลายป่าและตั้ง โรงงานแปรรูปไม้เถื่อนในหมู่บ้านท่าแหน อ.แม่ทะ จ.ลำปาง พล.ต.ต.อัยยรัช เวสสะโกศล ผบ.ก.ปม. จึงได้สั่งการให้ พ.ต.ต.ชวลิต ยศมงกุล สว.ผ.3

กก.2 ปม. จัดกำลังออกเป็น 4 ชุดปฏิบัติ แต่ละชุด
มีนายตำรวจเป็นหัวหน้า รวมกำลังทั้งสิ้น 20 นาย
เข้าระดมปราบปรามในหมู่บ้านท่าแหน หมู่ที่ 2
ต.แม่ทะ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ในระหว่างวันที่ 21-23
มีนาคม 2531

ผลการระดมปราบปรามปรากฏว่า พบมี
การตั้งโรงงานแปรรูปไม้เดือนตามลำห้วยแม่ทะ
และป่าละเมาะหลังหมู่บ้าน จำนวน 15 โรง โดยมี
แท่นสำหรับแปรรูปไม้ด้วยเครื่องต่าง ๆ ประมาณ
60 แท่น และได้ตรวจพบโรงงานเดือนในอุโมงค์
ขนาดความลึก 3-4 เมตร ความกว้าง 4-5 เมตร
จำนวน 3 อุโมงค์ ขณะเข้าตรวจชาวบ้านซึ่งคอยคุ
ด้นทางได้ตัดไฟฟ้าจากหมู่บ้านที่นำไปใช้ในการ
แปรรูปไม้ในบริเวณดังกล่าว จึงทำให้ผู้ต้องหา
รู้ตัวหลบหนีไปก่อน จากการตรวจยึดโดยความ
ร่วมมือของหัวหน้าหน่วยสำนักงานพัฒนาป่าไม้
ที่ ลป.4 ได้ ไม้สัก, ไม้ประคำ 25,000 แผ่น ปริมาตร
40.10 ลูกบาศก์เมตร สิ่งประดิษฐ์ (ลูกกรงไม้สัก
ไม้ประคำ) 30,005 ชิ้น อุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำ
ผิดยึดได้ มอเตอร์ไฟฟ้าขนาดต่าง ๆ 15 เครื่อง
และอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปไม้ 137 รายการ
นำส่งพนักงานสอบสวน สภ.อ.แม่ทะ ดำเนินคดี
ต่อไป

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
ฉบับวันจันทร์ที่ 11
เมษายน 2531

2. ให้นักเรียนนำข่าวจากหนังสือพิมพ์หลายๆฉบับในเรื่องเดียวกันมาอ่านเพื่อเปรียบเทียบแล้ว เขียนบทความวิเคราะห์การเขียนข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ.
 3. ให้นักเรียนหาตัวอย่างบทความจากหนังสือพิมพ์มาเสนอให้เพื่อนในชั้นอ่านแล้วช่วยกันวิจารณ์การใช้ภาษาของบทความนั้นๆ
 4. ให้นักเรียนฝึกเขียนบทความจากตัวอย่างบทความที่ครูนำมาเป็นแนวทาง
 5. ให้นักเรียนเขียนบทความจากหัวข้อต่อไปนี้เพียงเรื่องเดียว
 - 5.1 ภาษาโฆษณา : ปัญหาที่ควรแก้ไข
 - 5.2 เด็กไทยชาควินยจริงหรือ
 - 5.3 อีสานเขียว : โครงการเพื่อชนบท
 6. ให้นักเรียนวิเคราะห์บทความที่ครูนำมาให้อ่านว่ามีลักษณะเป็นบทความหรือไม่ ควรจัดอยู่ในบทความประเภทใด
- คำสั่ง จงอ่านเรื่องราวต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์ว่ามีลักษณะเป็นบทความหรือไม่และควรจัดอยู่ในบทความประเภทใด

ประเพณี สมรส

ประเทศไทยมีขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเองเก่าแก่มาช้านาน สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช เคยทรงมีพระดำรัสว่า “นานมาแล้วที่พูดกันว่า ขนบธรรมเนียมประเพณี จนเป็นคำที่พูดโดยไม่ต้องคิด รู้สึกกันว่าเป็นคำที่พื้น ๆ แต่ความจริงคำนี้มีค่ามากยิ่งนัก เป็นคำที่ต้องมีมาคู่กับคำว่า ประเทศ ทุกชาติทุกภาษาต้องมีประเพณีของตน ๆ แม้จะแตกต่างกันไปตามดิน แต่ก็รวมอยู่ในความหมายว่า ประเพณี ขนบธรรมเนียมประเพณีจึงเป็นสิ่งที่ต้องสงวนรักษาไว้ วิธีที่จะรักษาไว้ได้ดีนั้น กล่าวโดยรวมยอดคือ ต้องให้ทุกคนรู้จักคุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น ๆ”

ประเพณีการสมรสของไทยมีสืบเนื่องกันมาเป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว การสมรสมีสองอย่าง ซึ่งเข้าใจว่า ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศอินเดีย อย่างหนึ่งเรียกว่า “อวามงคล” คือ ฝ่ายหญิงมาอยู่บ้านฝ่ายชาย และ “วิวาหมงคล” คือ ฝ่ายชายไปอยู่บ้านฝ่ายหญิง ส่วนใหญ่ นิยมมีการหมั้นก่อนแต่งงาน หลังจากการทาบทามสู่ขอ ธรรมเนียมดังกล่าวได้มีสะท้อนอยู่ในวรรณคดีไทยหลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขุนช้างขุนแผน

ตามธรรมเนียม หลังจากที่ฝ่ายชายได้บวชเรียนแล้ว หากชอบพอหญิงสาวคนใด ก็จะขอให้บิดามารดาหรือผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือไปเป็นผู้เจรจาทาบทามสู่ขอต่อผู้ใหญ่ฝ่ายหญิง ท่านผู้ไปเจรจาสู่ขอนั้นเรียกว่า “แก้วแก้ว” มีถ้อยคำสำนวนเจรจาที่ไพเราะ

เพราะพริ้ง ดังเช่นเมื่อนางทองประศรีมารดาขุนแผนเมื่อครั้งยังเป็นพลายแก้ว ไปสู่ขอนางพิมพิลาไลย

จะขอพันธุ์พิกแพ่งแตงน้ำเต้า
ท้อเจ้า ไปปลูกในไร่ข้าว
ทั้งอัครคชัคคสนจนเงินตรา
จะมาขายออกแก้วให้ช่วงใช้
อยู่รองเท่านั้นเภาว่าเกือกหนัง
ไม่เชื่อฟังก็จะหาประกันให้
ได้ปากบันมาถึงเรือนอย่าเบือนไป
จะได้หรือไม่ได้ให้ว่ามา

นางศรีประจันก็หัวเราะชอบใจ
พลางตอบว่า

ถึงยากจนอย่างไรก็ไม่ว่า
แต่พริ้วขัดหลังมาจะยกให้
ก็ขอให้เป็นคนดี ขยันทำมาหากินก็เป็นที่พอใจ นอกจากนั้นก็ต้องสอบตามความประพฤติกันพอประมาณว่า

ดูจะขอลาความท่านยาย
ลูกชายนั้นดีหรืออย่างไร
ไม่เล่นเบี้ยกินเหล้าเมาภรรยา
ฝืนฝืนมันสูบบ้างหรือไม่

คราวนี้ก็เป็นที่ของ "เจ้า
แก" ซึ่งอาจจะมีหลายคนหรือคน
เดียว ต้องให้คำรับรองเป็นประกันว่า
ฝ่ายชายนั้นดีจริง สมควรที่ผู้ใหญ่ฝ่าย
หญิงจะยินดียกให้ "เป็นทองแผ่นเดียว
กัน"

จากนั้นก็มีการเจรจากันเรื่อง
ขันหมากและสินสอด ตลอดจนฤกษ์
ยามการสมรสและการปลุกเรือนหอ
สำหรับการหมั้นหมายนั้น จะมี
หรือไม่มีก็ได้ แต่หากจะมีการหมั้นก่อน
แต่งงาน เมื่อฝ่ายชายทราบกำหนดวัน
เวลาแล้วก็จะจัดขันหมากหมั้นเป็น ๒
ขัน ใบแรกใส่ของที่จะไปหมั้น เช่น
เงิน ทอง นาค เพชร ตามแต่ตกลงกัน
กับตัวเขี้ยวหนึ่งตุ้ม ข้าวเปลือก
ข้าวดอก งามา อย่างละตุ้ม และใบเงิน
ใบทอง ใบนาค ส่วนอีกใบใส่หมาก
๗ ผล ฝานก้านหมากออกแล้วทาชาด
พลู ๔ เรียง ๆ ละ ๘ ใบ เมื่อเรียงแล้ว
ตัดก้านเสมอกัน ทาชาดที่ก้านพลูตรง
รอยตัด จัดผ้าคลุมเป็นขันหมากหมั้น ผู้
ใหญ่ฝ่ายหญิงก็จัดเจ้าแก้วไว้คอยรับ
ขันหมากตามกำหนดเวลาฤกษ์

หลังจากนั้นเป็นการปลุกเรือน
หอ ซึ่งมักเป็นที่ของฝ่ายชายจัด
สร้างขึ้นในบริเวณบ้านฝ่ายหญิง หรือ
ตามแต่ตกลงกัน ส่วนเครื่องเรือนเป็น
หน้าที่ของฝ่ายหญิง

เมื่อถึงกำหนดวันแต่งงาน ซึ่งมี
การดูฤกษ์ยามไว้แล้วว่า เป็นมงคลของ
ทั้งสองฝ่าย จะมีการเชิญขันหมากแต่ง
ซึ่งมี ๓ ขัน เรียกว่า ขันหมากเอก ๑
ขัน ขันหมากรอง ๒ ขัน ใส่สินสอด
ตามที่ได้ตกลงกันไว้ และจะต้องใส่ให้
กินอีกเล็กน้อย เพื่อเวลาเจ้าแก้วฝ่าย

หญิงนับเงิน จะได้รู้ว่า เงินเกินหรือ
เงินงอกได้ ถือว่าเป็นเคล็ดที่ดี นอกจาก
นั้น ในขันต้องใส่ตุ้มข้าว ข้าวดอก
ข้าวเปลือก งามา ใบเงิน ใบทอง ใบนาค
เหมือนขันหมากหมั้น และมีผ้าไหว้บิดา
มารดา ผ้าขาวไหว้ผี รูปเทียน หมาก
พลูจัดเป็นคู่ ๆ

เมื่อได้ฤกษ์ก็เริ่มแห่ขบวนขัน
หมากไปยังบ้านเจ้าสาว ฝ่ายญาติพี่น้อง
เจ้าสาวมักมีการ "กั้นประตู" โดยนำผ้า
แพรสีหรือสายสร้อยทองมาเป็นเครื่อง
กั้นได้ ๓ ชั้น เรียกว่า ประตูเงิน ประ-
ตุทอง และประตูแก้ว ตามลำดับ ฝ่าย
ชายจะต้องมีเงินรางวัลเป็นค่าเปิดประตู
ให้ตามสมควร

ในวันแต่งงานจะมีการนิมนต์
พระมาสดมนต์ฉันเช้า เมื่อพระสวด
ถึงบท พาหุงฯ เจ้าบ่าวเจ้าสาวจะศก-
บาตรด้วยขันข้าวและทัพพีเดียวกัน ถือ
ว่าเป็นตอนสำคัญ เพราะผู้ใหญ่ของทั้ง
สองฝ่ายจะพยายามสังเกตว่า ใครเป็นผู้
จับทัพพีด้านบน โดยเชื่อว่า ฝ่ายนั้นจะ
เป็นผู้มีอำนาจเหนือกว่าในเวลาต่อไป
จากนั้นเป็นการเลี้ยงพระ คู่บ่าวสาว
ช่วยกันประเคนของ ถวายเครื่องไทย-
ทาน เป็นอันเสร็จพิธีสงฆ์

เมื่อถึงฤกษ์รดน้ำ คู่บ่าวสาวขึ้น
นั่งบนที่ซึ่งจัดไว้แล้ว หันหน้าไปทาง
ทิศที่เป็นมงคล ฝ่ายชายนั่งด้านขวามือ
ของฝ่ายหญิง ประธานในพิธีสวมด้าย
มงคลให้ทั้งคู่ และหลั่งน้ำพระพุทธรมรด
ให้เป็นท่านแรกพร้อมให้พร จากนั้น
แขกที่ได้รับเชิญทยอยรดน้ำตามลำดับ
วงศ์ญาติและบิดามารดาเป็นผู้รดน้ำ
หลังสุด เสร็จแล้วเชิญประธานที่สวม
มงคลมาเป็นผู้ทอด ซึ่งก็คือเคล็ดกันอีก
ในตอนนั้นว่า ผู้ใหญ่ปลุกมงคลของใคร
ก่อน และใครลุกขึ้นก่อน คือผู้มีอำ-
นาจ ในปัจจุบัน เจ้าภาพมักมีของชำร่วย
แจกตามสมควรและเพราะสมแก่ฐานะ

ในสมัยโบราณ พระสงฆ์เป็น
ผู้สวมมงคลให้คู่บ่าวสาว และรดน้ำแต่ง
งานให้ โดยใช้วิธีสาดเปียกโชกไปทั้ง
ตัว บรรดาญาติมิตรของทั้งบ่าวสาวถือ
โอกาสเข้ามารับน้ำเหมือนรับน้ำมนต์
แต่เพื่อแกล้งให้คู่บ่าวสาวต้องเข้ามา
เบียดคติดกันด้วย หลังจากนั้น เป็นการ
เลี้ยงฉลองรื่นเริงแสดงความยินดี

ในวันเดียวกันจะมีพิธีไหว้ผี
บรรพบุรุษและไหว้บิดามารดา ในตอน
ค่ำ ผู้ใหญ่ฝ่ายเจ้าสาวเชิญคู่สามีภรรยา
ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือและอยู่ร่วมกันมา
ด้วยความสุขเป็นผู้ปูที่นอนให้ สำหรับ
ที่นอน มักจัดทำเป็นพิเศษ มีการนำเศษ
นาค เศษเงิน เศษทอง เศษเพชร ใบเงิน
ใบทอง ใบสาวท ใบรักซ้อน ใส่ไว้ทาง
หัวนอน พิธีการส่งตัว ให้นำฟักเขียว
๑ ลูก หม้อใหม่ใส่น้ำ ๑ หม้อ และถั่ว
งารวมกับทุบสินสอดวางบนพาน นำไป
ไว้ข้างที่นอน โดยมีความหมายให้คู่
บ่าวสาวใจเย็นเหมือนน้ำกับฟัก มีใจ
หนักเหมือนศิลา เจริญเร็วมากมาย
เหมือนถั่ว งา คู่สามีภรรยาซึ่งได้รับเชิญ
มาทำพิธีจะนอนเคียงคู่กัน หญิงอยู่ด้าน
ซ้าย ชายอยู่ด้านขวา พูดจากันด้วยถ้อย
คำดีงามไพเราะเป็นสิริมงคล แล้วลูก
ขึ้นมาให้พรแก่คู่บ่าวสาว

ตามธรรมเนียมโบราณ หลังจาก
เสร็จพิธีแล้ว เจ้าบ่าวจะต้องนอนเฝ้าหอ
เป็นเวลา ๓ วัน เมื่อครบกำหนด ผู้ใหญ่
ฝ่ายหญิงจะนำเจ้าสาวไปส่ง ดักเคียน
สั่งสอนให้รู้จักฝากเนื้อฝากตัวกับเจ้า
บ่าว เป็นอันเสร็จพิธี

พิธีมงคลสมรสนั้นกระทำขึ้น
ด้วยความยากลำบากของทุกฝ่าย เมื่อ
ถึงเวลาที่ "ลั่นกับพื้น" เกิดกระทบ
กัน จึงควรคำนึงถึงวันนี้ไว้บ้าง ก่อนที่
จะต้องแยกหม้อข้าวกันตั้งแต่ว่า "กัน
หม้อยังไม่ทันดำ"

การประเมินผล

1. จากการเขียนบทความของนักเรียนทั้งในด้านการใช้ถ้อยคำ และรูปแบบการเขียน
2. คุณพัฒนาการทางการใช้ภาษาในการเขียนบทความของนักเรียน
3. จากการวิเคราะห์บทความของนักเรียน

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูควรค้นคว้ารวบรวมบทความประเภทต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการสอนและการจัดกิจกรรม
2. ให้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาบทความแต่ละประเภทแก่นักเรียนอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนจะได้เกิดความเข้าใจ
3. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาบทความจากหนังสือ วารสารต่างๆ โดยอาจผลัดกันนำมาคิดป้ายนิเทศในห้องเรียน หรือนำมาอ่านให้เพื่อนฟัง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายในการเรียน
2. นักเรียนรู้สึกว่าคุณได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ครูภาษาไทยได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเขียนบทความ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 9

การ เขียนคำประพันธ์ร้อยกรอง

ชื่อโครงการ "ร้อยกรองลงฝึก"

หลักการและเหตุผล

การเขียนคำประพันธ์ร้อยกรอง เป็นการเขียนที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนกว่าการเขียนประเภทอื่น เพราะผู้ที่เขียนได้ ต้องมีความรู้ความสามารถในหลายประการคือ

1. รู้ลักษณะฉันทลักษณ์ของร้อยกรองนั้นๆ
2. รู้จักลำดับความคิดในการเขียนร้อยกรอง
3. รู้จักคำและความหมายของคำที่ใช้แทนกันได้
4. เลือกใช้คำได้เหมาะสม
5. รู้จักใช้จินตนาการของคนเขียนเป็นร้อยกรองออกมา

การสอนเขียนคำประพันธ์ในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มักเป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์และกลอน ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากสำหรับครูผู้สอน และผู้เรียนเอง เพราะต้องอาศัยสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเขียนคำประพันธ์ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเขียนร้อยกรองเป็นสิ่งที่ไม่ยากและสามารถทำได้ เมื่อนักเรียนทำได้แล้ว เขาก็จะเกิดความสุขสนานในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายและสรุปลักษณะบังคับของคำประพันธ์ไทยได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถหาคำมาต่อให้คล้องจองกัน และเลือกใช้คำสัมผัสได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนบอกค่าไวยากรณ์ของคำแต่ละคำที่ครูกำหนดให้ได้ถูกต้อง
4. เพื่อให้นักเรียนเขียนคำประพันธ์ได้ตามหัวข้อ และประเภทของคำประพันธ์ที่ครูกำหนดให้
5. เพื่อให้นักเรียนเขียนคำประพันธ์บรรยายภาพที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

ร้อยกรอง หมายถึง คำประพันธ์ที่มีแบบบังคับในการเขียนคำขวัญ มีการเลือกใช้
ถ้อยคำอย่างไพเราะ และแสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่งของภาษาที่ใช้

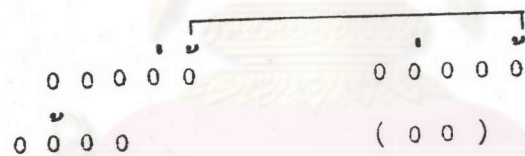
ร้อยกรองที่จะกล่าวถึงมี 5 ประเภทคือ

1. โคลง
2. ฉันท์
3. กาพย์
4. กลอน
5. ร่าย

โคลง ที่จะกล่าวถึง ได้แก่ โคลงสองสุภาพ โคลงสามสุภาพ และโคลงสี่สุภาพ

โคลงสองสุภาพ

แผนผัง

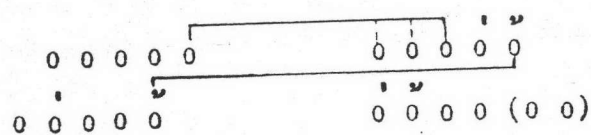
ตัวอย่าง

โคลงสองเป็นอย่างนี้ แสดงแก่คุณครูชี้

เช่นให้เห็นเลขง แบบนา

โคลงสามสุภาพ

แผนผัง

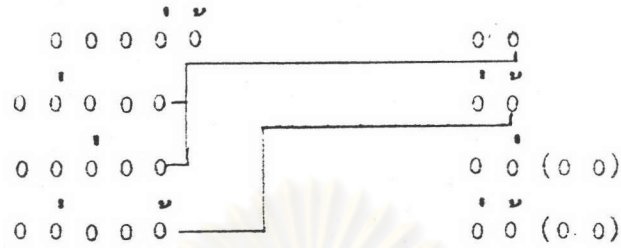
ตัวอย่าง

โคลงสามแปลกโคลงสอง
วรรคหนึ่งทิ้งเคิมแล้ว

ตามทำนองที่แท้
เล่ห์จวงล เชียงเทอด

โคลงสี่สุภาพ

แผนผัง

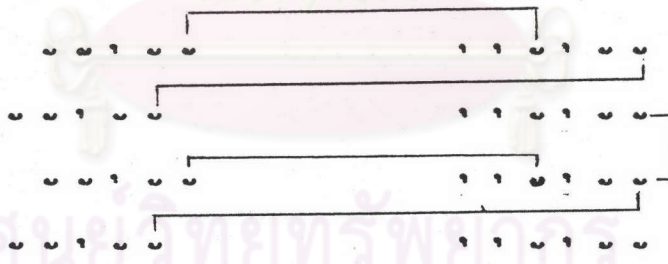
ตัวอย่าง

จากมามาแล้วล้ำ	ลำปาง
บางยี่เรือราทกลาง	พี่พร่อง
เรือแหงช่วยทานาง	เมืองม่าน มานา
บาง บั รับคำคล้อง	คล่าวน้ำตาตลอด

ฉันท ที่จะกล่าวถึงได้แก่ อินทรวชิเชียรฉันท วสันตทิลกฉันท และสาลินีฉันท

อินทรวชิเชียรฉันท

แผนผัง

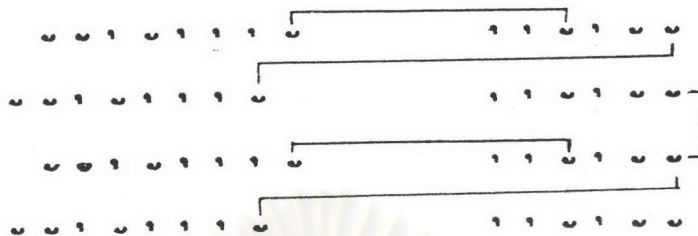

ตัวอย่าง

องค์ไศพระสัมพุทธ	สุวิสุทธสันตทาน
ตักมุลกิเสสमार	บมิหมนมิมองมัว
หนึ่งโนพระทัยทาน	ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราศี บ พันพิว	สุวคนธกำจร

วสันตทิลกฉันท

แผนผัง

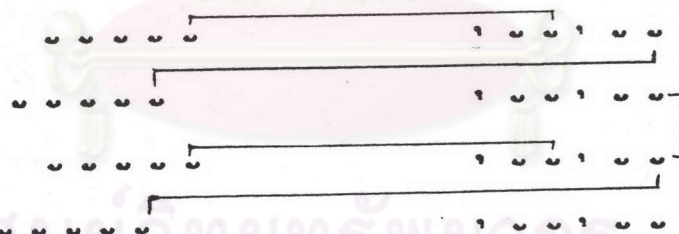

ตัวอย่าง

กัวย เกษะสัจจะวจนา	และนวมามองค์สาม
ขอจนนิกรพลสยาม	ชยะสิทธิทุกวาร
ถึงแม่จะมีอริวิเศษ	พละเกษะเทียมมาร
ขอไทยผจญพิชิตะผลาญ	อริแมนมุนินทร์

สาลินีฉันท

แผนผัง

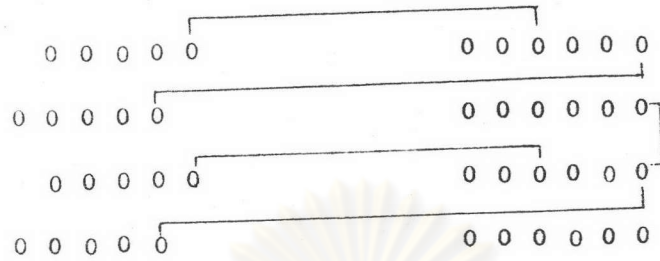
ตัวอย่าง

พราหมณ์ครุฑูรัง เถศ	ตระหนัก เหตุณัฏครัน
ราชาวชชีสร	พจกสูทินาศสม
ยินดีบคนี้กิจ	จะสัมฤทธิมนารมณ
เริ่มมาคัวยปราคกรม	และอุคสาหะแห่งคน

กาพย์ ที่จะกล่าวถึงได้แก่ กาพย์ยานี กาพย์ฉมัง และกาพย์สุรางคนางค์

ภาพอาน

แผนผัง

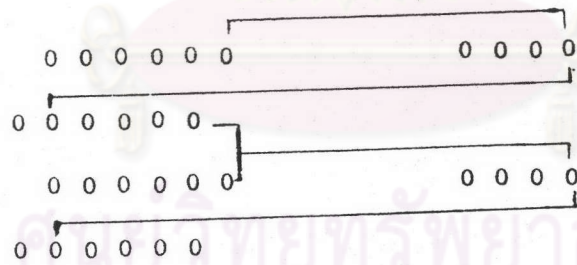

ตัวอย่าง

พระเสด็จโดยแดนชล	ทรงเรือต้นงามเจ็ดฉาย
กิ่งแก้วแห้วพรรณราย	พายอ่อนหยับจับงามงอน
นาวาแน่นเป็นชนัด	ล้วนรูปสัตว์แสนขากร
เรือเร็วทิวธงสลอน	สาครลั่นครั่นครั่นฟอง

ภาพยอบัง

แผนผัง

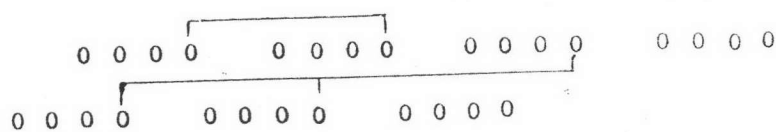

ตัวอย่าง

ชุมทองร้องกระโตงโห่งตั้ง	เพียงฆ้องกลองระฆัง
แตรสังข์กังสดาลขานเสียง	
กะลิ่งกะกลางนางนวลนอนเรียง	พญาลอคล่อเคียง
แอนเอียงอีโก้งโห่งเทง	

ภาพสุรางคนางค์

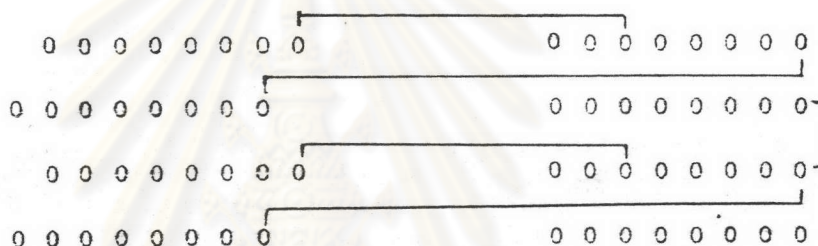
แผนผัง

ตัวอย่าง

หึ่ง เมียกลางป่า ทรามวิศัลยา ตัดผ้าพาไป สงสารกานดา
 น้ำตาหลังไหล อ่างว่างกลางไพร กลวิหิษานา
กลอน ที่จะกล่าวถึงได้แก่ กลอนแปด หรือกลอนสุภาพ

แผนผัง

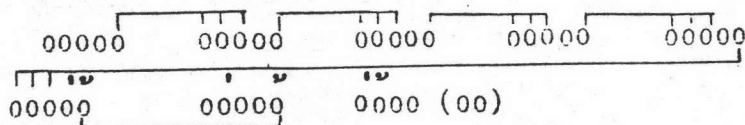
ตัวอย่าง

เขาคลอชลุ่ย เนิบนุ่ม เสียงทุ้มเพราะ เหมือนหวนหาโหยให้น้ำใจหาย
 เจ้ามันเหลืองอ่อนนอนเคียวคายน จนเหนื่อยหน่ายหนาน้ำค้างที่กลางดง
 เสียงฉับฉิ่งหรีงรับซอรับเร่ จะพรากรเพลงเพื่อนอินลั่นเสียงส่ง
 เขาเป็นอนน้ำผิวแหวแล้วราลง เสียงนั้นคงเน้นครางอย่างห้วงโย

ร่าย ที่จะกล่าวถึงได้แก่ ร่ายสุภาพ และร่ายยาว

ร่ายสุภาพ

แผนผัง

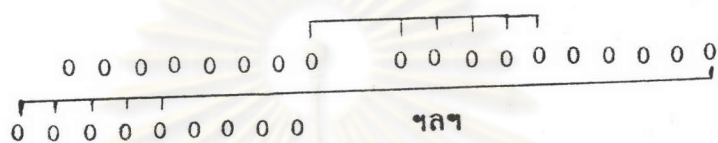

ตัวอย่าง

ชมพลงนางโบกหัตต์ ให้สังกตดนตรี จิงพาทีปราศรัย
 ให้นางในวางพัก กรกุมหัตต์นารี ชวนมารศรีนั่งใกล้
 มาแม่มาเคียงให้ พี่ยี่นตี หน้อยรา

รายยาว

แผนผัง

โอ้พระอาศรมเจ้าเอชน้ำอัสจรรย์ใจ แต่ก่อนที่สดสุกใส่ด้วยสีทอง
 เสียงเนอนกที่รำร้องสำราญริงเรียกคู่ชูขยันขัน ทั้งจกจันพรรดลองใน
 เรไรร้องอยู่หรือๆระเรื้อยโรย โหยสำเนียงตั้งเสียงคีตขับประโคมไพโร
 โอ้เหตุไฉนเหงาเงียบเมื่อยามนี้ ฯลฯ

หมายเหตุ วรรคหนึ่งมีตั้งแต่ 5 คำขึ้นไปไม่จำกัดจำนวน บทหนึ่งไม่

จำกัดวรรค

กิจกรรมการสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แข่งขันหาคำคล้องจองมาต่อกันเรื่อยๆโดยครูเป็นผู้กำหนดคำเริ่มต้นให้ เช่น
 - 1.1 คำสองพยางค์ เช่น ฟ่ำใส ไนน้ำ จ่านะ จะไป ไม้ตี มีหมอก หลอกกลาง
 ปวงชน ฯลฯ
 - 1.2 คำสามพยางค์ เช่น มีน้ำใจ ให้คำตอบ ปลอบใจฉัน วันอังคาร กระดานคำ
 ย่ามะม่วง ฯลฯ
 - 1.3 คำสี่พยางค์ เช่น ศึกษาเล่าเรียน หาก-tierให้ตี ไม่มีตอกอัย รับแต่ความสุข
 หมกทุกซกัจวาล มีกมนหายไป
2. ให้นักเรียนทำสมุดรวบรวมคำไวพจน์ที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกันไว้เป็นพวกๆ เพื่อประโยชน์ในการนำคำเหล่านั้นไปใช้ในการเขียนร้อยกรอง

ตัวอย่างคำ

คำ	ไวพจน์
ใจ	กมล จิต จิตใจ มโน หทัย หลุ่หทัย
ช่าง	กริ ฤชชรร คช คชสาร หัตถิ ไอยรา
กษัตริย์	ภูมิ บดินทร์ ราชา บถิ ภูมิินทร์
หญิง	กัญญา นารี นงคราญ สุกดา นงเยาว์ สตรี

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้เล่นต่อกลอนลามาละลิตา ดังตัวอย่างต่อไปนี้
ลามาละลิตา ขึ้นต้นอะไรก็ได้ แต่ต้องลงท้ายด้วยสระอา ดวงใจเป็นคนเขียน ๗

ไอ้เรื่องเรียนนั่นก็เป็นเรื่องธรรมดา

ลามาละลิตา ขึ้นต้นอะไรก็ได้ แต่ต้องลงท้ายด้วยสระอา สมชายเขาคัดหมกเกรียน ๗

ข้าชอบโตดเรียนทุกเวลา

ลามาละลิตา ขึ้นต้นด้วยตัว ฟ ฟัน แกลงท้ายนั้นต้องเป็นสระอา ฟันเราต้องแปรง

ทุกวัน ๆ แต่ถาปวดฟันก็ต้องถอนนา

ลามาละลิตา ขึ้นต้นอะไรก็ได้ แต่ต้องลงท้ายด้วยสระอา เมื่อวานฉันไปสวนสัตว์ ๗

แต่มันร้อนจัดฉันเลยติดกับปลา

ลามาละลิตา ขึ้นต้นอะไรก็ได้ แต่ต้องลงท้ายด้วยคำว่าอุรา สงกรานตปีร้อนจัด ๗

แต่ถาเราไปวัดเราก็จะสุขอุรา ฯลฯ

4. นำรูปภาพมาให้ให้นักเรียนดู หรือเปิดเทปบันทึกเสียงให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนฝึกใช้จินตนาการ เขียนร้อยกรองบรรยายภาพ หรือเขียนร้อยกรองที่ได้แนวความคิดจากภาพนั้น

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับคู่กันโต้กลอนปากเปล่า

6. นำคำประพันธ์มาให้ให้นักเรียนอ่านแล้วให้นักเรียนสังเกตคำประพันธ์นั้น เพื่อช่วยกันอภิปรายสรุปลักษณะบังคับของคำประพันธ์นั้นๆ แล้วกำหนดแนวความคิดที่จะเขียนคำประพันธ์ จากนั้นจึงช่วยกันแต่งคำประพันธ์บนกระดานดำ

7. ครูกำหนดหัวข้อกว้างๆแล้วให้นักเรียนแต่งประพันธ์มาส่งครู

การประเมินผล

1. จากการต่อคำคล้องจองได้ถูกต้องของนักเรียน
2. จากการสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
3. จากการตรวจคำประพันธ์ที่นักเรียนเขียนมาส่งครู
4. คุุพัฒนาการในการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียน ว่ามีการพัฒนาไปมากน้อย

เพียงใจ

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ครูนำตัวอย่างร้อยกรองที่ดี และมีความไพเราะ มาให้นักเรียนอ่าน ทั้งอ่านแบบธรรมดา และอ่านเป็นทำนองเสนาะ
2. นำร้อยกรองแต่ละประเภทมาให้นักเรียนวิจารณ์เนื้อหา การใช้คำ และฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์นั้นๆ
3. นำคำประพันธ์ที่แต่งค้างไว้มาให้นักเรียนแต่งเติมให้สมบูรณ์ หรือนำคำประพันธ์ที่แต่งเรียบร้อยแล้วมาตัดคำแล้วให้นักเรียนเติมคำที่ตัดออกไป
4. นำร้อยกรองร่วมสมัยมาประกอบการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เห็นแนวโน้ม และพัฒนาการของร้อยกรองสมัยใหม่
5. เชิญนักกลอนร่วมสมัยมาบรรยาย และแนะแนวทางในการแต่งคำประพันธ์ให้นักเรียน
6. จัดประกวดเขียนร้อยกรองประเภทต่างๆ ในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันปีใหม่ วันครู เป็นต้น และแนะแนวทางในการแต่งคำประพันธ์ให้นักเรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเห็นคุณค่าของคำประพันธ์ร้อยกรอง
2. นักเรียนมีความซาบซึ้ง และชื่นชมในความงามของคำประพันธ์ร้อยกรอง
3. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวรรณกรรมร้อยกรอง

โครงการที่ 10

การจัดป้ายนิเทศนิทรรศการต่างๆ

ชื่อโครงการ "ป้ายนิเทศนิทรรศการ บันดาลความรู้สติปัญญา"

หลักการและเหตุผล

การจัดนิทรรศการ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางความคิดสร้างสรรค์และทักษะการเขียนของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตน และรู้จักการร่วมมือกันทำงานเพื่อให้งานที่ตนได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การจัดนิทรรศการนั้นผู้จัดจะต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูล และคิดรูปแบบของป้ายนิเทศ และนิทรรศการให้น่าสนใจ ดังนั้นความรับผิดชอบของผู้จัดจึงมีมาก ซึ่งไม่สามารถทำเพียงคนเดียวได้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องกำหนดหน้าที่ของแต่ละคน ใ้โดยให้นักเรียนเลือกทำงานตามความสามารถและความสนใจ โดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

การเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรม โดยเน้นให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจ ส่งเสริมการเรียน และสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามของนักเรียน การจัดนิทรรศการจึงเป็นการ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้มากขึ้น เพราะกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา กิจกรรมการจัดนิทรรศการ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงตัว เองในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ และความเสียสละ เพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทั้งยังเป็น การสร้างประสบการณ์ เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถวางรูปแบบในการจัดป้ายนิเทศ
2. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆได้ โดยรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตาม

ที่

3. นักเรียนสามารถร่วมมือกับครูในการวางแผนโครงการ และแผนงานในการจัดนิทรรศการได้โดยมีครูผู้สอนดูแล และให้คำแนะนำ
4. นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาข้อมูลในเรื่องที่นักเรียนรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดป้ายนิเทศ ในการจัดนิทรรศการ

เนื้อหา

สุนทรภู่เกิดเมื่อวันจันทร์ เดือน 8 ขึ้น 1 ค่ำ ปีมะเมีย จุลศักราช 1148 ตรงกับวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2329 ในรัชกาลที่ 1 บิดาชื่ออะไรไม่ปรากฏ ทราบแต่ว่าบิดาไปบวชอยู่ที่บ้านกรำ อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดระยอง ส่วนมารดานั้นสันนิษฐานว่าเป็นชาวเมืองอื่น แล้วอพยพมาอยู่กรุงธนบุรี และคงมีเชื้อสายผู้ดีเก่า เพราะเข้านอกออกในบริเวณพระราชวังได้ และปรากฏต่อมาว่ามารดาของสุนทรภู่ได้เป็นนางนมของพระธิดาในกรมพระราชวังหลัง คือพระองค์เจ้าจางกล

สุนทรภู่เป็นกวีเอกของไทยที่มีผลงานเป็นที่ชื่นชมของผู้่านมาก สุนทรภู่เป็นกวีที่เล่นสัมผัสได้ดี และผลงานของท่านเป็นผลงานที่สามารถเข้าถึงประชาชน ผลงานของสุนทรภู่เป็นวรรณคดีที่ได้รับความนิยมมาก เพราะมีคติสอนใจ และยังมีการเล่นคำและสัมผัสได้อย่างไพเราะซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลอน อ่านและเข้าใจได้ง่ายกว่าคำประพันธ์ประเภทอื่น

ผลงานของสุนทรภู่เรียงตามลำดับเวลาที่แต่งตามหลักฐานที่ปรากฏ

1. นิทานคำกลอนเรื่องโคบุตร (ราวพ.ศ. 2348-2349) แต่งในรัชกาลที่ 1
2. นิราศเมืองแกลง (พ.ศ. 2350)
3. นิราศพระบาท (พ.ศ. 2351)
4. นิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี แต่งในรัชกาลที่ 2 และแต่งต่อไปจนถึงรัชกาลที่ 3 (เริ่มแต่งในระยะคิดค้น)
5. เสภาเรื่องซุนซ่างซุนแพน ตอน กำเนิดหลายงาม แต่งในรัชกาลที่ 2
6. สวัสดิศรัทธา (ราวพ.ศ. 2364 - 2367) แต่งเมื่อเป็นครูของเจ้าฟ้าในรัชกาล

7. เข็กล้อมพระบรมมถ ตั้งในรัชกาลที่ 2
8. นิทานคำกลอนเรื่องสิงหนไตรภพ ตั้งในรัชกาลที่ 2
9. นิราศภูเขาทอง (ราว พ.ศ. 2371)
10. เพลงยาวถวายโอวาท (ราว พ.ศ. 2373)
11. ภาพพระไชยสุริยา ตั้งในรัชกาลที่ 3
12. นิราศวัดเจ้าฟ้า (พ.ศ. 2375)
13. นิราศเมืองสุพรรณ (ราว พ.ศ. 2384) ตั้งในรัชกาลที่ 3
14. นิราศอิเหนา (ราว พ.ศ. 2385) ตั้งในรัชกาลที่ 3
15. นิทานคำกลอนเรื่องลักษณวงศ์ ตั้งในรัชกาลที่ 3
16. นิราศพระปฐม (พ.ศ. 2385) ตั้งในรัชกาลที่ 3
17. รำพันพิลาป (ราว พ.ศ. 2385)
18. นิราศเมืองเพชร (ระหว่าง พ.ศ. 2388-2392) แต่งปลายรัชกาลที่ 3
19. บทละครเรื่องอภัยนุราช ตั้งในรัชกาลที่ 4
20. เสภาพระราชพงศาวดาร ตั้งในรัชกาลที่ 4
21. สุภาษิตสอนเด็ก ตั้งในรัชกาลที่ 4
22. บทเข็กล้อม 4 เรื่อง ตั้งในรัชกาลที่ 4 ได้แก่
 ให้เรื่องจันระบัว
 ให้เรื่องกาภิ
 ให้เรื่องพระอภัยมณี
 ให้เรื่องโคบุตร

กิจกรรมการสอน

1. จัดป้ายนิเทศนิทรรศการแสดงชีวประวัติของสุนทรภู่
2. จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของสุนทรภู่
3. จัดป้ายนิเทศแสดงแผนภูมิเส้นทาง การเดินทางของสุนทรภู่ ในนิราศเรื่อง
 ต่างๆ
4. การประกวดอ่านทำนองเสนาะโดยใช้คำประพันธ์ของสุนทรภู่

5. การประกวดแต่งกลอนสุภาพเพื่อสกุติสุนทรภู่
6. การแข่งขันโตกลอนสกล
7. การแสดงลิเกเรื่องพระอภัยมณี
8. การ เชิดหุ่น เรื่องพระอภัยมณี ตอนนางเงือกพาพระอภัยหนีนางยักษ์

การประเมินผล

1. สืบเนื่องจากการ เข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. จากการจัดนิทรรศการและการ เข้าร่วมนิทรรศการของนักเรียน
3. ใช้แบบประเมินผลกิจกรรมโดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตอบแบบประเมินผล

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. การจัดป้ายนิเทศ
 - 1.1 ประชุมนักเรียนเพื่อจัดแบ่งหน้าที่ และความรับผิดชอบในการจัดป้าย

นิเทศ

1.2 ให้นักเรียนแต่ละคนจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ตนต้องการโดยครูให้ความช่วยเหลือในการจัดหาอุปกรณ์ต่างๆให้

- 1.3 ให้นักเรียนจัดนิทรรศการก่อนวันงาน 1 สัปดาห์

2. การประกวดอ่านทำนองเสนาะ

2.1 จัดทำกำหนดการที่แน่นอนในการประกวด ทั้ง วัน เวลา สถานที่ และรายชื่อผู้เข้าร่วมการประกวด

2.2 จัดเตรียมสถานที่ เวที และอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งอุปกรณ์บนเวที และอุปกรณ์ในการประกวดให้พร้อม

2.3 กำหนดตัวกรรมการในการตัดสินการประกวด และประชุมกรรมการเพื่อชี้แจงกติกาและเกณฑ์ในการตัดสิน

2.4 แจกผลการประกวดทั้งทางเครื่องกระจายเสียง และติดป้ายประกาศ

3. การประกวดแต่งกลอนสุภาพเพื่อสกุติสุนทรภู่

3.1 ติดประกาศแจ้งรายละเอียดในการประกวดให้นักเรียนทราบ โดยกำหนดความยาว และเนื้อหาที่จะประกวด

- 1.2 ให้นักเรียนแต่ละคนจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ตนต้องการโดยครูให้ความช่วยเหลือในการจัดหาอุปกรณ์ต่างๆให้
- 1.3 ให้นักเรียนจัดป้ายนิทรรศการก่อนวันงาน 1 สัปดาห์
2. การประกวดอ่านทำนองเสนาะ
 - 2.1 จัดทำกำหนดการที่แน่นอนในการประกวด ทั้ง วัน เวลา สถานที่ และรายชื่อผู้เข้าร่วมการประกวด
 - 2.2 จัดเตรียมสถานที่ เวที และอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งอุปกรณ์บนเวที และอุปกรณ์ในการประกวดให้พร้อม
 - 2.3 กำหนดตัวกรรมการในการตัดสินการประกวด และประชุมกรรมการเพื่อชี้แจงกติกาและเกณฑ์ในการตัดสิน
 - 2.4 แจงผลการประกวดทั้งทางเครื่องกระจายเสียง และติดป้ายประกาศ
3. การประกวดแต่งกลอนสุภาพเพื่อสกุติสุนทรภู่
 - 3.1 ติดประกาศแจ้งรายละเอียดในการประกวดให้นักเรียนทราบ โดยกำหนดความยาวและเนื้อหาที่จะประกวด
 - 3.2 กำหนดวันที่ให้นักเรียนส่งผลงานเข้าประกวด
 - 3.3 ประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดตัวผู้ตัดสิน เกณฑ์และกติกาในการตัดสิน
 - 3.4 ประกาศผลการตัดสินในวันงาน
4. การแข่งขันโตกลอนสด
 - 4.1 ติดประกาศรับสมัครที่ให้นักเรียนที่จะเข้าร่วมการแข่งขันโดยแจ้งรายละเอียดและกติกาให้นักเรียนทราบ
 - 4.2 ประชุมผู้ร่วมงานเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน
 - 4.3 จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆทั้งอุปกรณ์บนเวที และอุปกรณ์ในการแข่งขันให้พร้อม
 - 4.4 เตรียมหัวข้อในการแข่งขันโดยพิจารณาถึงความสนใจ และความเหมาะสมกับนักเรียนด้วย
 - 4.5 ตัดสินการแข่งขันและประกาศผลให้ทราบทันที

5. การแสดงลิเก เรื่องพระอภัยมณี

5.1 ประชุมนักเรียนเพื่อกำหนดตัวแสดงที่เหมาะสม โดยดูความสามารถและความสมัครใจของเด็กชาย

5.2 กำหนดการฝึกซ้อมก่อนหน้าวันงาน 2 อาทิตย์ เพื่อความพร้อมของผู้แสดง

5.3 คิดโจทย์จัดเตรียมสถานที่ เวที และอุปกรณ์บนเวที รวมถึงดนตรีไทยให้พร้อม

5.4 จัดทำกำหนดเวลาในการแสดงให้แน่นอนและติดประกาศให้นักเรียนทราบ

6. การเชิดหุ่น เรื่องพระอภัยมณี ตอนนางเงือกพาพระอภัยมณีหนีนางยักษ์

6.1 จัดทำบทพากย์ในการเชิดหุ่นให้เรียบร้อย

6.2 จัดเตรียมอุปกรณ์ในการเชิดหุ่นและตัวหุ่นให้พร้อม

6.3 จัดหาคนเชิดหุ่นเพื่อเตรียมการฝึกซ้อมก่อนแสดง 2 อาทิตย์

6.4 จัดเตรียมสถานที่และติดข้อในเรื่องเครื่องเสียงที่ใช้ในการเชิดหุ่นให้พร้อม

6.5 ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบถึงกำหนดการในการแสดง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับสุนทรภู่มากขึ้น และเป็นประโยชน์ในการเรียนต่อไป
2. นักเรียนมีความประทับใจในผลงานของสุนทรภู์
3. นักเรียนได้พัฒนาทักษะ และความสามารถของตน ตลอดจนรู้จักวิธีการในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการที่ 11

การจัดประกวดเกี่ยวกับงานเขียนประเภทต่างๆ

ชื่อโครงการ "การประกวดคำประพันธ์ร้อยแก้วและร้อยกรอง"

หลักการและเหตุผล

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญและต้องอาศัยการฝึกฝนมาก ซึ่งการที่นักเรียนจะมีความสามารถในการเขียนจนถึงขั้นส่งเข้าประกวดได้นั้น จะต้องผ่านการฝึกทักษะมากมายหลายขั้นตอน รวมถึงต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวของนักเรียนเองด้วย ครูภาษาไทยจึงควรเป็นผู้ที่รู้จักสังเกตว่านักเรียนคนใดมีความสามารถและมีความถนัดในการเขียนแบบใด เมื่อมองเห็นความสามารถของนักเรียนแล้วก็ช่วยจัดประสบการณ์ที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องนั้นๆ ไปจนถึงขีดความสามารถของตน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของเขาไปอีกด้วย

การจัดประกวดคำประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเองออกมามีผู้อื่นรับรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรสนับสนุนนักเรียนในการส่งคำประพันธ์เข้าประกวด

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของคำประพันธ์ร้อยแก้วและร้อยกรองได้
2. นักเรียนมีความสามารถในการเขียนคำประพันธ์ และร่วมส่งคำประพันธ์เข้าประกวดอย่างน้อย 10 ส่วนวน

เนื้อหา

1. การจัดประกวดคำประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
2. การจัดประกวดคำประพันธ์เนื่องในวันครู เพื่อให้ให้นักเรียนได้ระลึกถึง

พระคุณของครูที่สั่งสอนมา

กิจกรรม

1. คิดประกาศรับสมัครประกวดคำประพันธ์ให้นักเรียนทราบ โดยกำหนดชื่อเรื่อง เนื้อหา และวันสิ้นสุดการส่งคำประพันธ์เข้าประกวด
2. ประชุมครูเพื่อแต่งตั้งกรรมการจัดการประกวด และชี้แจงหลักเกณฑ์กติกาในการประกวด
3. เมื่อหมดกำหนดรับสมัครการส่งคำประพันธ์เข้าประกวดแล้ว เมื่อมีการตัดสินควรแจ้งรายชื่อผู้ชนะการประกวดให้นักเรียนทราบทั้งทางเครื่องขยายเสียง และติดป้ายประกาศ

การประเมินผล

โดยใช้แบบการให้คะแนนของกรรมการโดยแยกเป็น

1. การเลือกใช้คำ
2. เนื้อหา
3. การเรียบเรียงถ้อยคำได้อย่างสละสลวย
4. ความถูกต้องของฉันทลักษณ์

แนวทางในการจัดกิจกรรม

1. กำหนดหัวข้อในการประกวดคำประพันธ์
2. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบ
3. กำหนดตัวกรรมการ และเกณฑ์การตัดสินให้คะแนน
4. ประกาศผลการตัดสินให้ทราบโดยทั่วกัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมองเห็นคุณค่าของคำประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
2. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ซึ่งได้ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำต่างๆ และผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในโครงการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วดังนี้

1. ชื่อโครงการ

ชื่อโครงการควร เขียนให้เป็นลักษณะเดียวกันทุกโครงการ เช่น เขียนให้คล้องจองกัน

2. หลักการและเหตุผล

หลักการและเหตุผลที่เสนอมานี้เหมาะสมแล้วแต่ควร เขียนให้กระชับรัดกุมกว่านี้ เพราะบางโครงการ เขียนเยิ่นเย้อเกินไป ควรตัดคำที่ไม่จำเป็นออก

3. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ที่เสนอมานี้เหมาะสม แต่ควรเพิ่มวัตถุประสงค์บางข้อในบางโครงการ เพื่อจะได้รับการสนับสนุนที่เพิ่มเข้าไป

4. เนื้อหา

เนื้อหาที่เสนอเหมาะสมดี แต่ถ้าเป็นไปได้บางโครงการน่าจะละเอียดกว่านี้ เพื่อครูที่สอนภาษาไทยจะได้นำไปเป็นแนวทางในการสอนได้

5. กิจกรรมการสอน

กิจกรรมบางกิจกรรมที่เสนอมาน่าสนใจดี และเหมาะสม แต่ควรเพิ่มกิจกรรมบางกิจกรรมเพื่อให้โครงการสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. การประเมินผล

การประเมินผลที่เสนอเหมาะสมแล้ว เพราะส่วนใหญ่แล้ววิธีการประเมินผลทำได้ในวงจำกัด

7. แนวทางการจัดกิจกรรม

เหมาะสมดีแล้ว และช่วยแนะแนวทางให้ครูภาษาไทยได้ดี

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการบางโครงการ น่าจะหวังผลมากกว่านี้ เพราะที่หวังไว้ยังน้อยเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย